

Sairaanhoitokorvaukset

31.05.2024

Sisällysluettelo

1 Etuusohje	1
1.1 Asiakkaan kokonaistilanne	1
1.2 Tavoite	2
1.3 Oikeus ja edellytykset	2
1.3.1 Mitä korvataan	2
1.3.2 Hoidon antaja ja hoitopaikka	3
1.3.3 Rajoitukset oikeuteen	5
1.3.3.1 Asevelvollinen	5
1.3.3.2 Ennalta ehkäisevä hoito	6
1.3.3.3 Julkinen laitoshoido	6
1.3.3.4 Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu	7
1.3.3.5 Kehitysvammalain mukaiset matkat	8
1.3.3.6 Koulutapaturma	8
1.3.3.7 Hyvinvointialueelta vuokratut tilat	8
1.3.3.8 M1 -lähete ja tahdosta riippumaton hoito	8
1.3.3.9 Muut rajoitukset	9
1.3.3.10 Määräys julkisesta terveydenhuollosta	9
1.3.3.11 Palveluseteli	10
1.3.3.12 Siirtyminen yksityiseen terveydenhuoltoon	10
1.3.3.13 Siirtyminen yksityisestä julkiseen terveydenhuoltoon	10
1.3.3.14 Vankilassa olevan oikeus korvauksiin	10
1.4 Suhde muihin etuuksiin	11
1.5 Hakeminen	12
1.5.1 Vireilletulo	13
1.5.1.1 Sairaanhoitokorvauksen vireilletulo	13
1.5.2 Kuka voi hakea etuutta?	13
1.5.2.1 Palvelujen tuottaja	13
1.5.2.2 Potilasvakuutuskeskus	13
1.5.2.3 Toimeentulotuen maksaja	14
1.5.2.4 Vakuutusyhtiö	15
1.5.2.5 Työnantaja	15
1.5.2.6 Muut yhteisöasiakkaat	15
1.5.3 Haku aika	15
1.5.4 Liitteet	16
1.5.4.1 Asiakkaan sairaanhoitokustannukset	16
1.5.4.2 Asiakkaan matkakustannukset	16
1.5.4.3 Terveydenhuollon palvelujen tuottaja	17
1.5.4.4 Kuljetuspalvelujen tuottaja	18
1.5.4.5 Muut hakijat	18
1.5.5 Lomakkeet	19
1.5.5.1 Hakemuslomakkeet	19
1.5.5.2 Selvityslomakkeet	20
1.5.6 Lisäselvitysten pyytäminen	22

1.5.6.1	Palvelujen tuottajan lisäselvitykset	22
1.6	Määrä	22
1.7	Lääkärinpalkkioiden korvausten määräytymisperusteet	23
1.7.1	Vastaanottopalkkiot	24
1.7.1.1	Akupunktio	25
1.7.2	Lääkärin toimenpiteet	26
1.7.3	Todistukset	26
1.7.4	Psykoterapia	26
1.8	Hammashoidon korvausten määräytymisperusteet	30
1.8.1	Hammaslääkärin toimenpiteet	32
1.8.1.1	Suun ja hampaiden tutkimus	32
1.8.1.2	Hoitovasteen arviointi	32
1.8.1.3	Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset	33
1.8.1.4	Suun terveyttä edistävät toimenpiteet	33
1.8.1.5	Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito	33
1.8.1.6	Paikkaushoito	34
1.8.1.7	Paikka-aineen vaihto	34
1.8.1.8	Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus	35
1.8.1.9	Purentafysiologinen hoito	35
1.8.1.10	Oikomishoito	35
1.8.1.10.1	Oikomishoidon arvion pyytäminen	36
1.8.1.11	E-toimenpidekoodit: Huulien, hampaiden, leuan, suun, ja nielun kirurgiset toimenpiteet	36
1.8.1.12	Protetiikka rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille	37
1.8.1.13	Puudutus, anestesia ja sedaatio	37
1.8.1.14	Todistukset ja hoito-ohjeet	38
1.8.1.15	Käynti asiakkaan luona	38
1.8.2	Suuhygienistin antama hoito	38
1.8.2.1	Suun ja hampaiden terveystarkastus suuhygienistillä	39
1.8.2.2	Hoitovasteen arviointi suuhygienistillä	39
1.8.2.3	Suun terveyden edistäminen suuhygienistillä	40
1.8.2.4	Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito suuhygienistillä	40
1.8.2.5	WX-toimenpidekoodit	40
1.8.2.6	Käynti asiakkaan luona	40
1.8.3	Rintamaveteraanien hammashoito	41
1.8.3.1	Veteraanien protetiikan toimenpidetaksat	41
1.8.3.2	Erikoishammasteknikon antama hoito	42
1.8.4	Hammashoidon röntgentutkimukset	42
1.9	Tutkimuksen ja hoidon korvausten määräytymisperusteet	43
1.9.1	Laboratoriotutkimukset	44
1.9.1.1	Vitamiini- ja hivenainemääritykset	45
1.9.2	Radiologiset tutkimukset	45
1.9.2.1	Luuntiheysmittaukset	45
1.9.3	Psykologiset tutkimukset	46
1.10	Matkojen määräytymisperusteet	46

1.10.1 Matkan tekijä ja omavastuu	47
1.10.1.1 Omavastuutaulukko	47
1.10.1.2 Asiakas	48
1.10.1.2.1 Yhteiskuljetus	49
1.10.1.3 Saattaja	49
1.10.1.4 Perheenjäsen	50
1.10.1.5 Terveystuon ammattihenkilö	50
1.10.1.6 Kuntoutuksen palveluntuottaja	51
1.10.1.7 Rintamaveteraanit	52
1.10.2 Vuotuinen omavastuuosuus	54
1.10.2.1 Muualta saadut korvaukset	55
1.10.3 Matkan kohde ja korvattavuus	55
1.10.3.1 Julkinen terveydenhuolto	55
1.10.3.1.1 Siirto- ja jatkokuljetukset	56
1.10.3.1.2 Osasto suljettu	57
1.10.3.1.3 Intervallimatkat	57
1.10.3.1.4 Päivä- ja yöhoito	57
1.10.3.1.5 Sairaalakoulumatkat	57
1.10.3.2 Maksusitoumus ja palveluseteli	58
1.10.3.3 Yksityinen terveydenhuolto	58
1.10.3.3.1 Hoidon porrastus	59
1.10.3.4 Kelan kuntoutus	60
1.10.3.4.1 Kurssit ja yksilökuntoutus	61
1.10.3.4.2 Terapiamatkat	61
1.10.3.4.3 Ammatillinen kuntoutus	61
1.10.3.4.4 Ammatillinen koulutus	62
1.10.3.4.5 Apuvälinematka	63
1.10.3.5 Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto	63
1.10.3.6 Työterveyshuolto	63
1.10.3.7 Sopeutumisvalmennuskurssi tai tähän rinnastettava muu kurssi/ kuntoutus	64
1.10.3.8 Apuvälinematka	65
1.10.3.9 Opas- ja avustajakoira	65
1.10.3.10 Neuvolaan tehty matka	65
1.10.3.11 Päihdehuoltomatka	66
1.10.3.12 Apteekkimatka	66
1.10.3.12.1 Muu poikkeama matkalla	67
1.10.3.13 Tieteellinen tutkimus	67
1.10.3.14 Matkat KV-tilanteissa	67
1.10.3.15 Tutkimukseen määrätyn asiakkaan matka	67
1.10.3.16 Elinsiirtoon liittyvä matka	68
1.10.4 Peruuntuneet matkat	68
1.10.4.1 Peruuntunut taksimatka	68
1.10.4.2 Peruuntunut ambulanssimatka, hoito kohteessa	68
1.10.5 Selvitykset	68
1.10.5.1 Sairaus, terveydentila	69
1.10.5.2 Liikenneolosuhteet	69
1.10.6 Matkustustapa	70
1.10.6.1 Yleisellä kulkuneuvolla tehty matka	70

1.10.6.2 Oma auto	71
1.10.6.3 Taksimatka: kustannukset ja korvauserusteet	71
1.10.6.4 Ambulanssi	73
1.10.6.4.1 Peruuntunut kuljetus, hoito kohteessa	74
1.10.6.5 Helikopteri ja ambulanssilentokone	75
1.10.6.6 Muut ajoneuvot	76
1.10.7 Yöpymisraha	77
1.10.8 Erityistilanteita	77
1.10.8.1 Matka muualta kuin asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta	78
1.10.8.2 Äkillinen sairastuminen muulla paikkakunnalla	80
1.10.8.3 Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin	80
1.10.8.4 Ennakkolupa	80
1.10.8.5 Hoitopaikan siirtäminen	81
1.10.8.6 Matka, jota ei tehdä välittömästi terveydenhuollon käynnin yhteydessä	81
1.10.9 Rajoituksia	82
1.11 Ratkaiseminen	83
1.11.1 Esteellisyydestä	83
1.11.2 Lausunnon pyytäminen	83
1.11.2.1 Pitkäaikainen psykoterapia	83
1.11.2.2 Oikomishoidon lausunnon pyytäminen	84
1.11.3 Kuuleminen	84
1.11.4 Päätöksen antaminen	84
1.11.4.1 Päätös yksittäiseen hakemukseen	84
1.11.4.2 Päätös suorakorvausmenettelyssä	84
1.11.4.3 Päätös muissa tilityksissä	85
1.12 Maksaminen	85
1.12.1 Maksuosoite	85
1.12.2 Maksunsaajat	86
1.12.2.1 Maksunvaatijat	86
1.12.3 Ennakkonpidätys	86
1.13 Päätöksen oikaisu ja poistaminen	86
1.14 Liikamaksu	86
1.14.1 Takaisinperintä	87
1.14.1.1 Tilityksen käsittelyssä muodostuva liikamaksu	87
1.14.1.2 Suorakorvaustilityksen liikamaksu	87
1.14.1.3 Kela-tunnuksellisten liikamaksu	88
1.14.1.4 Regressi	89
1.15 Muutoksenhaku	90
1.16 Etuusväärinkäytös	90

1 Etuusohje

Etuusohje on toimintaohje, jota käytetään apuna etuuksien ratkaisutyössä. Ohje on ensisijaisesti tarkoitettu Kelan sisäiseen käyttöön. Ohjeen pdf-tiedosto muodostuu automaattisesti Kelan intranetissä olevan etuusohjeen verkkosivuista.

Pdf-muotoisesta etuusohjeesta puuttuvat kaikille ohjeille sisällöltään samanlaiset ohjeet

- päätöksen oikaisu ja poistaminen
- takaisinperintä
- muutoksenhaku.

Näistä on tehty omat pdf-ohjeet.

1.1 Asiakkaan kokonaistilanne

Kun käsittelet asiakkaan sairaanhoito- tai matkakorvaushakemusta, sinun tulee aina ensimmäiseksi kartoittaa asiakkaan kokonaistilanne. Asiakkaalla saattaa olla tarve myös muihin etuuksiin ja esimerkiksi sairauteen liittyvään neuvontaan.

Selvitä asiakkaasta Kelassa jo oleva tieto:

- katso viimeisimmät yhteydenotot
- tarkista asiakkaan etuustiedot ja vireillä olevat sekä ratkaistut hakemukset
- varmista, onko asiakkaalla muutoksenhakuja vireillä tai paljon muutoksenhakuja etuushistoriassa
- huomioi [toimintatapa](#) sh-korvauksissa, jos asiakkaalla on samasta asiakokonaisuudesta muutoksenhaku jo vireillä
- arvioi lisätiedon tarve ja ole tarvittaessa yhteydessä asiakkaaseen
- käytä hyödyksesi olemassa olevaa tietoa, mm. aiemmat selvitykset tai lääkärinlausunnot
- valmistaudu puheluun asiakkaalle siten, että voit puhelun aikana pyytää tarvittaessa lisätietoja myös muihin asiakkaalla vireillä oleviin etuuksiin.
- huomioi mahdollinen oikeus / [vaikutus muihin etuuksiin](#)

Tee asiakkaan tämänhetkisestä tilanteesta itsellesi kokonaisnäkemys yllä kerrottujen tietojen sekä sinulla nyt käsiteltävänä olevan työn asiakirjojen perusteella. Kiinnitä huomiota erityisesti seuraaviin asioihin:

- Asiakkaalla on todettu uusi, pitkäaikainen sairaus, jolla saattaa olla vaikutusta esimerkiksi vammaisetuuteen tai toimeentulotukeen
- Asiakkaan sairauden tai vamman vaikutukset toimintakykyyn ovat lisääntyneet
- Asiakkaan sairauden hoidossa on jouduttu oleellisesti lisäämään lääkitystä / toimenpiteitä
- Asiakkaalla on useita asioita vireillä tai hän on saanut hylkääviä päätöksiä
- Asiakirjoista tms. tulee esille taloudellisen tilanteen ongelma

Pyri noudattamaan ”Kerralla kuntoon”-periaatetta ja toimi ratkaisutyön mallin mukaisesti.

1.2 Tavoite

Sairausvakuutuksen tavoite on täydentää julkista terveydenhuoltoa ja pienentää asiakkaan kustannuksia, jotka aiheutuvat yksityisten terveydenhuoltopalvelujen käyttämisestä.

Matkakorvauksen tavoitteena on turvata asiakkaalle yhtäläinen oikeus päästä hoitoon, tutkimukseen tai kuntoutukseen asuinpaikasta riippumatta ja korvata tästä matkasta aiheutuneet tarpeelliset matkakustannukset.

1.3 Oikeus ja edellytykset

Asiakkaalla on oikeus saada sairausvakuutuslain mukaisena korvauksena:

- osa yksityisesti rahoitetun terveydenhoitopalveluiden kustannuksista
- osa sairauden vuoksi tehtyjen matkojen kustannuksista
- osa lääkehoidon kustannuksista

kun kysymyksessä on tarpeellinen sairauden, raskauden tai synnytyksen hoito tai kuntoutus.

Tarpeellisena hoitona pidetään yleisesti hyväksytyn, hyvän hoitokäytännön mukaista hoitoa.

Tarpeellisuutta arvioitaessa otetaan huomioon:

- kansalliset, näyttöön perustuvat hoitosuositukset (käypä hoito)
- yhtenäiset kiireettömän hoidon perusteet (STM)
- terveydenhuoltolain 7a §:ssä tarkoitettu terveydenhuollon palveluvalikoima.

Huomioi yleiset edellytykset harkitessasi asiakkaan oikeutta hänen hakemaansa sairaanhoitokorvaukseen. Asiakkaalla voi olla EU-lainsäädännön tai Suomea sitovien kansainvälisten sosiaaliturva- ja sairaanhoitosopimusten nojalla oikeus saada korvauksia tai hoitoetuuksia Suomesta tai ulkomailla, vaikka Suomen sairausvakuutuslain mukaiset edellytykset eivät täytyisi.

1.3.1 Mitä korvataan

Asiakkaalle aiheutuneet yksityisen sairaanhoidon kustannukset korvataan siltä osin kuin ne tarpeettomia kustannuksia välttäen, asiakkaan terveydentilaa kuitenkin vaarantamatta, olisivat tulleet asiakkaalle maksamaan.

Matkakorvaus myönnetään yleensä siihen lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan, jossa asiakas saa sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarvitsemansa tutkimuksen tai hoidon. Pääsääntöisesti lähin hoitopaikka on asuin- tai oleskelupaikkakunnalla.

Yksityisen terveydenhuollon hoitopaikkaan tai yksityislääkärin, hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön luo tehty matka korvataan, kun siellä tehty tutkimus tai annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa.

1.3.2 Hoidon antaja ja hoitopaikka

Valvira myöntää hakemuksen perusteella oikeuden harjoittaa terveydenhuollon ammattia Suomessa, Suomessa ja ulkomailla koulutetuille terveydenhuollon ammattihenkilöille.

Valvira myöntää terveydenhuollon ammattihenkilölle kolmenlaisia ammatinharjoittamiseen liittyviä oikeuksia:

- oikeuden toimia laillistettuna terveydenhuollon ammattihenkilönä
- oikeuden käyttää nimikesuojattua ammatinimikettä
- rajoitetun ammatinharjoittamisluvan.

Sairausvakuutuksesta voit korvata seuraavien ammattihenkilöiden antamaa hoitoa:

- lääkäri
- hammaslääkäri
- psykologi
- suuhygienisti
- erikoishammasteknikko.

Rajoitetun toimiluvan saaneet ammattihenkilöt

Ulkomaalaisen lääkärin on suoritettava ammattitaidon selvittämiseksi kuulustelu siten, että hänen pätevyytensä vastaa Suomessa suoritettua lääkärin koulutusta. Kuulusteluun voi osallistua lääkäri, joka on suorittanut vähintään 6 kuukautta sairaalaharjoittelua Suomessa ja lisäksi suomen tai ruotsin kielen kielitutkinnon Suomessa.

EU/ETA-alueen ulkopuolella koulutetuilta lääkäreiltä vaadittavan ensimmäisen kuulustelun suorittamisen jälkeen Valvira voi myöntää rajoitetun toimiluvan työskennellä julkisessa sairaalassa. Toisen kuulustelun jälkeen rajoitettu toimilupa voidaan myöntää myös terveyskeskuksessa työskentelyä varten.

Ammattioikeuksien rajoitus

Ammattioikeuksien rajoitukset jakaantuvat kahteen ryhmään:

- ammattiasemaan perustuviin ammattitoiminnan rajoituksiin, esimerkiksi opiskelija tai määräaikaisen luvan nojalla toimiva henkilö

ja

- epäasianmukaisen ammattitoiminnan perusteella erikseen asetettuihin rajoituksiin.

Kela saa Valviralta tiedon terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksien rajoituksista, menetyksistä ja poistoista. Nämä tiedot löytyvät terveydenhuollon ammattihenkilörekisteristä. Ratkaisutyössä on toimittava Valviralta saadun tiedon mukaisesti. Tarvittaessa voit tarkistaa tiedon sisällön merkityksen Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksiköltä. Jos joku toimii rajoituksen vastaisesti, ilmoita asiasta Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikölle, josta ollaan yhteydessä Valviraan.

Itsenäinen ammatinharjoittaja

Itsenäinen ammatinharjoittaja on terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa (559/1994) 2 §:ssä tarkoitettu terveydenhuollon ammattihenkilö, joka on

- laillistettu tai

- luvan saanut tai
- nimikesuojattu

ammattihenkilö, joka harjoittaa ammattiaan itsenäisesti.

Toiminimellä toimivat terveydenhuollon itsenäiset ammatinharjoittajat muuttuivat palveluntuottajarekisterissä 1.1.2024 yksityisiksi palveluntuottajiksi. Muutos perustuu [lakiin sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta \(741/2023\)](#). Terveydenhuollon yksityinen palveluntuottaja tekee rekisteröintihakemuksen, ilmoituksen ja muutoksen sähköisesti [palveluntuottajarekisteri Soteriin](#). Hakemus ohjautuu automaattisesti oikealle aluehallintovirastolle tai Valviralle käsiteltäväksi. Palveluntuottaja ei saa aloittaa uutta toimintaa 1.1.2024 jälkeen ennen valvontaviranomaisen antamaa rekisteröintipäätöstä.

Opiskelijat

Lääketiede:

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva lääketieteen opiskelija, joka on suorittanut hyväksytysti vähintään 5 ensimmäisen opintovuoden opinnot, voi toimia tilapäisesti lääkärin tehtävässä erikoissairaanhoidon tai perusterveydenhuollon toimintayksikössä.

Lääketieteen opiskelija voi, suoritettuaan hyväksytysti 4 ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat lääketieteen opinnot, toimia tilapäisesti lääkärin tehtävissä erikoissairaanhoidon toimintayksikössä tai terveyskeskuksen vuodeosastolla, mutta ei voi muuten työskennellä terveyskeskuksessa.

Hammaslääketiede:

Suomessa tai ulkomailla opiskeleva hammaslääketieteen opiskelija voi toimia tilapäisesti hammaslääkärin tehtävissä laillistetun hammaslääkärin johdon ja valvonnan alaisena terveydenhuollon toimintayksikössä sen jälkeen, kun hän on suorittanut vähintään 4 ensimmäiseen opintovuoteen kuuluvat hammaslääketieteen opinnot.

Hammaslääketieteen opiskelija ei voi toimia suuhygienistin tehtävissä, koska hän ei ole siihen ammattiin opiskeleva.

Valvira merkitsee lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, Terhikki.

Rekisteriin merkitsemisen yhteydessä lääketieteen ja hammaslääketieteen opiskelijat saavat yksilöintitunnuksen. Yksilöintitunnusta käytetään lääkemääräyksissä sekä muissa Kelan toimeenpanemiin etuuksiin liittyvissä asiakirjoissa. Samaa yksilöintitunnusta käytetään myös valmistumisen jälkeen.

Lääke- ja hammaslääketieteen opiskelijat voivat toimia tilapäisesti ammatissa, jos vaadittavat edellytykset täyttyvät, ja kirjoittaa lääkemääräyksiä ja lähetteitä, vaikka eivät vielä olisi saaneet yksilöintitunnusta. Reseptiin tai läheteeseen merkitään LK ja tehtävä, jota sijaistetaan. Yksilöintitunnus merkitään heti kun siitä on saatu tieto.

Muut terveydenhuoltoalan opiskelijat:

Sairausvakuutuksesta ei korvata muiden terveydenhuoltoalan opiskelijoiden antamaa hoitoa. Korvaus voidaan maksaa, kun henkilö on saanut oikeuden harjoittajaa ammattia ja hänet on merkitty terveydenhuollon ammattihenkilöiden keskusrekisteriin, Terhikki.

Lääkärin tai hammaslääkärin määräämät tutkimukset ja hoidot

Lääkärin tai hammaslääkärin määräämän tutkimuksen ja hoidon korvaamisen edellytyksenä on, että

- toimenpiteet on suoritettu yksityisestä terveydenhuollosta annetussa laissa (Laki yksityisestä terveydenhuollosta 152/1990) tarkoitetussa toimintayksikössä

ja

- palvelut on antanut sairausvakuutuslaissa tarkoitettu muu terveydenhuollon ammattihenkilö (erikoishammasteknikko, psykologi tai suuhygienisti), jolle Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto (Valvira) on myöntänyt oikeuden harjoittaa ammattiaan laillistettuna ammattihenkilönä (SVL 1224/2004 1 luku 4 § 1 mom. 2 kohta).

Toimintayksiköt toimialoineen ovat Kelan Terveydenhuollon palvelujen tuottajat -rekisterissä. Lääkärin, hammaslääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön oikeus harjoittaa ammattiaan on Terveydenhuollon ammattihenkilöt -rekisterissä. Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikkö ylläpitää näitä rekistereitä.

Jos hakemuksessa mainittua hoidon antanutta henkilöä tai toimintayksikköä ei ole Kelan rekisterissä, et voi maksaa korvausta. Tässä tapauksessa pyydä ennen hylkäävän päätöksen antamista Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikköä selvittämään, onko kysymyksessä laillistettu terveydenhuollon ammattihenkilö tai lupaviranomaisen luvan saanut palvelujen tuottaja.

1.3.3 Rajoitukset oikeuteen

Tässä osiossa käsitellään tilanteita, jotka sinun tulee huomioida ratkaisua tehdessäsi

- asevelvollisen oikeus korvauksiin
- ennalta ehkäisevä hoito
- julkinen laitoshoido
- julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu
- kehitysvammalain mukaiset matkat
- kouluterveydenhuoltoon ja -tapaturmaan liittyvät kustannukset
- hyvinvointialueelta vuokratut tilat
- M1-lähetä
- muut rajoitukset
- julkisen terveydenhuollon antama tutkimus- ja hoitomääräys
- palvelusetelin käyttäminen
- asiakas siirtyy omatoimisesti yksityiseen terveydenhuoltoon
- asiakas siirtyy yksityisestä hoidosta julkiseen terveydenhuoltoon
- vankilassa olevan oikeus korvauksiin

Kaikki rajoitukset ja poikkeukset ovat voimassa myös Ahvenanmaan maakunnan järjestämässä julkisessa terveydenhuollossa.

1.3.3.1 Asevelvollinen

Palveluksessa olevat asevelvolliset ovat puolustusvoimien maksuttoman terveydenhuollon vastuulla (laki [322/1987](#) ja asetus 371/1987 terveydenhuollon järjestämisestä puolustusvoimissa).

Voit maksaa sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen asevelvolliselle, kun hän palveluksessa ollessaan tai loma-aikoina on itse maksavana käyttänyt yksityisiä sairaanhoitopalveluja tai ostanut apteekista lääkkeitä.

Vastaava oikeus korvaukseen on myös siviilipalvelusmiehellä, jos hän ei ole saanut tarvitsemaansa hoitoa siviilipalveluspaikan kustannuksella (siviilipalveluslaki 1446/2007 49 §).

1.3.3.2 Ennalta ehkäisevä hoito

Ennalta ehkäisevää hoitoa ei korvata sairaanhoitovakuutuksen mukaan, lukuun ottamatta suun terveyttä edistäviä toimenpiteitä hammashoidossa. Lääkärin tai hammaslääkärin suorittama tutkimus epäillyn sairauden poissulkemiseksi on korvattavaa. Korvauksen maksamisen edellytys on, että tehty tutkimus ja annettu hoito perustuu lääkärin keräämiin, potilasta koskeviin esitietoihin ja varsinaiseen lääkärin tekemään tutkimukseen, esimerkiksi potilaan keuhkojen kuunteluun.

1.3.3.3 Julkinen laitoshoido

Et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista ajalta, jolloin asiakas on hoidossa julkisessa sairaalassa tai sitä vastaavassa hoidossa. Jos laitoshoidossa tai sitä vastaavassa hoidossa oleva henkilö hakeutuu omatoimisesti yksityiseen hoitoon julkisen laitoksen ulkopuolelle, et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista.

Seuraavat asiakasryhmät katsotaan kuitenkin aina avohoidossa olevaksi [Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen avohoidon ja laitoshoidon määrittelyn perusteella](#), liitteen kohta 4.

Sairaanhoitokorvaus voidaan pääsääntöisesti myöntää muiden korvausedellytysten täyttyessä, jos laitostietojen kyselyssä vaikutus etuuksiin- tietona on ”Maksetaan”.

Jos laitostietojen kyselyssä (yzlk) on vaikutus etuuksiin- tietona ”Ratkaistaan julkisen tuen perusteella”, voidaan tieto maksusitoumuksesta/ostopalvelusta yhä pyytää asiakkaalta tarvittaessa, jos laitosta koskeva lisätieto osoittaa, että laitoksessa on sekä yksityiseksi että julkiseksi laitoshoidoksi katsottavia paikkoja.

Jos laitostietojen kyselyssä on vaikutus etuuksiin- tietona ”Ei makseta”, on kyse julkisesta laitoshoidosta eikä sairaanhoitokorvausta voida maksaa.

Julkiseksi laitoshoidoksi katsotaan tilanteet, joissa asiakas on:

- 1) terveyskeskuksessa sairaansijalla;
- 2) sairaalassa vuodeosastolla erikoissairaanhoitolain (1062/1989) mukaisessa hoidossa;
- 3) sosiaalihuoltolain 24 §:ssä ja sosiaalihuoltoasetuksen (607/1983) 11 §:ssä tarkoitetussa laitoshuollossa; tai
- 4) kyseessä on STM:n asetukseen liitteen 4 jaksossa tarkoitettu hengityshalvauspotilas

Erilaiset laituskuntoutusjaksot (esim. Kelan kuntoutus, intervallijaksot, päihdekuntoutukset ja rintamaveteraanikuntoutukset) eivät ole esteenä

sairaanhoitokorvauksen maksamiselle, jos muut korvausedellytykset täyttyvät eikä kyseessä ole julkinen laitoshoido.

Huomioi kuitenkin, että em. hoitajakson ajalla kiireettömään hoitoon tehdyt matkat korvataan pääsääntöisesti enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta lähimpään hoitopaikkaan.

Lue lisää

Avo- ja laitoshoido

Julkinen terveydenhuolto

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkat

1.3.3.4 Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu

Sairausvakuutuslain mukaista korvausta ei myönnetä kustannuksista, jotka ovat aiheutuneet asiakkaalle silloin, kun terveydenhuollon palvelut on järjestetty sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön voimaannpanosta annetun lain (616/2021) ja sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain (612/2021) tarkoittamalla tavalla.

Perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palveluista hyvinvointialue voi periä maksuja siten kuin sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetussa laissa ja asetuksessa säädetään. Sairausvakuutuksesta ei korvata julkisista terveysterveyspalveluista sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksuista annetun lain nojalla perittyjä maksuja.

Julkisella terveydenhuollolla on kustannusvastuu, kun julkisen terveydenhuollon yksikössä aloitettu hoito jatkuu ostopalvelusopimuksella yksityisen palveluntuottajan antamana ja kun asiakas on lähetetty terveyskeskuksesta tai julkisesta sairaalasta yksityisen palvelujen tuottajan suorittamaan tutkimukseen tai hoitoon.

Lääkkeet kuuluvat julkisen terveydenhuollon yksikön kustannusvastuulle, kun asiakas on hoidossa vuodeosastolla tai kun lääkkeet annetaan polikliinisen hoidon yhteydessä.

Julkisessa terveydenhuollossa toimiva lääkäri voi saada luvan yksityisvastaanoton pitämiseen julkisen terveydenhuollon tiloissa. Näistä kustannuksista ei makseta sairausvakuutuskorvausta.

Lue myös [Hyvinvointialueelta vuokratut tilat](#)

Jos asiakas käy yksityislääkärin läheteellä tutkimuksissa julkisessa terveydenhuollossa ja maksaa asiakasmaksuasetuksen mukaisen maksun, et voi maksaa näistä kustannuksista sairausvakuutuskorvausta.

Maksa kuitenkin korvaus, jos

- yksityinen palveluntuottaja ostaa kuvantamistutkimukset julkisen terveydenhuollon yksiköstä ja perii siitä maksun. Kuvantamistutkimuksia korvataan vain psykiatrian erikoislääkärin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin, hammaslääkärin ja erikoishammaslääkärin määrääminä.
- yksityinen palveluntuottaja lähettää sairausvakuutuksesta korvattavan laboratorionäytteen julkisen terveydenhuollon analysoitavaksi ja perii siitä maksun.
- yksityisessä terveydenhuollossa asiakkaalle määrätty laboratorionäyte otetaan terveyskeskuksessa ja sairausvakuutuksesta korvattava näyte lähetetään

analysoitavaksi yksityiseen laboratorioon. Yksityinen palveluntuottaja laskuttaa asiakasta.

1.3.3.5 Kehitysvammalain mukaiset matkat

[Kehitysvammaisten erityishuollosta](#) annetun lain mukaiset matkat ovat asiakkaalle maksuttomia, joten niistä et voi maksaa korvausta. Tällaisia matkoja ovat esimerkiksi matkat kehitysvammaneuvoihin.

1.3.3.6 Koulutapaturma

[Terveydenhuoltolain](#) 16 § mukaan kunnan on järjestettävä kouluterveydenhuollon palvelut alueellaan sijaitsevien perusopetusta antavien oppilaitosten oppilaille.

Kunta vastaa oppilaan ja tarpeellisen saattajan kouluterveydenhuoltoon liittyvästä matkasta aiheutuneista kohtuullisista kustannuksista, jos matkaa ei ole mahdollista yhdistää koulumatkaan.

[Perusopetuslain](#) 34 § mukaan koulussa tai muussa opetuksen järjestämispaikassa, koulumatkalla ja majoituksessa sattuneen tapaturman hoito on oppilaalle maksuton. Maksuttomuus koskee oppilaalle tapaturman hoidosta välittömästi aiheutuvia hoito- ja matkakustannuksia. Et voi maksaa näistä sairausvakuutuslain mukaista korvausta. Voit kuitenkin maksaa sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen, jos kunta ei maksa asiakkaalle tapaturmasta aiheutuneista kustannuksista korvausta.

1.3.3.7 Hyvinvointialueelta vuokratut tilat

Jos yksityisen terveydenhuollon palvelut on järjestetty hyvinvointialueelta vuokratuissa sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa, voidaan kustannuksista maksaa korvaus sairausvakuutuksesta.

Lisäksi palveluntuottajalla tulee olla aluehallintoviranomaisen (AVI) tai Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontaviraston (Valvira) antama lupa yksityisen terveydenhuollon palvelun tuottamiseen julkiselta terveydenhuollosta vuokratuissa tiloissa. Itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan tulee tehdä ilmoitus aluehallintoviranomaiselle itsenäisenä ammatinharjoittajana toimimisesta kyseisessä toimintayksikössä.

Et voi maksaa korvausta hyvinvointialueen sosiaali- ja terveydenhuollon tiloissa järjestetyn yksityisen terveydenhuollon kustannuksista, jos itsenäisellä ammatinharjoittajalla tai yksityisellä palveluntuottajalla ei ole lupaviranomaisen myöntämää lupaa toimia hyvinvointialueelta vuokratuissa tiloissa.

Yllä mainittujen rajoitusten estämättä voit maksaa korvauksen, jos yksityinen palveluntuottaja toimii hyvinvointialueen tiloissa. Tällä tarkoitetaan esimerkiksi kunnan teknisen toimen tai kunnallisen energiayhtiön omistamia tai hallinnassa olevia tiloja. Hallintasuhde tarkoittaa yleensä käyttöoikeutta tiloihin vuokrasuhteeseen perustuen.

1.3.3.8 M1 -lähete ja tahdosta riippumaton hoito

Et voi maksaa korvausta, jos kunnallisen terveyskeskuksen tai sairaalan lääkäri määrää asiakkaan tahdosta riippumattomaan hoitoon tarkkailulähetteellä M1. Matkojen

kustannusvastuu siirtyy hyvinvointialueelle lähetteen antamisen jälkeen. Useimmiten matka lähetteen antopaikkaan korvataan sairausvakuutuksesta.

Jos asiakas viedään hoitoon yksityislääkärin läheteellä (M1) julkiseen tai yksityiseen sairaalaan, voit korvata matkasta aiheutuneet kustannukset sairausvakuutuslain mukaan.

Henkilön ottamisesta tahdosta riippumattomaan hoitoon säädetään mielenterveyslaissa ja mielenterveysasetuksessa. Et voi maksaa SVL:n mukaista korvausta THL:n määräämistä pakollisista seurantakäynneistä, jotka on tehty

- M2-tarkkailulausunnon hankkimiseksi tahdosta riippumattomaan hoitoon määräämistä tai sen jatko varten
- tahdosta riippumattoman hoidon jälkeisellä valvonta-ajalla

Poikkeus:

Maksa korvaus, jos henkilö tahdosta riippumattoman hoidon jälkeisellä valvonta-ajalla omalla kustannuksellaan järjestää itselleen korvauksen piiriin kuuluvaa tutkimusta ja/tai muuta terveydenhuoltoa.

Kun oikeuspsykiatrinen potilas siirtyy valvonta-ajalle, hän muuttaa pois sairaalasta, mutta on siellä edelleen tahdosta riippumattomassa hoidossa kirjoilla. Sairaalahoido loppuu varsinaisesti vasta, kun potilas saa THL:ltä päätöksen oikeuspsykiatrisen hoidon loppumisesta. Teknistä sairaalan kirjoilla olemista ei tulkita laitoshoidoksi, kun laitospäätös ei peritä. Riittävänä selvityksenä siitä, että laitoshoidon maksujen periminen on avohoidon alkaessa keskeytetty, voidaan pitää hakijan omaa kertomusta ja yhteystietoja psykiatrisen hoidon tai avohoidon vastuuyksikköön, josta asia voidaan tarvittaessa varmentaa.

1.3.3.9 Muut rajoitukset

Sairausvakuutuksesta ei korvata

- hoitotarvikkeiden, apuvälineiden ja proteesien hankkimisesta aiheutuneita kustannuksia
- yksityisistä tai julkisista terveydenhuoltopalveluista perittyjä hoitopäivä-, poliklinikka-, toimisto- ja muita vastaavia maksuja
- protetiikkaa ja hammasteknisiä kustannuksia (poikkeuksena veteraanit)
- esteettisen hoidon kustannuksia
- lääkärin, hammaslääkärin tai sairaanhoitajan vastaanotolla asiakkaalle antamia lääkkeitä
- terveystarkastuksia ja niistä aiheutuneita matkakustannuksia
- hoitoa, joka ei kuulu terveydenhuollon palveluvalikoimaan.

Terveyden- ja sairaanhoitopalveluiden myynnistä ei suoriteta arvonlisäveroa. Palvelut, joiden tarkoituksena on sairauksien tai terveydellisten poikkeavuuksien diagnosointi, hoitaminen, parantaminen tai henkilön terveyden suojeleminen, ylläpitäminen tai palauttaminen, ovat arvonlisäverottomia.

1.3.3.10 Määräys julkisesta terveydenhuollosta

Sairausvakuutuslain mukaista korvausta ei voida maksaa, jos asiakas on saanut tutkimus- tai hoitomääräyksen terveyskeskuksesta tai sairaalasta ja tutkimus tai hoito on annettu yksityisessä hoitolaitoksessa.

Terveyskeskuksessa tai sairaalassa toimivan hammaslääkärin tai lääkärin määräyksen perusteella tehdystä erikoishammasteknikon suorittamasta kokoproteesihoidosta rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille voit poikkeuksellisesti maksaa korvauksen, kun hoito on annettu yksityisessä hoitolaitoksessa.

1.3.3.11 Palveluseteli

Palvelusetelillä edistetään sosiaali- ja terveystalvaeluiden käyttäjien valinnanvapautta ja mahdollisuuksia hankkia tarvitsemiaan palveluita yksityisiltä palvelujen tuottajilta.

Palvelusetelillä voi hankkia sellaisia sosiaali- ja terveystalvaeluja, jotka hyvinvointialueen kuuluu järjestää asukkailleen. Palvelusetelillä hankittava palvelu on vaihtoehto hyvinvointialueen tuottamalle palvelulle.

Palvelusetelillä maksetun hoidon omavastuukustannuksesta ei makseta sairausvakuutuslain mukaista korvausta, koska kyseessä on julkisen terveydenhuollon kustannusvastuulle kuuluva palvelu.

Matkat, jotka perustuvat hyvinvointialueen palveluseteliin, voidaan korvata sinne, mistä asiakas on palveluseteliin perustuvan hoidon hankkinut.

(Laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä 12 §)

1.3.3.12 Siirtyminen yksityiseen terveydenhuoltoon

Julkisen terveydenhuollon esim. terveyskeskuksen asiakas voi siirtyä omatoimisesti yksityisen terveydenhuollon asiakkaaksi. Voit maksaa asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen yksityisessä terveydenhuollossa tehdyistä tutkimuksista, jos määräys on kirjoitettu yksityisestä terveydenhuollosta ja tutkimus on sairausvakuutuksesta korvattava.

1.3.3.13 Siirtyminen yksityisestä julkiseen terveydenhuoltoon

Yksityinen terveydenhuolto voi lähettää asiakkaan lisätutkimuksiin tai jatkohoitoon julkiseen terveydenhuoltoon. Et voi maksaa korvausta niistä julkisessa terveydenhuollossa tehdyistä tutkimuksista, joista asiakas on maksanut asiakasmaksulain mukaisen maksun, esimerkiksi poliklinikkamaksun.

1.3.3.14 Vankilassa olevan oikeus korvauksiin

Valtio kustantaa vangeille, tutkintavangeille, pidätetyille ja kiinniotetuille järjestettävän terveydenhuollon. Rikosseuraamuslaitoksen on järjestettävä tai muutoin turvattava edellä mainittujen vankien lääketieteellisten tarpeiden mukainen terveyden- ja sairaanhoito sekä lääkinällinen kuntoutus (vankeuslaki [767/2005](#)).

Et voi maksaa korvausta sairaanhoitokustannuksista ajalta, jolloin asiakas on suorittamassa vankeusrangaistusta suljetussa vankilassa, avolaitoksessa (avovankila tai avovankilaosasto). Valtion maksuvelvollisuus edellyttää, että vankilan ulkopuolella

järjestettävä tutkimus tai annettava hoito on rangaistuslaitoksen lääkärin osoittamaa tai hyväksymää.

Vangilla on kuitenkin oikeus rangaistuslaitoksen lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan järjestää itselleen tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa. Maksa tällöin syntyneistä kustannuksista sairausvakuutuslain mukainen korvaus.

Tutkintavangilla on oikeus poliisin järjestämän lääkärin luvalla omalla kustannuksellaan saada lääkitystä, tutkimusta ja muuta terveydenhuoltoa (laki poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta ([841/2006](#) 5 luku 6 §)). Maksa näin syntyneistä kustannuksista korvaus sairausvakuutuksesta.

1.4 Suhde muihin etuuksiin

Muut Kelan myöntämät etuudet eivät ole este sairaanhoitokorvausten maksamiselle.

Jos työntekijä tai yrittäjä kuuluu työterveyshuollon piiriin ja työnantaja hakee sairaanhoidon kustannuksista korvausta työterveyshuoltona, et voi maksaa näistä kustannuksista korvausta sairaushoitovakuutuksesta. Jos työnantaja maksaa työntekijöille lisä- tai henkilöstöetuutena sairaanhoidon palveluita, esimerkiksi hammashoitoa, voidaan nämä kustannukset korvata sairaanhoidovakuutuksesta. Korvaus voidaan maksaa suorakorvausmenettelyllä suoraan työntekijälle, jos työntekijä maksaa ensin itse omavastuusuuden. Tämän jälkeen työntekijä hakee mahdollisen lisäetuuden työnantajalta.

Lue lisää ratkaisutyön etuusohje, kohta Työterveyshuolto.

Toimeentulotuki

Sairaanhoitokorvaus on ensisijainen etuus toimeentulotukeen nähden. Julkiseen terveydenhuoltoon tehdyistä matkoista aiheutuneista kustannuksista voi korvausta hakea, joko asiakas tai toimeentulotuen maksaja. Korvaus maksetaan asiakkaalle hakemuksen perusteella, jos asiakas on maksanut itse matkakustannukset. Korvaus maksetaan toimeentulotuen maksajalle, jos asiakkaalle on annettu maksusitoumus matkakustannuksia varten tai matkakustannukset on hyväksytty menoiksi toimeentulotuessa.

Lue lisää Ratkaisutyön Koulutus- sivulta löytyvästä ohjeesta Matkakorvaukset ja perustoimeentulotuki, ohjeita yhteensovittamistilanteisiin.

Lue lisää toimeentulotuen etuusohjeesta

- Yksityisen terveydenhuollon kustannukset
- Julkiseen terveydenhuoltoon liittyvät matkakustannukset

Liikennevahinko, työtapaturma tai ammattitauti

Ohjaa asiakas hakemaan korvaus ensisijaisesti vakuutusyhtiöstä, kun sairaanhoitokustannukset ovat aiheutuneet liikennevahingosta, työtapaturmasta tai ammattitaudista.

Jos asiakkaalle on maksettu korvausta sairaanhoitokustannuksista tapaturma- tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella, hänellä on oikeus saada

sairausvakuutuslain mukaista korvausta vain siltä osin kuin se ylittää muun lain mukaisen korvauksen.

Vähennä vakuutusyhtiön maksama korvaus asiakkaalle maksettavasta sairausvakuutuslain mukaisesta korvauksesta.

Potilasvahinko

Sairausvakuutuslain mukainen korvaus on potilasvakuutuslakiin nähden ensisijainen.

Potilasvahingosta aiheutuneiden sairaanhoitokustannusten osalta asiakkaalla on oikeus saada korvausta sairausvakuutuslain perusteella.

Jos asiakas on jo saanut korvausta sairaanhoidon kustannuksista potilasvahinkolain perusteella, maksa sairausvakuutuskorvaus Potilasvakuutuskeskukselle.

Voit maksaa korvauksen jäljennösten perusteella.

1.5 Hakeminen

Sairaanhoidokorvauksia voi Kelasta hakea

- asiakas lomakkeella [SV 127](#), [SV 4](#), [SV 128](#).
 - Jos asiakas hakee korvausta samalla kertaa useammasta sairaanhoitokustannuksesta, riittää yksi korvaushakemus.
 - Erillistä hakemuslomaketta ei tarvitse täyttää, jos asiakas on täyttänyt selvityslomakkeen hakemusosan.
- asiakas OmaKelassa
 - matkakorvauksissa verkkohakemuksella
 - lääkärinpalkkioissa, hammashoidossa sekä tutkimuksessa ja hoidossa pdf-lomakkeella viestin liitteenä
- asiakas suullisesti Kelan asiakaspalvelussa tai puhelinpalvelussa
- terveydenhuollon palvelujen tuottaja suorakorvaussopimuksen perusteella lomakkeella [SV 132](#).
- kuljetuspalvelujen tuottaja valtakirjasopimuksen tai suorakorvaussopimuksen perusteella [SV 130](#).
- majoituspalvelujen tuottaja valtakirjasopimuksen perusteella lomakkeella [SV 130](#).
- yhteisöasiakas, kuten työnantaja, sosiaalihuollon toimielin, vakuutusyhtiö tai Potilasvakuutuskeskus lomakkeella [SV 131](#).
- yleinen edunvalvoja Eddie-järjestelmän välityksellä lomakkeella [SV 127](#).

Palvelujen tuottaja voi käyttää myös muita lomakkeita, jotka Kela on hyväksynyt. Hyväksymistä haetaan sähköpostitse osoitteesta kela.sairausvakuutus@kela.fi.

Terveydenhuollon palveluntuottajat, jotka ovat tehneet Kelan kanssa sopimuksen sähköisestä tilitysmenettelystä, voivat hakea korvausta tilitystietojen välityspalvelun kautta.

Taksimatkojen suorakorvausmenettelyssä korvaukset haetaan sähköisen suorakorvausmenettelyn kautta.

Lue lisää Kuka voi hakea, selvitetään tarkemmin kuka voi hakea korvausta.

Liitteet ja lomakkeet, selvitetään tarkemmin sairaanhoidokorvausten hakemisessa tarvittavat liitteet ja lomakkeet.

1.5.1 Vireilletulo

Etuuksille yhteinen Hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa - ohje, Asian vireillepanotavat.

1.5.1.1 Sairaanhoitokorvauksen vireilletulo

Yksittäinen korvaushakemus

Sairaanhoitokorvaushakemukset liitteineen kuvataan Oiwaan. Hakemus rekisteröityy vireille vasta, kun käsittelijä rekisteröi hakemuksen.

Tilitys

Rekisteröi suorakorvaustilitys TORE-alkuvalikon kautta käyttäen palvelujen tuottajan tunnustetta, jolloin tilityslaji muodostuu ohjelmallisesti sen mukaan, minkä runkosopimuksen mukainen sopimus on solmittu. Kun rekisteröit työnantajan tai Potilasvakuutuskeskuksen tilityksen, valitse tilityslajiksi Muu tilitys. Vakuutusyhtiön ja sosiaalihuollon toimielimen tilityksiä rekisteröidessäsi valitse niiden oma tilityslaji.

1.5.2 Kuka voi hakea etuutta?

Etuuksille yhteinen Hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa - ohje, Kuka voi hakea etuutta.

1.5.2.1 Palvelujen tuottaja

Terveydenhuollon- tai kuljetuspalvelujen tuottaja voi hakea sairausvakuutuslain mukaisia korvauksia Kelan vakuutuspiirin kanssa tekemänsä suorakorvaus- tai valtakirjasopimuksen perusteella.

Ensihoitopalveluun liittyvien tehtävien korvaukset maksetaan Kelan ja palveluntuottajan välisen suorakorvaussopimuksen perusteella suoraan sairaanhoitopiirille, aluepelastuslaitokselle tai yksityiselle ensihoitoyrittäjälle.

Taksimatkojen suorakorvauksessa korvaus maksetaan suorakorvaussopimuksen perusteella Kelan kanssa sopimuksen tehneille rahaliikenteen hoitajille, jotka siirtävät korvaukset autoilijoiden tileille.

Lue lisää valtakirja- ja suorakorvaussopimuksista kohdasta Suorakorvausmenettely.

1.5.2.2 Potilasvakuutuskeskus

Potilasvakuutus korvaa potilasvahinkolain mukaisesti potilaille terveydenhoidon yhteydessä aiheutuneita henkilövahinkoja.

Potilasvakuutuskeskuksella on oikeus saada asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus enintään sen suuruisena kuin Potilasvakuutuskeskus on maksanut asiakkaalle korvausta potilasvahinkona. Jos sairausvakuutuslain mukainen korvaus

on suurempi kuin Potilasvakuutuskeskuksen maksama korvaus, asiakas voi saada korvausten erotuksen Kelasta.

Esimerkki

Asiakas käy yksityisen lääkärin vastaanotolla.

Potilasvakuutuskeskus maksaa asiakkaalle potilasvahinkona korvausta, kuten asiakas olisi käynyt julkisessa terveydenhuollossa. Kela maksaa Potilasvakuutuskeskukselle enintään sen asiakkaalle maksaman korvauksen määrän.

Jos sairausvakuutuslain mukainen korvaus on suurempi kuin Potilasvakuutuskeskuksen maksama korvaus asiakkaalle, asiakas voi saada Kelasta sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen ja Potilasvakuutuskeskuksen maksaman korvauksen erotuksen.

1.5.2.3 Toimeentulotuen maksaja

Toimeentulotuen maksajana Kela tai kunta voi hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen. Korvauksen määrä on samansuuruinen kuin asiakkaan itse hakiessa korvausta.

Kela

Kela voi maksaa asiakkaalle toimeentulotukea julkiseen terveydenhuoltoon tehtävien matkojen kustannuksista. Kelalla on oikeus hakea asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus julkiseen terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen kustannuksista, jotka se on myöntänyt ennakoon toimeentulotukena. Kela hakee korvauksen Kelan sisäisen prosessin mukaisesti.

Lue lisää toimeentulotuen etuusohjeesta.

Hyvinvointialue

Hyvinvointialue voi maksaa asiakkaalle toimeentulotukena

- yksityislääkärin ja -hammaslääkärin palkkioita
- tutkimusta ja hoitoa
- matkakustannuksia.

Hyvinvointialueella on oikeus hakea asiakkaalle kuuluva sairausvakuutuslain mukainen korvaus sairaanhoidokustannuksista, jotka se on myöntänyt ennakoon toimeentulotukena.

Sosiaalihuollon tulee hakea korvauksia tilityksenä eikä lähettää erillistä maksuvaatimusta Kelaan. Varmista, että hyvinvointialue on hakenut korvausta sille asetetun 6 kuukauden hakuajan sisällä siitä, kun se on maksanut kustannukset.

Jos sosiaalihuollon toimielin kuitenkin toimittaa yksittäisen maksuvaatimuksen henkilön korvauksesta, kirjaa YALR-ruudulle mistä kustannuksista sosiaalihuollon toimielin vaatii korvausta. Korvauskäsittelyssä annetaan ilmoitus YALR-tiedosta. Maksa korvaus tilityksenä, jos kyseessä on sama kustannus, jonka sosiaalihuollon toimielin on maksanut toimeentulotukena. Jos kyseessä on matkakustannuksista maksettu toimeentulotuki, kirjaa tieto myös Matkojen seuranta-aika -näytölle. Jos asiakas hakee itse korvausta maksuvaatimuksessa mainituista kustannuksista, maksa korvaus sosiaalitoimelle ja lähetä päätös tiedoksi asiakkaalle.

1.5.2.4 Vakuutusyhtiö

Vakuutusyhtiö voi hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen Kelasta. Vakuutusyhtiö voi hakea korvausta vakuutetulle kotimaassa tai ulkomailla syntyneistä kustannuksista.

Lue lisää

Korvaushakemuksesta ja valtakirjasta [vakuutusyhtiöiden ohjeesta](#).

1.5.2.5 Työnantaja

Työnantajalla on oikeus saada työterveyshuollon korvausta työterveyshuoltolain perusteella työntekijöille järjestetyistä terveydenhuollon palveluista (SVL 13 luvun 1 §:n mukaan). Työterveyshuoltosopimuksen perusteella tuotetuista palveluista ei voida maksaa sairaanhoitokorvausta.

Työnantajalle ei makseta työterveyshuoltoa lukuun ottamatta sairausvakuutuslain mukaista korvausta, kun työnantaja on lain tai muun velvoittavan säännöksen perusteella velvollinen maksamaan sairaanhoitokustannuksia tai antamaan asiakkaalle maksuttoman hoidon, esimerkiksi merimieslaki.

Jos työnantaja maksaa työntekijöille lisä- tai henkilöstöetuutena sairaanhoidon palveluita, esimerkiksi hammashoitoa, voidaan nämä kustannukset korvata sairaanhoitovakuutuksesta. Korvaus voidaan maksaa suorakorvausmenettelyllä, jos työntekijä maksaa ensin itse omavastuusuuden. Kun työntekijä käyttää kustannusten maksamiseen terveysetua (esim. Epassi, Smartum, Edenred) voidaan soveltaa suorakorvausmenettelyä. Tämän jälkeen työntekijä hakee mahdollisen lisäetuuden työnantajalta.

Jos työnantaja maksaa lisä- tai henkilöstöetuuksien kustannukset palvelujen tuottajalle, ei korvausta makseta suorakorvausmenettelyllä. Työnantaja voi hakea näistä kustannuksista korvausta vain työntekijän antaman yksilöidyn valtakirjan perusteella SV131-tilitysmenettelyllä. Käsittele hakemus tilityksenä, vaikka SV 131 -lomaketta ei olisi toimitettu Kelalle ja hakemus koskee vain yhtä henkilöä. Jos valtakirjasta löytyvät kaikki tarvittavat tiedot, ei SV 131 -lomaketta tarvitse pyytää. Tarkista tarvittaessa työnantajan y-tunnus www.ytj.fi.

1.5.2.6 Muut yhteisöasiakkaat

Muut yhteisöasiakkaat, esimerkiksi urheiluseurat, säätiöt, yhdistykset, voivat hakea asiakkaalle kuuluvan sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen Kelasta.

1.5.3 Hakuaika

Asiakkaan tulee hakea korvausta sairauden tai raskauden ja synnytyksen aiheuttamista kustannuksista 6 kuukauden kuluessa siitä, kun maksu on suoritettu.

Suorakorvaussopimukseen liittyneen palvelujen tuottajan on haettava korvausta tilityksellä 6 kuukauden kuluessa palvelun antamisesta.

Sosiaalihuollon toimielin, vakuutusyhtiö, työnantaja sekä muut yhteisöasiakkaat hakevat korvausta 6 kuukauden kuluessa siitä, kun maksu on suoritettu palveluntuottajalle.

Potilasvakuutuskeskuksen tulee hakea Kelasta sairausvakuutuslain mukaista korvausta sairaanhoidon kustannuksista 6 kuukauden kuluessa siitä, kun Potilasvakuutuskeskus on maksanut korvauksen asiakkaalle.

Kun määräpäivä tai määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä tai arkilauantai, voit hyväksyä hakemuksen saapuneeksi määräajassa, jos hakemus on saapunut ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Samoin voit menetellä itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä sekä joului- tai juhannusaattona.

Jos hakemus on myöhästynyt, pyydä hakijalta selvitys myöhästymisen syistä.

Myönnä myöhästymisestä huolimatta etuus, jos etuuden epääminen myöhästymisen vuoksi olisi kohtuutonta. Voit myöntää asiakkaalle etuuden, jos myöhästymisen on johtunut hakijasta riippumattomista syistä tai muista pätevästä perusteista, esimerkiksi vaikea sairaus. Erityisenä syynä etuuden myöntämiseksi ei kuitenkaan pidetä tietämättömyyttä hakuajoista eikä edunvalvojan tai muun hakemiseen oikeutetun henkilön laiminlyöntiä etuuden valvomisessa.

1.5.4 Liitteet

Hakemukseen tarvittavat liitteet määräytyvät hakijan ja etuuslajin mukaisesti.

Asiakas käyttää sairaanhoitokorvauksissa hakemuslomaketta SV 127, SV 4 tai SV 128.

Palveluntuottaja käyttää tilityslajista riippuen hakemuslomaketta SV 130, SV 131, SV 132 tai Kelan hyväksymää muuta tilityslomaketta.

1.5.4.1 Asiakkaan sairaanhoitokustannukset

Kun asiakas hakee sairaanhoitokustannuksista korvausta, toimittaa hän Kelaan seuraavat liitteet:

- terveydenhuollon palvelujen tuottajan antamat selvityslomakkeet syntyneistä kustannuksista toimenpiteittäin
- maksukuitin tai muun luotettavan selvityksen maksuajankohdasta, jos hoidon antamisesta on kulunut enemmän kuin 6 kuukautta
- selvitysten kopiot silloin, kun asiakas on hakenut vakuutusyhtiöstä korvausta tapaturma-, liikenne- tai ammattitautilain perusteella ja saanut hylkäävän päätöksen hakemukseensa
- vakuutusyhtiön antamat kuvankäsittelyjärjestelmän tulosteet silloin, kun asiakas on hakenut ja saanut korvauksen jo vakuutusyhtiöstä.

1.5.4.2 Asiakkaan matkakustannukset

Kela maksaa korvauksia matkakustannuksista, jotka aiheutuvat asiakkaan matkoista sairauden hoitoon tai kuntoutukseen. Matkoja korvataan mm. julkiseen terveydenhuoltoon, Kelan järjestämään kuntoutukseen, maksusitoumuksella tai palvelusetelillä annettuun hoitoon yksityisessä terveydenhuollossa.

Ilman maksusitoumusta, palveluseteliä tai Kelan kuntoutuspäätöstä yksityiseen terveydenhuoltoon tehty matka korvataan vain silloin, kun annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa. Lue lisää hoidon korvattavuudesta täältä.

Julkiseen terveydenhuoltoon tehty matka

Hakemukseen ei tarvita liitteitä, jos matka on tehty omalla autolla ja matkan pituus on alle 200 km tai matka on tehty julkisella kulkuneuvolla.

Jos matka on tehty omalla autolla ja matka on ollut yli 200 km tai matka on tehty muulla erityisajoneuvolla, asiakkaan täytyy toimittaa seuraavat liitteet:

- lomake SV 67 Todistus matkakorvausta varten. Lomaketta ei tarvita, jos asiakas on toimittanut pitkäaikaisen todistuksen erityisajoneuvon tarpeellisuudesta Kelaan.
- asiakkaan antama selvitys liikenneolosuhteista, jos erityisajoneuvoa on käytetty puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.
- kuitti erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneista kustannuksista (ei koske Kela-taksimatkaa, josta asiakas vain omavastuusuuden).

Yksityiseen terveydenhuoltoon tehty matka

Kun asiakas on tehnyt matkan yksityiseen terveydenhuoltoon, hakemuksen liitteeksi tarvitaan lomake SV 67 Todistus matkakorvausta varten tai muu selvitys hoidon korvattavuudesta.

Jos Kelassa on jo pitkäaikainen todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta, riittää hakemuksen liitteeksi selvitys siitä, että annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Erillistä käyntitodistusta hoitolaitoksesta ei tarvita, jos kysymyksessä on ostopalvelumatka ja asiakkaalla on pitkäaikainen todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta.

Asiakkaan täytyy tarvittaessa toimittaa Kelalle:

- tieto hyvinvointialueen maksusitoumuksesta tai palvelusetelistä.
- Valtiokonttorin päätös (rintamaveteraanien kuntoutusmatkat)
- osallistumistodistus (matkat sopeutumisvalmennuskurssille).

Yöpymiskustannukset

Asiakas säilyttää maksukuitin itsellään 6 kuukauden ajan. Kuitti voidaan pyytää tarvittaessa.

Lue lisää Yöpymisraha

1.5.4.3 Terveydenhuollon palvelujen tuottaja

Kun terveydenhuollon palvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan sairaanhoitokustannuksista manuaalisella suora korvausmenettelyllä, tarvitaan liitteeksi asiakkaiden alkuperäiset SV-lomakkeet.

Kun terveydenhuollon palvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan sairaanhoitokustannuksista it-suora korvausmenettelyllä, liitteitä ei tarvita. Palveluntuottajan tulee säilyttää tutkimus- ja hoitomääräykset vähintään 2 vuoden ajan. Tutkimus- ja hoitomääräys suuhygienistin antamaan hoitoon tulee säilyttää 3 vuoden ajan. Epäselvissä tilanteissa ratkaisija voi poikkeuksellisesti pyytää määräyksen toimitukseen ratkaisun tekemistä varten.

1.5.4.4 Kuljetuspalvelujen tuottaja

Kun kuljetuspalvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan matkakustannuksista valtakirjamenettelyllä, tarvitaan liitteeksi:

- lomake Y 79 Laskelma ja korvaushakemus kuljetuksesta
- maksupäätejärjestelmästä tulostettu kuitti
- selvitys erityisajoneuvon tarpeellisuudesta
 - julkiseen terveydenhuoltoon ja Kelan järjestämään kuntoutukseen tehtyjen matkojen osalta SV 67 -lomake tai Y 79 -lomake. Jos asiakas on esittänyt autoilijalle Kelan lähettämän kirjeen Oikeus erityisajoneuvon käyttöön, autoilija merkitsee Y 79 -lomakkeelle tiedon pitkäaikaisen oikeuden voimassaolosta, eikä erillistä selvitystä erityisajoneuvon tarpeellisuudesta tarvita
 - yksityiseen terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen osalta SV 67 -lomake. Jos asiakas on esittänyt autoilijalle Kelan lähettämän kirjeen Oikeus erityisajoneuvon käyttöön, autoilija merkitsee Y 79 -lomakkeelle tiedon pitkäaikaisen oikeuden voimassaolosta. Liitteeksi tarvitaan myös SV 67 -lomake tai muu selvitys hoidon korvattavuudesta
- selvitys liikenneolosuhteista, jos erityisajoneuvoa on käytetty puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi.

Jos kuljetuspalvelujen tuottaja hakee korvausta asiakkaan matkakustannuksista suorakorvausmenettelyllä, tarvitaan liitteeksi ambulanssi- ja helikopterimatkoista lomake SV 210 tai tätä vastaavat vähimmäistiedot (ohjeistus kootusti [Kela.fi:ssä](https://kela.fi/ssä)).

Taksimatkojen sähköisessä suorakorvausmenettelyssä ei toimiteta erillisiä liitteitä Kelaan.

1.5.4.5 Muut hakijat

Majoituspalvelujen tuottajan hakiessa korvausta asiakkaan yöpymiskustannuksista valtakirjamenettelyllä, tarvitaan liitteeksi:

- selvitys yöpymisen tarpeesta lomakkeella SV 67 tai SV 4
- kuitti asiakkaan maksamasta yöpymiskustannuksesta
- valtakirja.

Kun potilasvakuutuskeskus hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi SV-lomakkeiden jäljennökset.

Kun sosiaalihuollon toimielin hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi alkuperäiset SV-lomakkeet.

Kun vakuutusyhtiö hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet tai vakuutusyhtiön järjestelmästä tulostetut vastaavat asiakirjat
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

Kun työnantaja hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

Kun yhteisöasiakas hakee korvausta asiakkaan kustannuksista, tarvitaan liitteeksi:

- alkuperäiset korvaushakemukset
- valtakirja
- alkuperäiset SV-lomakkeet
- kuitti erityisajoneuvon (esim. taksi, invataksi, ambulanssi) käytöstä syntyneistä kustannuksista.

1.5.5 Lomakkeet

Kela vahvistaa sairaanhoitokorvausten hakemiseen tarvittavat lomakkeet. Palvelujen tuottaja voi käyttää myös muita, Kelan hyväksymiä lomakkeita. Lomakkeissa on tällöin merkintä hyväksymisestä. Palvelujen tuottaja voi hakea omien lomakkeiden hyväksymistä Kelasta lähettämällä lomakemallit sähköpostiosoitteeseen kela.sairausvakuutus@kela.fi.

Palvelujen tuottajien antamat selvitykset ovat virallisia asiakirjoja, joihin tehtyjen merkintöjen tulee vastata todellisia suoritettuja toimenpiteitä.

1.5.5.1 Hakemuslomakkeet

Lomake SV 4, Matkakorvaushakemus

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta hänelle aiheutuneista matka- tai yöpymiskustannuksista sairauden, raskauden tai kuntoutuksen vuoksi.

Lomake SV 130, Tilitys matkakustannuksista valtakirja- tai suorakorvausmenettelyssä

- tilitysyhteenvetolomake, jolla palveluntuottaja hakee korvausta Kelan kanssa solmimansa sopimuksen perusteella.

Lomake SV 127, Korvaushakemus Suomessa syntyneistä sairausvakuutuslain mukaisista sairaanhoitokustannuksista

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta Suomessa syntyneistä sairaanhoitokustannuksista (lääkäri- ja hammaslääkäripalkkiot, tutkimus ja hoito).

Lomake SV 128, Korvaushakemus ulkomailla syntyneistä sairaanhoitokustannuksista

- lomake, jolla asiakas hakee korvausta ulkomailla syntyneistä sairaanhoitokustannuksista.

Lomake SV 131, Tilitys Suomessa syntyneistä sairausvakuutuslain mukaisista sairaanhoitokustannuksista

- tilitysyhteenvetolomake, jota käyttävät mm. työnantajat, sosiaalihuollon toimielimet, vakuutusyhtiöt, säätiöt, yhdistykset, urheiluseurat.

Lomake SV 132, Tilitys Suomessa syntyneistä sairaanhoitokustannuksista suorakorvausmenettelyssä

- tilitysyhteenvetolomake, jota käyttävät Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneet yksityisen terveydenhuollon palveluntuottajat.

1.5.5.2 Selvityslomakkeet

Lääkäripalkkiot

Lomake SV 120, Selvitys lääkärin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista.

- Lääkäri vastaa selvityslomakkeen merkinnöistä.
- Lääkäri merkitsee lomakkeelle suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltyinä. Aikaperusteisissa vastaanottokäynneissä (käytössä vain psykiatrian erikoislääkäreillä) lääkäri merkitsee lomakkeelle myös sairauden ICD-10-diagnoosikoodin.
- Lomakkeessa tulee olla lääkärin leima tai nimi, yksilöintitunnus ja erikoisala, lääkäriaseman nimi tai leima ja puhelinnumero.
- Selvitys on lääkärikohtainen.
- Lääkärin vastaanotolla tehty radiologiset ja laboratoriotutkimukset merkitään selvityslomakkeelle SV 3.
- Lomakkeen allekirjoittaa itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva lääkäri tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 27 ATK, Laskelma lääkeostoista

- laskelmassa ilmoitetaan apteekin lääkärille perimä palkkio puhelinreseptistä.

Hammashoito

Lomake SV 126, Selvitys hammaslääkärin / erikoishammaslääkärin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista

- Hammaslääkäri vastaa selvityslomakkeen merkinnöistä.
- Hammaslääkäri ilmoittaa lomakkeella suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltyinä.
- Selvityslomakkeelle merkitään vain yhden hammaslääkärin tekemät toimenpiteet.
- Hammaslääkärin vastaanotolla tehty radiologiset ja laboratoriotutkimukset voidaan merkitä selvityslomakkeelle SV 126 tai lomakkeelle SV 3.
- Rintamaveteraanien ja miinanraivaajien protetiikan kliinisen työn suorittava hammaslääkäri antaa selvityksen protetiikan kliinisen ja teknisen työn toimenpiteistä lomakkeella SV 126
 - Lomakkeen liitteenä tulee olla teknisestä työstä ja sen kustannuksesta hammaslaboratorion antama selvitys tai sen kopio.
- Lomakkeessa tulee olla hammaslääkärin leima tai nimi, yksilöintitunnus ja erikoisala tai hammaslääkäriaseman nimi tai leima ja puhelinnumero sekä hammaslääkärin nimi ja yksilöintitunnus.
- Lomakkeen allekirjoittaa itsenäisenä ammatinharjoittajana toimiva hammaslääkäri tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 3SHM, Tutkimus- ja hoitomääräys suuhygienistille

- Lomake on hammaslääkärin määräys potilaalle suuhygienistin antamaa tutkimusta ja hoitoa varten.

- Lomakkeen allekirjoittaa potilaan tutkinut hammaslääkäri.
- – Lomakkeen kohtaan 'Päivämäärä, jolloin hammaslääkäri teki määräyksen perusteena olevan tutkimuksen' määräyksen antava hammaslääkäri merkitsee päivämäärän, jolloin on tutkinut potilaan.
- Määräyspäivämäärä on määräyksen allekirjoituspäivämäärä.
- Lomakkeessa tulee olla hammaslääkäriin allekirjoitus ja leima tai nimen selvennys ja yksilöintitunnus sekä puhelinnumero.

Lomake SV 3SHS, Selvitys suuhygienistin antamasta hoidosta ja perityistä palkkioista

- Suuhygienisti vastaa selvityslomakkeen merkinnöistä.
- Suuhygienisti ilmoittaa lomakkeella suorittamansa toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot eriteltyinä.
- Selvityslomakkeelle merkitään vain yhden suuhygienistin tekemät toimenpiteet.
- Lomakkeessa tulee olla suuhygienistin nimi ja rekisteröintinumero, palveluntuottajan nimi tai leima ja puhelinnumero.
- Lomakkeen allekirjoittaa suuhygienisti tai aluehallintoviranomaisen tai Valviran luvan saaneen palvelujen antajan edustaja. Lisäksi lomakkeella tulee olla allekirjoittajan nimen selvennys.

Lomake SV 3, Tutkimus- tai hoitomääräys (rintamaveteraanien hammashoito)

- Hammaslääkäri antaa lomakkeella määräyksen rintamaveteraanin tai miinanraivaajan kokoproteesihoitoon erikoishammasteknikolle.
- Erikoishammasteknikko ilmoittaa samalla lomakkeella rintamaveteraanille tai miinanraivaajalle tehdyn protetiikan kliinisen työn ja teknisen työn toimenpiteet ja niistä perimänsä palkkiot.
- Erikoishammasteknikko vastaa toimenpiteiden merkinnästä selvityslomakkeelle.
 - Lomakkeen liitteenä tulee olla teknisestä työstä ja sen kustannuksesta hammaslaboratorion antama selvitys tai kopio selvityksestä.

Tutkimus ja hoito

Lomake SV 3, Tutkimus- tai hoitomääräys

- Lääkäri tai hammaslääkäri antaa lomakkeella määräyksen sairausvakuutuslain nojalla korvattavaan tutkimukseen ja hoitoon. . Tutkimusta ja hoitoa korvataan vain psykiatrian erikoislääkäriin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäriin ja hammaslääkäriin määräämänä. Poikkeuksena ovat psykologin tutkimukset, joita voivat määrätä kaikki lääkärit.
- Lomakkeen allekirjoittaa määräyksen antanut lääkäri.
- Lääkäri tai hammaslääkäri voi kirjoittaa itselleen tutkimus- tai hoitomääräyksen.
- Hammaslääkäriin vastaanotolla tekemät radiologiset ja laboratoriotutkimukset voidaan merkitä myös selvityslomakkeelle SV 126.

Matkat

Lomake SV 67, Todistus matkakorvausta varten

- Lääkäri tai muu terveydenhuollon ammattihenkilö kirjoittaa lomakkeella potilaalle todistuksen erityisajoneuvon käyttöä varten.
- – Lääkäriin luvalla lomakkeen voi kirjoittaa myös muu kuin terveydenhuollon ammattihenkilö.
 - Arvion perheenjäsenen osallistumisen välttämättömyydestä potilaan hoitoon/ kuntoutujan kuntoutukseen tekee aina lääkäri

- Jos potilas on käyttänyt terveydenhuollon valinnanvapautta valitessaan hoitopaikan, tulee siitä olla merkintä lomakkeella kohdassa 3.

Lomake Y 79, Laskelma ja korvaushakemus kuljetuksesta

- Kuljetuspalveluntuottaja täyttää lomakkeen.
- Asiakas allekirjoittaa lomakkeen.
- Terveydenhoitolaitoksen tai kuntoutuksen palveluntuottaja voi käyttää tätä lomaketta todistuksena erityisajoneuvon käytön tarpeellisuudesta valtakirjamenettelyä varten.

Lomake SV 210, Selvitys ja korvaushakemus sairaankuljetuksesta

- Sairaankuljetuspalveluntuottaja ilmoittaa lomakkeella selvityksen sairaankuljetuksesta tai vastaavalla sovitulla tavalla: lue ohjeet tilitystietojen toimittamiseen [täältä](#)
- Terveydenhoitolaitoksen tai kuntoutuksen palveluntuottaja voi käyttää tätä lomaketta todistuksena ambulanssin käytön tarpeellisuudesta.

1.5.6 Lisäselvitysten pyytäminen

Etuuksille yhteinen Lisäselvitysten pyytäminen -ohje.

1.5.6.1 Palvelujen tuottajan lisäselvitykset

Jos palvelujen tuottajan toimittamassa suorakorvaus- ja valtakirjasopimustilityksessä oleva yksittäinen hakemus vaatii lisäselvitystä, pyydä tieto palvelujen tuottajalta. Ratkaise muut tilitykseen sisältyvät korvaushakemukset. Pyydä lisäselvitys pääsääntöisesti suullisesti ja tarvittaessa suojatulla sähköpostilla tai asiakaskirjeellä.

Lue lisää

Sairaanhoidokorvausten käsittelyprosessit

SVL 1224/2004 19 luku 1 §

Laki potilaan asemasta ja oikeuksista 785/1992 13 § 3 momentti

1.6 Määrä

Lääkäripalkkioista, hammashoidosta sekä tutkimuksesta ja hoidosta perityistä palkkioista korvataan vahvistetun korvaustaksan määrä.

Jos peritty palkkio on pienempi kuin korvaustaksa, korvauksena maksetaan perityn palkkion määrä. Jos korvaus maksetaan erikoishammaslääkäritaksan mukaan, taksan mukaisia euromääriä korotetaan 30 prosentilla.

Korvauksen määrä lasketaan vertaamalla käynneittäin ja toimenpiteittäin perityn palkkion ja korvaustaksan mukaista määrää.

Lääkäri tai hammaslääkäri voi periä palkkion vastaanotolla suorittamastaan laboratorio- tai radiologisesta tutkimuksesta. Laboratorio- tai radiologisen tutkimuksen korvaaminen edellyttää psykiatrian erikoislääkärin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin tai hammaslääkärin määräystä.

Asiakkaalle korvataan tarpeelliset matkakustannukset kokonaan siltä osin kuin ne yhdensuuntaiselta matkalta ylittävät omavastuuosuuden.

Vuotuisen omavastuuosuuden eli matkakaton, täyttymisen jälkeen matkat korvataan tarpeellisten kustannusten osalta kokonaan.

Sairauden vuoksi tarpeellisista majoittumiskustannuksista on mahdollista saada erillistä yöpymisrahaa.

Voimassa olevat taksat, omavastuuosuudet ja yöpymisrahan määrän löydät CICS > APKY > Sairaanhoidokorvausperusteet.

1.7 Lääkäripalkkioiden korvausten määräytymisperusteet

Kela on vahvistanut luettelon korvattavista toimenpiteistä sekä niiden taksat valtioneuvoston taksojen perusteista antaman asetuksen pohjalta. Taksaluettelossa olevat toimenpiteiden nimet ja koodit ovat pääosin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) ylläpitämän luokituksen mukaiset.

Taksa jakautuu lääkärin vastaanottopalkkiotaksaan ja lääkärin toimenpidetaksaan. Lääkäripalkkiotaksa on vahvistettu sekä yleis- että erikoislääkäritaksaksi. Valtioneuvoston asetuksen perusteella erikoislääkäritaksan mukaan korvataan silloin, kun tutkimuksen on suorittanut tai hoidon antanut erikoislääkäri ja hoito on kuulunut hänen erikoisalaansa.

Lääkäripalkkiotaksa korvataan yleis- tai erikoistaksan mukaisesti. Muiden kuin psykiatrian erikoislääkäreiden lääkärinpalkkiotaksa korvataan yleistaksan mukaisesti. Muussa kuin mielenterveyden hoidossa psykiatrian erikoislääkärin antamaa hoitoa korvataan yleistaksan mukaisesti.

Psykiatrian erikoislääkärin antamasta hoidosta voidaan korvata erikoistaksan mukaisesti (aikaperusteiset vastaanottopalkkiot) vain, kun hoito on kuulunut lääkärin erikoisalaan.

Kelan taksaluettelossa ei ole taksaa kaikille THL:n toimenpideluokituksessa oleville toimenpiteille. Jos asiakas hakee korvausta tällaisesta toimenpiteestä, ota yhteyttä asian selvittämiseksi Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikköön, joka voi antaa tutkimukselle taksatulkinnan ja viedä sen rekisteriin. Jos tutkimuksella ei ole koodia THL:n toimenpideluokituksessa, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle tutkimuksen ottamista luokitukseen.

Taksatulkintoja annetaan vain, kun tutkimus tai hoito on tehty mielenterveyden tai suun sairauden hoitamiseksi ja selvittämiseksi.

THL:n internetsivuilla on ohjeet uuden toimenpiteen ehdottamiseksi toimenpideluokitukseen. Suomen kuntaliiton internetsivuilla löytyy ohjeet, miten uutta koodia haetaan.

- [Laboratoriotutkimusnimikkeistö](#)
- [Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus](#)

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä (CICS/SZTK). Rekisterissä on voimassa olevien taksojen lisäksi edellisten vuosien taksoja. Jos palveluntuottajan käyttämää toimenpidekoodia ei ole taksarekisterissä, asian selvittämiseksi ota yhteys Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikköön.

Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä pdf-muotoisena [Kelan internetsivuilla](#).

1.7.1 Vastaanottopalkkiot

Yleis- ja erikoislääkärin vastaanotosta maksetaan korvaus tasasuuruisen korvauksen (yleistaksa) mukaisesti, riippumatta vastaanoton ajallisesta kestosta. Vastaanotto selvitetään koodin 0101L mukaisesti.

Psykiatrin erikoislääkärin vastaanotto voidaan korvata aikaperusteisen vastaanottokoodin mukaisesti, kun annettu hoito on kuulunut lääkärin erikoisalaan. Korvaus voidaan maksaa samana päivänä enintään tunnin kestäneestä psykiatrian erikoislääkärin vastaanottokäynnistä.

Psykiatrian erikoislääkärin tekemästä kotikäynnistä potilaan luokse, voidaan korvata enintään yhden tunnin ajalta. Muun lääkärin tekemä kotikäynti potilaan luokse voidaan korvata lääkärin vastaanottokäynnin mukaisesti. Erillistä kotikäyntikorotusta ei makseta.

Lääkärin tekemiä toimenpiteitä ei tule selvittää vastaanottokäynnin koodein.

Vastaanottopalkkiotaksaan sisältyvät esimerkiksi:

- vastaanotolla tehdyt pientoimenpiteet
- hoito-ohjeiden antaminen
- reseptien kirjoittaminen.

Etäpalvelun korvaaminen 1.1.2024 alkaen

Lääkärien etäpalvelu korvataan 1.1.2024 alkaen videovastaanottona tai etävastaanottona (puhelu tai chat).

Korvaus maksetaan koodilla E101L, lääkärin etävastaanotto (puhelu tai chat) tai koodilla E101V, lääkärin videovastaanotto. Psykiatrian erikoislääkärin korvaus maksetaan koodilla E10PS, psykiatrian erikoislääkärin etävastaanotto (puhelu tai chat) tai E10VI, psykiatrian erikoislääkärin videovastaanotto, kun hoito on kuulunut lääkärin erikoisalaan.

Etäpalvelu korvataan, kun palvelut toteutetaan esimerkiksi puhelimen, tunnistetun chat-yhteyden tai videoyhteyden kautta ja apuna käytetään tarvittaessa etämonitorointia tai välitettyjä kuvia tai näiden yhdistelmiä. Etäpalvelun korvaaminen edellyttää tunnistettua potilaskontaktia ja asianmukaisia potilasasiakirjamerkintöjä.

Etäpalveluun sisältyy hoito-ohjeiden antaminen ja mahdollinen reseptin uusiminen, eikä siitä makseta erillistä korvausta. Myöskään pelkkää postitse tai sähköpostilla annettua hoitoa ei korvata.

Samana hoidon antajan samana päivänä antamista hoidoista korvaus myönnetään vain yhdestä vastaanotosta tai etä- tai videovastaanotosta. Etä- tai videovastaanoton kautta saatujen tietojen perusteella kirjoitetut lausunnot ja todistukset voidaan korvata etä- tai

videovastaanoton yhteydessä. Psykiatrian erikoislääkäri selvittää kirjoitetun lausunnon koodeilla 0104-0107 ja muut lääkärit koodeilla 0104L-0107L.

Hoidon antaja arvioi, mitkä palvelut ja mitkä asiakasryhmät soveltuvat hoidettavaksi etäyhteyden kautta.

Lue lisää terveydenhuollon etäpalveluiden edellytyksistä [Valviran ohjeesta](#).

Etäpalvelun korvaaminen 31.12.2023 asti

Voit korvata lääkärin etäpalveluna antamaa hoitoa.

Korvaus maksetaan koodilla E101T, etäpalvelu. Psykiatrian erikoislääkärin etäpalvelun korvaus maksetaan koodilla E101P, kun hoito on kuulunut lääkärin erikoisalaan.

Etäpalvelu korvataan, kun palvelut toteutetaan esimerkiksi puhelimen, tunnistetun chat-yhteyden tai videoyhteyden kautta ja apuna käytetään tarvittaessa suojattua sähköpostiyhteyttä, etämonitorointia tai välitettyjä kuvia tai näiden yhdistelmiä.

Etäpalvelun korvaaminen edellyttää tunnistettua potilaskontaktia ja asianmukaisia potilasasiakirjamerkintöjä.

Etäpalveluun sisältyy hoito-ohjeiden antaminen ja mahdollinen reseptin uusiminen, eikä siitä makseta erillistä korvausta.

Samana hoidon antajan samana päivänä antamista hoidoista korvaus myönnetään vain yhdestä vastaanotosta tai etäpalvelusta. Etäpalvelun kautta saatujen tietojen perusteella kirjoitetut lausunnot ja todistukset voidaan korvata etäpalvelun yhteydessä. Psykiatrian erikoislääkäri selvittää kirjoitetun lausunnon koodeilla 0104-0107 ja muut lääkärit koodeilla 0104L-0107L.

Hoidon antaja arvioi, mitkä palvelut ja mitkä asiakasryhmät soveltuvat hoidettavaksi etäyhteyden kautta.

Lue lisää terveydenhuollon etäpalveluiden edellytyksistä [Valviran ohjeesta](#).

Yksityissairaalan vuodeosastolla hoidettavalta peritty lääkärinpalkkio

Yksityissairaalan vuodeosastolla hoidossa olevalta potilaalta peritystä lääkärinpalkkiosta voit korvata vastaanottopalkkiotaksan silloin, kun hoitava lääkäri ei ole tehnyt toimenpidetaksan mukaisia toimenpiteitä. Pääsääntöisesti voit myöntää korvauksen enintään yhdestä vastaanottokäynnistä päivässä.

1.7.1.1 Akupunktio

Voit korvata vain lääkärin antamaa akupunktiota, kun kysymyksessä on sairauden hoito. Korvaus myönnetään lääkärin vastaanottokäynnin mukaisesti. Akupunktiokäyntiin voi sisältyä myös sitä edeltävä potilaan haastattelu ja kliininen tutkimus sairauden toteamiseksi.

Älä maksa korvausta synnytyksen käynnistämiseksi annetusta akupunktiohoidosta, koska se ei ole julkisessa terveydenhuollossa vakiintuneessa käytössä eikä sen katsota olevan tarpeellista raskauden tai synnytyksen hoitoa.

Älä maksa korvausta akupunktioon liittyvistä materiaalmaksuista, kuten neulamaksuista.

1.7.2 Lääkärin toimenpiteet

Lääkärin toimenpiteitä ei korvata, lukuun ottamatta suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin tekemiä toimenpiteitä.

Mielenterveyden hoidossa voidaan korvata sähköhoito psyykkisen sairauden hoitona 31.12.2023 asti. Hoidon antaja voi olla psykiatrian erikoislääkäri tai muu lääkäri.

1.1.2024 alkaen sähköhoito psyykkisen sairauden hoitona ei korvata.

1.7.3 Todistukset

Asiakkaalla on oikeus saada korvaus sairausvakuutuslain mukaista etuutta varten kirjoitetun lääkärintodistuksen tai -lausunnon kustannuksista.

Lääkärintodistuksia ovat:

- SV 6, Lääkärintodistus A, joka on tarkoitettu lyhytaikaisesta sairaudesta johtuvan työkyvyttömyyden osoittamiseen
- SV 10, Lääkärin / kuntoutuksen järjestäjän todistus D lapsen vanhempien erityishoitorahaa varten.

Lääkärinlausuntoja ovat SV 7 B1 ja SV 7 B2 sairauksista, hoidoista ja kuntoutuksesta sekä työkyvystä

- Tavallinen lausunto tarkoittaa esimerkiksi erityiskorvattavia lääkkeitä, sairausvakuutuslain mukaisen työkyvyttömyyden tai kuntoutustarpeen vuoksi kirjoitettua lausuntoa.
- Laaja lääkärinlausunto tarkoittaa esimerkiksi erityiskorvattavia lääkkeitä varten kirjoitettua lausuntoa, jossa selvitetään yksityiskohtaisesti lääkkeettömän hoidon ja terveiden elämäntapojen vaiheet ja tulokset sekä perustelut säännöllisestä ja pitkäaikaisesta lääkehoidon tarpeesta. Pitkittyneen päivärahakauden laaja lääketieteellinen selvittely kuuluu tähän lääkärin toimenpidekoodiin.
- Erittäin laaja ja perusteellinen lääkärinlausunto tarkoittaa monisairaus- ja monioirepotilaan perusteellista tutkimusta työ- ja toimintakyvyn sekä kuntoutusmahdollisuuksien arvioimiseksi. Lausunto edellyttää lisäksi aikaisempien tutkimustulosten ja muualta hankittujen tietojen perusteellista pohdintaa. Tätä toimenpidekoodia käytetään vain harvoissa erityistapauksissa.

Lääkärinlausuntoja voidaan tietyissä tapauksissa korvata muun kuin sairausvakuutuslain mukaan. Lue lisää Asiakaspalvelun palveluoppaasta kohta Palvelutilanteessa > Asiakirjat ja asiakirjojen käsittely > Lääkärintodistus ja -lausunto.

1.7.4 Psykoterapia

Psykoterapiaa voidaan korvata, kun hoidon antaja on psykiatrian erikoislääkäri tai muu lääkäri. Lisäksi hoidon antajan tulee olla Valviran hyväksymä psykoterapeutti, joka on suorittanut erillisen psykoterapiakoulutuksen.

Korvaus psykoterapiasta voidaan myöntää erikoistaksalla, kun hoidon antaa psykiatrian erikoislääkäri. Muiden lääkäreiden antamana psykoterapiaa korvataan yleistaksan mukaisesti.

Psykoterapia korvataan sairausvakuutuksesta vain lääkärin antamana, lääkärin toimenpidetaksan mukaan.

1.1.2024 alkaen psykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- 0541 yksilöpsykoterapia, muu lääkäri
- 0543L perhe- tai pariopsykoterapia, muu lääkäri*
- 0544 ryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä), muu lääkäri.

1.1.2024 alkaen psykiatrian erikoislääkärin psykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- 0541P yksilöpsykoterapia, psykiatri
- 054PS perhe- tai pariopsykoterapia, psykiatri*
- 0545P ryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä), psykiatri.

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Psykoterapian toimenpidenimikkeet ovat 31.12.2023 asti:

- 0541 yksilöpsykoterapia
- 0543A perhe- tai pariopsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- 0543B perhe- tai pariopsykoterapia yli 60 minuuttia*
- 0544 ryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä).

Psykiatrian erikoislääkärin toimenpidenimikkeet ovat 31.12.2023 asti:

- 0541P yksilöpsykoterapia
- 0543P perhe- tai pariopsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- 0544P perhe- tai pariopsykoterapia yli 60 minuuttia*
- 0545P ryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä).

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Lääkärin opiskellessa psykoterapeutiksi ei opintoihin kuuluvasta, koulutuksena saatavasta psykoterapiasta makseta korvausta. Lääkärin psykoterapiakoulutuksen aikana potilailleen antama hoito voidaan korvata aikaperusteisesti silloin, kun kyse on psykiatrian erikoislääkäristä. Muun lääkärin ollessa kyseessä käytä koodia 0101L.

Tiheitä vastaanottokäyntejä

Psykiatrian erikoislääkärit antavat myös paljon muuta hoitoa, ja tämän voit korvata selvityksen mukaan esimerkiksi vastaanottokäynnin koodilla. Jos tiheästi (enemmän kuin kerran viikossa) tapahtuneista käynneistä haetaan korvausta toistamiseen koodilla 0101E, pyydä lääkäriltä lisäselvitys, onko hoito ollut yksilöpsykoterapiaa. Lisäselvitys pyydetään silloin, kun hoidon antanut lääkäri on Valviran hyväksymä psykoterapeutti. Käytä lisäselvitykseen kirjepohjaa LPV02 Kirje lääkärille, ohjaus psykoterapian toimenpidekoodin käyttöön.

Kaksi käyntiä samana päivänä

Tarpeellisina sairaanhoidon kustannuksina pidetään saman päivän aikana yhdestä psykoterapiakäynnistä aiheutuneita kustannuksia. Poikkeustapauksessa ilman erillisselvityksiä voit korvata kaksi samana päivänä toteutunutta terapiakertaa. Näitä

ovat sairauden hoidon vuoksi esim. kriisiterapia, traumaterapia (EMDR) tai lapsen terapia, tai jos haja-asutusalueella on pitkä matka terapiaan. Tällöin on riittävää, että lääkäri kirjoittaa hoitoselvitykseen käyntipäivän, kaksi yksilöpsykoterapian koodia ja terapian alkamisajat.

Etäpsykoterapian korvaaminen

Psykoterapian korvaaminen etä- eli videoyhteyden välityksellä edellyttää vähintään kahta toteutunutta hoitokäyntiä psykoterapiaa antavan lääkärin tavanomaisella vastaanotolla.

1.1.2024 alkaen etäpsykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- E541 etäyksilöpsykoterapia, muu lääkäri
- E543L etäperhe- tai paripsykoterapia, muu lääkäri*
- E544 etäryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä), muu lääkäri.

1.1.2024 alkaen psykiatrian erikoislääkärin etäpsykoterapian toimenpidenimikkeet ovat:

- E541P etäyksilöpsykoterapia, psykiatri
- E543PS etäperhe- tai paripsykoterapia, psykiatri*
- E545P etäryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä), psykiatri.

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Etäpsykoterapian toimenpidenimikkeet ovat 31.12.2023 asti:

- E541 etäyksilöpsykoterapia
- E543A etäperhe- tai paripsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- E543B etäperhe- tai paripsykoterapia yli 60 minuuttia*
- E544 etäryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä).

Psykiatrian erikoislääkärin toimenpidenimikkeet ovat 31.12.2023 asti:

- E541P etäyksilöpsykoterapia
- E543P etäperhe- tai paripsykoterapia enintään 60 minuuttia*
- E544P etäperhe- tai paripsykoterapia yli 60 minuuttia*
- E545P etäryhmäpsykoterapia (enintään 8 henkilöä).

*hoitoselvitys vain yhdelle perheenjäsenelle

Korvaus, kun asiakkaalla on psykoterapian kuntoutuspäätös

Sairausvakuutuskorvausta ei makseta terapiakerroista, jotka korvataan Kelan kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain perusteella.

Lääkäri ei saa antaa asiakkaalle sairausvakuutuksen hoitoselvitystä niistä kerroista, joista korvausta haetaan kuntoutuspsykoterapiasta. Myönnä korvaus niiden hoitokertojen kustannuksista, joita ei korvata kuntoutuksena.

Pitkäaikainen ja tiivis psykoterapia

Pitkäaikainen ja tiivis psykoterapia, yli 50 hoitokertaa vuodessa, korvataan sairausvakuutuksesta 400 hoitokertaan saakka ilman erillistä lausuntoa.

Psykoterapiaseurantaan lasketaan yksilöpsykoterapian koodeilla 0541, 0541P, E541 ja E541P korvatut käynnit. Seurantavaiheessa käyntien kertymään ei lasketa kuntoutuksena korvattujen käyntien määrää.

Jos korvausta haetaan useammasta kuin 400 tiiviin psykoterapian hoitokerrasta, pyydä hoitokertojen korvaamiseen suositus pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmältä.

Tiiviillä psykoterapialla tarkoitetaan terapiaa, jossa on yli 50 hoitokertaa vuodessa. Pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä ottaa huomioon kuntoutuksena korvatut psykoterapiakäynnit antaessaan suosituksen sairausvakuutuskorvaukseen.

Jos pitkäaikaista psykoterapiaa saava asiakas on psykoterapiahoidon aikana psykoterapeuttikoulutuksessa, hoitavan lääkärin tulee laatia lausunto hoidon korvaamisen edellytyksistä jo psykoterapian alkuvaiheessa. Lausunnon perusteella pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä arvioi, onko terapia korvattavaa ja antaa tarvittaessa korvauskertoja koskevan suosituksensa.

Jos asiakkaalla on yli vuoden tauko pitkäaikaisen psykoterapian korvaamisessa

- ja hänellä ei ole aiempaa suositusta korvattavuudesta, aloitetaan 400 hoitokerran laskeminen alusta.
- ja hänellä on aiempi suositus, pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä arvioi suosituksen käsittelyn yhteydessä, onko kyseessä uusi terapia. Jos kysymyksessä on uusi terapia, kokonaiskertojen määrä lasketaan uuden terapian alusta.

Jos asiakkaan terapiakäyntejä tiennetään sairauden vuoksi suosituksen antamisen jälkeen, pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä käsittelee korvausoikeuden uuden ajankohtaisen lääkärinlausunnon perusteella.

Pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmältä ei pyydetä suositusta, jos

- asiakas hakee korvausta enintään 50 hoitokerrasta vuotta kohti, vaikka mainitut 50 hoitokertaa toistuvat saman henkilön kohdalla useina peräkkäisinä vuosina, jolloin saatetaan ajan mittaan ylittää 400 hoitokerran raja. Jos tässä tapauksessa asiakas on toimittanut lääkärinlausunnon suositusta varten, ilmoita asiakkaalle, että hoitokerrat voidaan korvata ilman erillistä suositusta (Kirjepohja LPI02).
- asiakkaan myönteinen Kelan kuntoutuspsykoterapiapäätös on voimassa.

Lääkärinlausunto

Kun asiakkaalle on korvattu 400 hoitokertaa, tai aiempi suositus on päättymässä, pyydä asiakasta toimittamaan lääkärinlausunto psykoterapiaa antavalta lääkäriltä pitkäaikaisen psykoterapian suositusta varten (kirjepohja LPL01 ja LPL02).

Lausunnossa tulee olla:

- sairauden diagnoosi
- sairauden esitiedot
- yksityiskohtainen kuvaus oireista
- hoidon laatu
- arvioitu hoidon kesto aika
- hoitokertojen tiheys
- hoitavan lääkärin arvio ennusteesta
- mahdolliset lääkitykset ja tiedot työkyvyttömyysjaksoista.

Jos suosituksen hakija on psykoterapeuttikoulutuksessa, tulee siitä olla tieto lääkärinlausunnossa.

Jos pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmä toteaa, että toimitetussa lääkärintoimituksessa on puutteelliset tiedot suosituksen ratkaisemista varten, täytyy suositusta varten saada perusteellisempi ajankohtainen lausunto. Tällöin psykiatrian asiantuntijalääkäri palauttaa arviotyön psykoterapian vastuuhenkilölle ja kirjaa Arvion kirjoittaminen -näytölle Oiwassa pyydetäänkö uusi lausunto psykoterapiaa antavalta lääkäriltä vai toiselta asiakasta hoitavalta lääkäriltä. Psykoterapian vastuuhenkilö pyytää asiakasta toimittamaan uuden lausunnon pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän näkemyksen mukaan. Pyydä lausunto kirjepohjalla LPL03.

Jos asiakas ei toimita pyydettyä lääkärintoimitusta, hänellä on oikeus korvaukseen 50 hoitokerralta vuoden aikana.

Suosituksen pyytäminen asiantuntijaryhmältä

Etuuskäsittelijä tekee lausuntopyynnön ja pyytää asiantuntijaryhmältä arvion seuraavasti:

- Muuta Oiwassa lääkärintodistuksesta (B) muodostunut selvitettävä asiakirja-työ hakemustyöksi. Käytä tarkennetta "Psykoterapiasuositus".
- Tee lausuntopyyntö sairaanhoitokorvausjärjestelmässä, tulosta se ja lisää Oiwan hakemustyöhön.
 - Jos henkilöllä on aikaisempia suosituksia psykoterapian korvaamiseksi, liitä niitä koskevat asiakirjat työhön. Aiempiin suosituksiin liittyvät asiakirjat on kuvattu Oiwaan.
- Pyydä psykiatrian asiantuntijaryhmän arvio Pyydä lausunto/arvio -toiminnolla ja ohjaa se Asiantuntijalääkäriyksikkö/Lääkäri/Sairaanhoitokorvaukset-työjonoon. Lisää tarkenteeksi "Psykoterapiasuositus".

Suositus

Etuuskäsittelijä rekisteröi pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän antaman suosituksen sairaanhoitokorvausjärjestelmään. Asiakasta koskeva suositus on nähtävillä sairaanhoitokorvausjärjestelmän psykoterapiatoiminnossa kohdassa Suositus. Etuuskäsittelijä ilmoittaa asiakkaalle suosituksen hoitokertojen määrästä asiakaskirjeellä LPI01.

Asiakkaalla ei ole valitusoikeutta pitkäaikaisen psykoterapian asiantuntijaryhmän antamaan suositukseen. Jos asiakas on kuitenkin valittanut suosituksesta, lähetä asiakkaalle kirje LPI03. Asiakas voi tehdä valituksen vasta saatuaan päätöksen korvauksesta.

1.8 Hammashoidon korvausten määräytymisperusteet

Kela on vahvistanut hammashoidon korvaamista koskevat taksat valtioneuvoston asetuksella säädettyjen enimmäismäärien ja perusteiden mukaisesti. Taksapäätöksessä luetellaan korvauksen perusteena käytettävät toimenpidenimikkeet. Taksapäätös jakautuu hammaslääkäripalkkiotaksaan, rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan ja suuhygienistinpalkkiotaksaan.

Toimenpidekohtaiset taksat eivät rajaa sitä, mitä hoitoa tai palveluita hoidon suorittaja antaa tai mitä palkkioita hän perii.

Korvauksen perusteena käytettävillä hammashoidon toimenpidenimikkeillä on soveltamisohjeet, jotka löydät [Kela.fi-sivuilta](#). Soveltamisohjeet on tarkoitettu käytettäväksi yhdessä palveluntuottajien ohjeiden kanssa.

Aikakorotus

Käyntiaikakorotuksesta on säädetty valtioneuvoston asetuksessa hammashoidon korvaamista koskevan taksan perusteista. Korvauksen perusteena olevia euromääriä voidaan korottaa 100 prosentilla, kun tutkimus annettu tai hoito on suoritettu

- arkipäivisin klo 21.00–07.00
- lauantaina klo 18.00:n jälkeen
- pyhäpäivän aattona klo 18.00:n jälkeen
- sunnuntaina tai muuna pyhäpäivänä.

Korotus ei koske lääkärintodistuksen tai lääkemääräyksen kirjoittamista.

Erikoishammaslääkärikorotus

Taksan mukaisia euromääriä korotetaan 30 %:lla, kun erikoishammaslääkäriin oikeudet saanut hammaslääkäri suorittaa tutkimuksen tai hoidon omalla erikoisalallaan. Hammashoidon erikoisalalla, joissa erikoishammaslääkärillä on omalla erikoisalallaan potilaan hoidosta kliininen hoitovastuu, oikeuttavat korotukseen. Näitä ovat suu- ja leukakirurgia, hampaiston oikomishoito ja kliinisen hammashoidon painotusalueena protetiikka ja parentafysiologia, kariologia ja endodontologia, lasten hammashoito tai parodontologia. Korotus on mahdollinen myös kyseisellä erikoisalalla aiemmin suoritettulla tutkintonimikkeellä. Hammaslääketieteellisen diagnostiikan painotusalueista suuradiologia ja suupatologia voivat poikkeustilanteissa oikeuttaa korotukseen tutkimustoimenpiteen osalta. Lähtökohtana on, että erikoishammaslääkäri tietää, milloin tekee toimenpiteen omalla erikoisalallaan.

Erikoishammaslääkärikorotusta ei makseta ehkäisevän hoidon toimenpiteistä.

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä. (CICS/SZTK). Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä PDF-muotoisena [Kela.fi-sivuilla](#). Tässä taksaluettelossa ei ole hammashoidon korvattavien toimenpiteiden soveltamisohjetta.

Yliopiston hammasklinikalla tehty toimenpide

Yliopiston hammasklinikan perimästä hammaslääkäriin toimenpiteen maksusta ei makseta korvausta. Helsingin, Oulun, Turun ja Kuopion hammaslääketieteen laitosten kliininen opetus on osa julkista terveystalouden järjestelmää. Jos laitoksissa suoritetuista hoidoista tai tutkimuksista haetaan korvausta, hylkää hakemus käyttämällä fraasia UHB15.

Korvaa Helsingin hammaslääketieteen laitoksen radiologisessa tutkimusyksikössä tehdyt tutkimukset silloin, kun määräyksen on antanut yksityinen lääkäri tai hammaslääkäri. Tässä tapauksessa maksun on voinut periä joko Helsingin yliopiston hammaslääketieteen laitos tai yksityinen palvelujen tuottaja. Korvaa myös laboratoriotutkimukset, jos yksityinen palvelujen tuottaja lähettää näytteen Yliopiston hammasklinikan laboratorioon tutkittavaksi ja perii siitä maksun.

Lue lisää 1.3.3.4 Julkisen terveydenhuollon kustannusvastuu

1.8.1 Hammaslääkärin toimenpiteet

Hammashoidon kustannukset korvataan pääsääntöisesti hammashoitotoimenpiteiden mukaan. Aikaperusteisen toimenpiteen aika arvioidaan käytännössä toimenpiteen kliiniseen työhön kuluneena aikana. Yhdellä käyntikerralla korvataan samasta hoitotyypistä vain yksi aikaperusteinen toimenpide, lukuun ottamatta mahdollisesti useampaan hampaaseen samalla käynnillä suoritettuja hampaan juurikanavien avaus- ja laajennustoimenpiteitä, jotka ovat paitsi aikaperusteisia myös hammaskohtaisia.

Hoitosuunnitelman tekeminen

Kustannuksia selvityslomakkeiden täyttämisestä, hoitosuunnitelman ja kustannusarvion tekemisestä ei korvata.

1.8.1.1 Suun ja hampaiden tutkimus

Suun ja hampaiden tutkimus sisältää hammaslääketieteellisen tutkimuksen, taudin määrittämisen ja siihen liittyvän hoidon suunnittelemisen. Korvattavia tutkimustoimenpiteitä ovat koodit SAA01 ja SAA02 sekä SAA03.

Rintamaveteraanien hammashoidossa voidaan korvata tutkimus useamman kerran kalenterivuoden aikana.

Hammaslääkärin tekemä suun ja hampaiden tutkimus korvataan kerran joka toinen kalenterivuosi. Suun ja hampaiden tutkimus voidaan kuitenkin korvata hammaslääkärin tekemänä kerran kalenterivuodessa, jos potilaan terveydentila sitä edellyttää. Hammaslääkärin on otettava kantaa potilaan terveydentilaan ja tutkimuksen tarpeeseen tekemänsä tutkimuksen yhteydessä ja annettava tästä tieto Kelalle.

Hammaslääkäri ottaa kantaa potilaan tutkimusväliin merkitsemällä siitä tiedon lomakkeelle SV 126 tai sähköiseen tilitystiedostoon. Tieto tutkimusvälistä tallennetaan Kelan tietokantaan. Asiakkaan suun ja hampaiden tutkimus korvataan viimeisimmän Kelassa olevan tiedon mukaan.

Jos potilaan hammashoidon tutkimusväli muuttuu tiheämmäksi kuin 2 vuotta, voit maksaa korvauksen myös tutkimuksesta, jonka yhteydessä muuttunut tarve havaittiin. Et voi korvata tutkimusta kuitenkaan useammin kuin kerran vuodessa. Pelkkä tieto tutkimusvälin muuttumisesta ei riitä, vaan se edellyttää aina potilaalle tehtyä tutkimusta. Jos lomakkeelle tai tilitystiedostoon on ilmoitettu vain uusi tutkimusväli ilman merkintää tutkimuksesta, oletusarvo korvausvälistä jää voimaan.

1.8.1.2 Hoitovasteen arviointi

SAE-koodeja käytetään diagnosoidun sairauden tai hoitoa tarvitsevan tilan seurannassa, kun arvioidaan tehdyn hoidon vastetta samassa hoitojaksossa, hoitosuunnitelman mukaisesti. Tarvittavat lisätutkimukset, esimerkiksi kuvantaminen ja patologiset näytteet, merkitään omilla koodeillaan.

SAE-koodin kanssa samalla käynnillä ei käytetä SAA- ja SAB-koodeja. Kun tehdään uusi suun ja hampaiston kokonaistutkimus ja hoitosuunnitelma, käytetään SAA-koodeja.

SAE-toimenpidekoodit ovat aikaperusteisia.

Aikaperuste liittyy hoidetun sairauden tai tilan sekä toteutetun hoidon laajuuteen ja vaativuuteen. Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä SAE01–SAE04-toimenpidekoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa. Lisätutkimuksiin käytettyä aikaa ei sisällytetä tämän koodin valinnan perusteena olevaan aikaan. Hoitokäynnillä voidaan tehdä muitakin hoitotoimenpiteitä, mutta niihin käytettyä aikaa ei sisällytetä tähän koodin.

1.8.1.3 Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset

Hammaslääkäripalkkiotaksaan sisältyy hammaslääkäriin vastaanotollaan suorittamat mikrobiologiset tutkimukset ja sylkitestit. Kun hammaslääkäri lähettää potilaan vastaanotonsa ulkopuolelle tutkimuksia varten, korvaus maksetaan tutkimuksen ja hoidon taksan mukaan.

1.8.1.4 Suun terveyttä edistävät toimenpiteet

Suun terveyttä edistävää hoitoa korvataan saman hoitokäynnin yhteydessä vain yksi toimenpide lukuun ottamatta hampaan pinnoitusta (SCE00).

Koodit SCG01 Resiini-infiltraatiokäsittely, vapaa hammaspinta ja SCG02 Resiini-infiltraatiokäsittely, hampaan välipinta korvataan hammaskohtaisesti.

Toimenpiteitä SCG03 Muu hammaspinnan käsittely ja SCG04 Muu hammaspinnan käsittely, laaja, ei korvata samalta päivältä.

SCG03 Muu hammaspinnan käsittely Toimenpide sisältää käsiteltävän hammaspinnan puhdistamisen ja käsittelyn 1—6 hampaaseen. Korvataan vain kerran samalta käynniltä.

SCG04 Muu hammaspinnan käsittely, laaja Toimenpide sisältää käsiteltävien hammaspintojen puhdistamisen ja käsittelyn vähintään 7 hampaaseen. Korvataan vain kerran samalta käynniltä.

1.8.1.5 Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito

Parodontologinen hoito edellyttää diagnosoitua ikenen tai kiinnityskudosten sairautta mukaan lukien parodontiumiin kohdistuvan purentatrauman. Hoito sisältää tulehduksen, kudostuutosten ja purentaan hoidon, parodontologiset kiskotukset sekä sairauksien hoitoon liittyvän potilaan ohjauksen ja ylläpito-hoidon.

Parodontologisen tulehduksen ja ienmuutosten hoito

SDA01–05 toimenpidekoodit ovat aikaperusteisia komplisoitumattoman parodontiitin ja/tai ienmuutosten hoitotoimenpiteitä. Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä toimenpidekoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa.

SDA12–SDA14 koodit kuvaavat komplisoituneen parodontiitin ja/tai vaikea-asteisten ienmuutosten hoitoa. Näitä koodeja voidaan käyttää samalla hoitokäynnillä myös muiden toimenpiteiden lisäksi.

Parodontologinen kiskotus ja purennan hoito

SDC-koodit (Parodontologinen kiskotus) ovat hampaiden kiskotuksia eli yhteenliittämisiä. Toimenpiteeseen sisältyy kiskotusalueen sovitus purentaan.

SDD01–SDD03-koodit (Parodontologinen purennan hoito) ovat hampaiden hiontoja tai uudelleen muotoiluja. Toimenpiteet liittyvät kiinnityskudossairauden yhteydessä parodontiumiin kohdistuvan purentatrauman hoitoon. Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä SDD01–SDD03 -toimenpidetikoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa.

SDC- ja SDD-koodeja voidaan käyttää samalla hoitokäynnillä muiden hoitotoimenpiteiden ohella.

1.8.1.6 Paikkaushoito

Paikkaushoidon toimenpiteeseen sisältyy vanhan täytteen purkaminen, kaviteetin valmistus, eristyksen ja alustäytteen laittaminen, mahdollinen väliaikainen täyte ja valmiin täytteen viimeistely ja kiillotus. Paikkaushoidon toimenpiteet ovat hammaspintakohtaisia. Yhdessä hampaassa on paikkaushoidon toimenpiteissä viisi hammaspintaa.

Suun ulkopuolella valmistettu täyte

Laajimmillaan suun ulkopuolella valmistettu täyte on korvattava kolmen pinnan täytteenä, SFB30. Tällöin täyte korvaa huomattavan osan hampaan kolmesta pinnasta, se ei ulotu useammalle pinnalle kuten suoran menetelmän SFA30, kolmen tai useamman pinnan täyte, saattaa ulottua.

Kolmea pintaa laajemmat suun ulkopuolella valmistetut täytteenä katsotaan protetiikaksi, jota ei voi korvata.

Koodien SFB10 Suun ulkopuolelta valmistettu yhden pinnan täyte ja SFB20 Suun ulkopuolelta valmistettu kahden pinnan täyte kustannuksia ei korvata.

1.8.1.7 Paikka-aineen vaihto

Voit korvata hammashoitomateriaalin vaihdon, jos epikutaanitestissä on osoitettu materiaalin sisältämien aineiden, esimerkiksi elohopean, tina tai kuparin, allergia sekä kudoksenäytteessä, PAD, on todettu limakalvomuutoksia suussa. Asiakkaan tulee toimittaa korvaushakemuksen liitteenä ihotautien tai allergologian erikoislääkärin lausunto epikutaanitestistä. Limakalvomuutoksista tulee olla lisäksi hoitavan hammaslääkärin lausunto, josta ilmenee limakalvomuutoksien yhteys todettuun allergiaan.

Pyydä tarvittaessa hakemuksen ratkaisemiseksi asiasta asiantuntijahammaslääkärin arvio Oivan työjonosta Asiantuntijalääkäryksikkö/Lääkäri/Hammashoito 32010. Työtyyppinä asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Hammaslääkärin palkkiot.

1.8.1.8 Hampaan juurikanavien avaus ja laajennus

Voit korvata samalta käynniltä yhtä hammasta kohden vain yhden avaus- ja laajennustoimenpiteen, toimenpidekoodit SGA01–SGA05.

Koodit SGA06–SGA07 eivät sisälly koodeihin SGA01–SGA05, joten voit korvata samalla käynnillä samaan hampaaseen yhden aikaperusteisen SGA01–SGA05 ja yhden SGA06–SGA07 toimenpidekoodin.

SGA-toimenpiteet sisältävät myös mahdollisen lääkehoidon.

1.8.1.9 Purentafysiologinen hoito

Purentafysiologinen hoito edellyttää diagnostisoitua toimintahäiriötä, purennan sairautta tai vammaa. Tavanomainen purennan kontrolli muun hammashoidon yhteydessä ei ole erikseen korvattavaa hoitoa.

Hammaslääkärin antama akupunktio

Hammaslääkärin antamaa akupunktiota voidaan korvata purentafysiologisena hoitona (SHA), kun kyseessä on Purentaelimistön toimintahäiriöt (TMD) Käypä hoito -suosituksen mukaisesti diagnosoidun purentaelimen toimintahäiriön hoito. Akupunktuuri voi sisältyä aikaperusteisten SHA01–SHA04 -koodien perusteena käytettävään kliiniseen työaikaan. Muiden toimenpiteiden yhteydessä akupunktuuria ei korvata, eikä akupunktuuria tule sisällyttää muihin korvattavaksi selvitettäviin toimenpiteisiin.

Korvausta ei makseta akupunktioon liittyvistä materiaalimaksuista, kuten neulamaksuista.

1.8.1.10 Oikomishoito

Oikomishoidon toimenpiteitä (SJ-koodit) korvataan, jos oikomishoito on välttämätöntä muun sairauden kuin hammassairauden parantamiseksi. Näitä sairauksia tai tiloja ovat esimerkiksi

- huomattavat leukojen synnynnäiset kasvu- ja kehityshäiriöt
- halkiot
- merkittävä ylä- tai alaleuan pieni- tai suurileukaisuus (mikro- tai makrognatia).

Oikomishoidon korvausratkaisua varten hakemuksen liitteenä tulee toimittaa lausunnot, joista toisen on antanut oikomishoidon erikoishammaslääkäri ja toisen muun alan erikoishammaslääkäri tai erikoislääkäri. Lausunnoista tulee ilmetä muun sairauden kuin hammassairauden diagnoosi, sairauden kuvaus ja hoitosuunnitelma. Jos hoitovaihtoehtoja on useampia, tulee hoitosuunnitelmakuvaus olla kaikista.

Lausuntoon liitetään potilaan röntgenkuvat sähköisenä (optg, lateraalikallokuva ja transversaali-ongelmissa AP-kallokuva) peitepiirroksineen, joista selviää tilanne ennen hoitoa sekä arvioitu tilanne hoidon jälkeen. Lisäksi mukaan liitetään joko potilaan purennasta tai kipsimalleista otetut ja tilanteen vaikeusastetta kuvaavat valokuvat.

Kipsimallien lähettäminen ei ole suotavaa kuin poikkeustapauksissa. Mukaan voi liittää myös muuta anatomista rakennetta ja tilannetta kuvaavaa materiaalia.

Oikomishoitoa voidaan korvata annettujen lausuntojen perusteella aikuisille korkeintaan viisi vuotta. Määräaika kirjataan alkamaan asiakkaalle myönnetystä ensimmäisestä korvattavasta oikomishoitoon liittyvän toimenpiteen päivämäärästä viisi vuotta eteenpäin. Oikomishoitoon liittyvä toimenpide voi olla SJ-alkuisten lisäksi esimerkiksi suun tutkimus oikomishoidon erikoishammaslääkärin tekemänä (SAA03), oikomishoidon suunnitteluun tarvittava röntgentutkimus tai korvattavuusarvioita varten tarvittava lausunto (WZA90). Lapsille ja nuorille voidaan oikomishoitoa korvata 18-vuotiaaksi asti.

Oikomishoidon korvausratkaisussa on lisäksi erityismenettely. Lue lisää [Lausunnon pyytamisestä](#).

Lue lisää asiantuntijahammaslääkärin arvion pyytamisestä (Menettelyohjeet > Asiantuntijalääkärin arvio > Hammashoito ja asiantuntijahammaslääkärin arvio)

1.8.1.10.1 Oikomishoidon arvion pyytäminen

Pyydä oikomishoidon asiantuntijalääkäriltä arvio työjonosta Asiantuntijalääkäriyksikkö/ Lääkäri/Hammashoito. Työtyyppi > Asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Oikomishoito.

Jos hakemuksesta puuttuu tarvittavia liitteitä, pyydä ne asiakkaalta kirjeellä HPL04 ennen arvion pyytämistä. **Ensisijaisesti liitteet pyydetään toimittamaan sähköisinä.** [Ks. Ratkaisutyön ohjeet tarvittavista liitteistä ja tarkemmista ohjeista.](#) Siirrä työ odottamaan puuttuvia liitteitä omaan työjonoosi.

Mikäli oikomishoidon arviopyyntöön liittyy poikkeuksellisesti ei-skannattavaa materiaalia, kuten kipsimallit, lähete ne postitse Kelan Tampereen toimistoon osoitteella:

Kela Tampere
Aleksis Kiven katu 18
33210 Tampere

Kirjoita arviopyyntöön, mitä materiaalia on postitettu Tampereelle.

Arvion antanut asiantuntijahammaslääkäri palauttaa työn arviota pyytäneen etuuskäsittelijän työjonoon.

Jos asiakas haluaa ei-skannattavat liitteet palautettavaksi, on asiakkaan liitettävä tieto tästä lähetykseen. Toimistosta palautetaan liitteet asiakkaan ilmoittamaan osoitteeseen.

1.8.1.11 E-toimenpidekoodit: Huulien, hampaiden, leuan, suun, ja nielun kirurgiset toimenpiteet

Kirurgisten toimenpiteiden korvaus sisältää myös puudutuksen, eikä sitä korvata näiden toimenpiteiden yhteydessä erillisenä toimenpiteenä.

Voit korvata E-alkuiset kirurgiset toimenpiteet koko väestölle, vaikka ne liittyvät proteettisiin hoitoihin. Varsinaista protetiikkaa et voi korvata kuin rintamaveteraaneille.

Keinojuurten asettamiseen liittyvät koodit EBB10, EBB11 ja EBB15, voit korvata kirurgisena toimenpiteenä. Itse keinojuurta ei korvata. Voit korvata keinojuuren päälle valmistetun proteesin klinisen ja teknisen työn rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille protetiikan toimenpiteiden mukaisesti.

Hampaan poistot

1.1.2024 alkaen jos samasta leuasta on poistettu vähintään neljä hammasta tai hampaan juurta, korvaa poistojen kustannukset yhteensä kerran koodilla EBA15. Vähintään neljään poistoon lasketaan hampaat, jotka on poistettu koodeilla EBA00 tai EBA30. Jos toimenpide sisältää vaativia poistoja, käytetään EBA16-17 koodeja.

1.1.2024 alkaen jos samasta leuasta on poistettu vähintään neljä hammasta tai hampaan juurta ja yksi poistoista on vaativa, korvaa poistojen kustannukset yhteensä kerran koodilla EBA16. Vähintään neljään poistoon lasketaan hampaat, jotka on poistettu koodeilla EBA00, EBA05 tai EBA30.

1.1.2024 alkaen jos samasta leuasta on poistettu vähintään 11 hammasta tai hampaan juurta ja neljä poistoista on vaativia, korvaa poistojen kustannukset yhteensä kerran koodilla EBA17. Vähintään 11 poistoon lasketaan hampaat, jotka on poistettu koodeilla EBA00, EBA05 tai EBA30.

Jos samasta leuasta on poistettu vähintään neljä hammasta, korvaa poistojen kustannukset yhteensä kerran koodin EBA15 mukaisina, jos hoito on annettu viimeistään **31.12.2023**. Vähintään neljään poistoon lasketaan hampaat, jotka on poistettu koodeilla EBA00, EBA05 tai EBA30.

'Sama leuka' näkyy hampaan numerosta siten, että 1 tai 2 hampaan ensimmäisenä numerona tarkoittaa yläleukaa ja 3 tai 4 tarkoittaa alaleukaa.

Koodeilla EBA20, EBA40 ja EBA45 tehtyjä hampaiden osien poistoja ei lasketa mukaan samasta leuasta poistettuihin vähintään neljään hampaaseen.

Pyydä lisäselvitys, jos samasta leuasta on poistettu vähintään kolme hammasta joillakin koodeista EBA00, EBA05 tai EBA30 ja lisäksi samasta leuasta on leikkauksellisesti poistettu neljäs tai useampi hammas joko koodilla EBA10 tai EBA12.

Pyydä lisäselvitys, jos samasta leuasta on poistettu hampaita koodeilla EBA15-17 ja lisäksi samasta leuasta on leikkauksellisesti poistettu yksi tai useampi hammas joko koodilla EBA10 tai EBA12.

1.8.1.12 Protetiikka rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille

Protetiikan toimenpiteet korvataan vain rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille. Protetiikan kliinisen työn taksat ovat erikseen hammaslääkäriin, SP-alkuiset koodit, ja erikoishammasteknikon, 8P-alkuiset, työstä. Teknisen työn toimenpiteet (7P-alkuiset koodit) ovat yhteiset hammaslääkäreille ja erikoishammasteknikoille. Teknisen työn taksaan ei tule erikoishammaslääkäri- tai aikakorotuksia.

1.8.1.13 Puudutus, anestesia ja sedaatio

Voit korvata puudutuksen kerran leukapuoliskolta käyntiä kohden. Puudutusainetta ei korvata, kuten ei muitakaan vastaanotolla käytettyjä lääkkeitä. Kaikkien kirurgian toimenpiteiden korvauksiin sisältyy puudutus, eikä sitä korvata kirurgian toimenpiteiden yhteydessä erillisenä toimenpiteenä. Voit korvata puudutuksen myös hoitokäynnin ainoana toimenpiteenä.

WX001, Sedaatio tai kivunlievitys ilman lääkettä (esim. hypnoosi). Voidaan korvata erillisenä hammaslääkäriin toimenpiteenä kivun ja pelon hoidossa varsinaisen

toimenpiteen yhteydessä. Korvaus voidaan maksaa myös varsinaisen toimenpiteen suorittajan tekemänä.

WX003, Sedaatio tai kivunlievitys suun kautta, peräsuoleen tai lihakseen ilman yleisanestesiaa. Voidaan korvata saman hammaslääkärin tekemänä ja myös kirurgisen toimenpiteen yhteydessä.

WX005 Inhaloitava sedaatio tai kivun lievitys ilman yleisanestesiaa. Voidaan korvata saman hammaslääkärin tekemänä ja myös kirurgisen toimenpiteen yhteydessä.

1.8.1.14 Todistukset ja hoito-ohjeet

Voit korvata todistuksen tai lausunnon aiheuttamat kustannukset vain, kun sen perusteella haetaan muuta sairausvakuutuslain etuutta, esimerkiksi sairauspäivärahaa.

Hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti

WZB00 (Puhelimitse annetut hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti) korvataan ainoastaan silloin, kun hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti annetaan muulloin kuin hoitokäynnin yhteydessä.

Saman lääkärin hoitokäynnistä ja koodista WZB00 ei makseta korvausta samalta käyntipäivältä.

Koodia WZB00 käytetään tilanteissa, kun hoito-ohjeet ja mahdollinen resepti annetaan esim. puhelimitse, postitse tai sähköpostitse. WZB00 voidaan korvata myös etäyhteyden kautta toteutettuna.

Pelkästä reseptin uusimisesta ei makseta korvausta.

1.8.1.15 Käynti asiakkaan luona

Käynti potilaan luona, WYA20 korvataan, kun hammaslääkäri on tehnyt hoitokäynnin asiakkaan luo tämän asuinpaikkaan.

Korvaus koodista WYA20 voidaan maksaa potilaskohtaisesti riippumatta samassa asuinpaikassa samalla kertaa hoidettujen potilaiden lukumäärästä. Kuitenkaan päiväkeskukseen kokoontuneiden asiakkaiden hoidon yhteydessä ei korvata kotikäyntiä koodilla WYA20.

Kotikäynnin lisäksi korvataan käynnillä tehdyt toimenpiteet.

Koodi WYA20 voidaan korvata myös käynnin ainoana toimenpiteenä edellyttäen, että käynnillä on tehty hoitotoimenpiteitä, vaikka ne eivät olisi sairausvakuutuksesta korvattavia.

1.8.2 Suuhygienistin antama hoito

Voit korvata suuhygienistin antaman tarpeellisen hoidon. Korvaamisen edellytyksenä on, että hoito on sairausvakuutuslain mukaista. Lisäksi asiakkaalla tulee olla määräys tutkimukseen ja hoitoon yksityisessä terveydenhuollossa toimivalta hammaslääkäriltä. Suuhygienistin antaman tutkimuksen ja hoidon kustannuksia korvataan, kun määräys suuhygienistin hoitoon perustuu hammaslääkärin tekemään tutkimukseen ja hoidon

suunnitteluun. Määräyksen perusteena oleva tutkimustoimenpide tarkoittaa laillistetun hammaslääkärin suorittamaa hammaslääketieteellistä tutkimusta, taudinmäärittystä ja siihen liittyvän hoidon suunnittelemista (laki terveydenhuollon ammattihenkilöistä 559/1994 § 22).

Korvausta maksetaan vain suuhygienistin itsenäisestä työstä. Suuhygienistin antamana hoitona ei korvata esimerkiksi hammaslääkärin toimenpiteisiin liittyvästä avustamisesta. Korvaus maksetaan sekä työsuhteessa että itsenäisenä ammatinharjoittajana toimivan suuhygienistin suorittamista toimenpiteistä.

Voit korvata hammaslääkärin määräämä, suuhygienistin tekemän tutkimuksen ja antaman hoidon kustannuksia saman määräyksen perusteella enintään 15 tutkimus- ja hoitokerralta, kun tutkimus on tehty tai hoito annettu 2 vuoden kuluessa määräyksen antamisesta. Tutkimus- ja hoitokerralla tarkoitetaan kaikkia yhden kalenterivuorokauden aikana suoritettuja toimenpiteitä.

1.8.2.1 Suun ja hampaiden terveystarkastus suuhygienistillä

Suuhygienistinpalkkiotaksan toimenpidenimikkeisiin sisältyy suun ja hampaiden terveystarkastus SAB03. Suuhygienistin tekemä terveystarkastus ei sisällä terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetun lain 22 §:n mukaista taudinmäärittystä. Voit korvata suun ja hampaiden terveystarkastuksen hammaslääkärin antaman määräyksen perusteella kerran joka toinen kalenterivuosi.

Korvaus on mahdollinen samalta kalenterivuodelta hammaslääkärin tekemän tutkimuksen kanssa. Pääsääntöisesti et voi korvata suuhygienistin tekemää suun terveystarkastusta samalta päivältä kuin hammaslääkärin tekemän suun tutkimuksen, joka on perusteena määräykselle suuhygienistin hoitoon. Jos huomaat, että korvausta haetaan molemmista, pyydä lisäselvitys asiaan. Jos asiakas menee hammaslääkärin tutkimuksesta suuhygienistin terveystarkastukseen samana päivänä, et voi myöntää korvausta suuhygienistin terveystarkastuksesta. Suuhygienistin tekemä suun terveystarkastus ei tällöin ole tarpeellista hoitoa, jonka kustannuksista korvattaisiin. Suuhygienistin antamaa hoitoa korvataan, kun määräys suuhygienistin hoitoon perustuu hammaslääkärin tekemään tutkimukseen ja hoidon suunnitteluun. Määräyksen perusteena oleva tutkimustoimenpide tarkoittaa laillistetun hammaslääkärin suorittamaa hammaslääketieteellistä tutkimusta, taudinmäärittystä ja siihen liittyvää hoidon suunnittelua. Suuhygienistin tekemää suun terveystarkastusta samana päivänä hammaslääkärin tekemän hammaslääketieteellisen tutkimuksen lisäksi ei voida katsoa tarpeelliseksi.

Jos asiakas on mennyt voimassa olevalla, aiempaan hammaslääkärin tutkimukseen perustuvalla määräyksellä ensin suuhygienistille ja tehdyn terveystarkastuksen perusteella ohjattu hammaslääkärille tutkimukseen, voit maksaa korvauksen molemmista.

1.8.2.2 Hoitovasteen arviointi suuhygienistillä

SAE-koodeja käytetään diagnosoidun sairauden tai hoitoa tarvitsevan tilan seurannassa, kun arvioidaan tehdyn hoidon vastetta samassa hoitojaksossa, hoitosuunnitelman mukaisesti. Tarvittavat lisätutkimukset, esimerkiksi kuvantaminen ja patologiset näytteet, merkitään omilla koodeillaan.

SAE-koodin kanssa samalla käynnillä ei käytetä SAB-koodeja.

SAE-toimenpidekoodit ovat aikaperusteisia. Aikaperuste liittyy hoidetun sairauden tai tilan sekä toteutetun hoidon laajuuteen ja vaativuuteen.

Hoitokäynnillä voidaan käyttää vain yhtä SAE01–SAE02-toimenpidekoodia kuvaamaan näihin toimenpiteisiin käytettyä aikaa. Lisätutkimuksiin käytettyä aikaa ei sisällytetä tämän koodin valinnan perusteena olevaan aikaan. Hoitokäynnillä voidaan tehdä muitakin hoitotoimenpiteitä, mutta niihin käytettyä aikaa ei sisällytetä tähän koodiin.

1.8.2.3 Suun terveyden edistäminen suuhygienistillä

Suun terveyttä edistävää hoitoa korvataan saman hoitokäynnin yhteydessä vain yksi toimenpide lukuun ottamatta hampaan pinnoitusta (SCE00). Ehkäisevää suun terveydenhoitoa SCA ei korvata samalta hoitokäynniltä, jolla on tehty parodontologista perushoitoa (SDA).

1.8.2.4 Ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauksien hoito suuhygienistillä

Suuhygienistin antama parodontologinen hoito perustuu hammaslääkärin tekemään taudin määrittelyyn ja hoitosuunnitelmaan. Voit korvata hoidon vain silloin, kun tutkimus- ja hoitomääräyksen antanut hammaslääkäri on tehnyt hoitomääräykseen ien tai kiinnityskudossairauden hoitoa osoittavan merkinnän.

SDA-koodit ovat aikaperusteisia hoitokokonaisuuksia, jotka sisältävät diagnosoidun ikenen ja hampaan kiinnityskudossairauden hoitoon liittyvän ohjauksen, neuvonnan ja ylläpito-hoidon. Voit korvata samalta käynniltä vain yhden SDA-toimenpidekoodin.

1.8.2.5 WX-toimenpidekoodit

Puudutus korvataan kerran leukapuoliskolta käyntiä kohden. Puudutusainetta ei korvata, kuten ei muitakaan vastaanotolla käytettyjä lääkkeitä.

1.8.2.6 Käynti asiakkaan luona

Käynti potilaan luona, WYA20 korvataan, kun suuhygienisti on tehnyt hoitokäynnin asiakkaan luo tämän asuinpaikkaan.

Korvaus koodista WYA20 voidaan maksaa potilaskohtaisesti riippumatta samassa asuinpaikassa samalla kertaa hoidettujen potilaiden lukumäärästä. Kuitenkaan päiväkeskukseen kokoontuneiden asiakkaiden hoidon yhteydessä ei korvata kotikäyntiä koodilla WYA20.

Jos suuhygienistin on tarpeen tehdä tutkimus tai antaa hoito asiakkaan luona, tulee hammaslääkärin perustella se määräyksessä. Suuhygienistin käynti potilaan luona, WYA20 korvataan vain silloin, kun tutkimus- ja hoitomääräyksen antanut hammaslääkäri on tehnyt määräykseen kotikäynnin tarpeellisuutta osoittavan merkinnän.

Kotikäynnin lisäksi korvataan käynnillä tehdyt toimenpiteet.

1.8.3 Rintamaveteraanien hammashoito

Rintamaveteraanien ja miinanraivaajien hammashoidon korvaukset perustuvat lakiin rintamaveteraanien hammashuollon järjestämisestä ja korvaamisesta. Lain mukaan korvausta maksetaan hammashoidon kustannuksista rintamaveteraaneille, joilla on rintamasotilastunnus, rintamapalvelutunnus, rintamatunnus tai veteraanitunnus. Korvausta saavat myös miinanraivaajat, joilla on Sota-arkiston todistus.

Rintamaveteraanien Suomessa annetun hammashoidon hakemukset ratkaistaan toimistossa, johon hakemus on jätetty.

Sotainvalidit

Sotilasvammalain mukaisesti Valtiokonttori maksaa korvattavasta vammasta aiheutuneet tarpeelliset hammashoitokustannukset. Valtiokonttori antaa sotainvalidille maksusitoumuksen korvattavista hoitotoimenpiteistä ja korvausta haetaan Valtiokonttorilta. Kela korvaa muut mahdolliset taksan mukaiset toimenpiteet, kuten ehkäisevän hoidon toimenpiteet, joista palveluntuottaja antaa erikseen selvityksen.

1.8.3.1 Veteraanien protetiikan toimenpidetaksaa

Rintamaveteraanien protetiikan toimenpidetaksaan kuuluu:

- SAA Tutkimus ja hoitosuunnitelma
- SB Vastaanotolla suoritettavat täydentävät tutkimukset
- SCA Ehkäisevä suun terveydenhoito
- SCE Hampaiden pinnoitus
- SP Hammaslääkärin suorittaman protetiikan kliinisen työn toimenpiteet
- 8P Erikoishammasteknikon suorittaman protetiikan kliinisen työn toimenpiteet
- 7P Protetiikan teknisen työn toimenpiteet

Rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille korvataan suun ja hampaiden tutkimus sekä ehkäisevä hoito korkeammilla korvaustaksoilla kuin muulle väestölle.

Tutkimuksena korvataan toimenpidekoodien SAA01 ja SAA02 lisäksi toimenpidekoodit SAA03. Rintamaveteraanien hammashoidossa voidaan korvata tutkimustoimenpide useamman kuin kerran kalenterivuoden aikana.

Protetiikan toimenpiteitä korvataan vain rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille. Proteettisen työn kliininen ja tekninen työ selvitetään korvattaviksi erillisillä koodeilla.

Kliinisen työn suorittava hammaslääkäri tai erikoishammasteknikko merkitsee korvaamista varten selvityslomakkeelle proteesin kliinisen ja teknisen työn toimenpiteet, koodit ja perityt toimenpidekohtaiset palkkiot sekä antaa selvityslomakkeen liitteenä hammaslaboratorion tekemän työkuvauksen. Proteesien suunnittelu ja työohjeet hammaslaboratoriolle sekä proteesin käytön ja kotihoidon opetus sisältyy toimenpiteeseen.

Jos proteesia korjataan tai uusi proteesi valmistetaan tavanomaista lyhyemmän aikajakson sisällä, tulee hoidon tarve perustella erikseen korvauspäätöstä varten.

1.8.3.2 Erikoishammasteknikon antama hoito

Erikoishammasteknikko voi tehdä kokoproteesin valmistus- ja huoltotyön. Erikoishammasteknikon suorittama kokoproteesihoito korvataan rintamaveteraaneille ja miinanraivaajille hammaslääkärin suorittaman suun tutkimuksen ja hänen antamansa määräyksen, lomake SV 3, perusteella. Määräyksen yksityiselle erikoishammasteknikolle voi antaa myös terveyskeskushammaslääkäri. Määräys on voimassa kaksi vuotta.

Lääkärin määräys vastaa hammaslääkärin määräystä niissä poikkeustapauksissa, joissa välittömän hoidon tarpeen johdosta hammaslääkärin tutkimusta ei voida toteuttaa. Tällainen on esimerkiksi vuodepotilas, jonka kokoproteesi on rikkoutunut. Voit korvata rikkoutuneen kokoproteesin korjauksen kustannukset myös jälkikäteen annetun määräyksen perusteella.

1.8.4 Hammashoidon röntgentutkimukset

Hammashoitoon liittyvien röntgentutkimusten edellytykset täyttyvät, kun tutkimuksen on määrännyt potilasta hoitava hammaslääkäri kliinisen tutkimuksen perusteella. Tutkimukseen sisältyy tutkimuksen analysointi, tulkinta, hammaslääkärin tai radiologin lausunto ja riittävä dokumentointi. Radiologinen tutkimus on yleensä samalla kertaa tehtävä, samaan elimeen tai anatomiseen alueeseen kohdistuva tutkimuskokonaisuus.

Natiiviröntgentutkimuksilla on rinnakkaiskoodit riippuen siitä, mikä taho lausuu tutkimuksen. Koodia, jonka nimikkeessä on 'lääkärin lausunto potilaskertomuksessa', käytetään, kun lausunnon tutkimuksesta antaa hoitava hammaslääkäri/lääkäri tai hänen konsultoimansa. Koodia, jossa mainitaan 'radiologinen lausunto' käytetään, kun tutkimuksen lausunto tulee radiologilta, radiologiaan erikoistuvalla tai esimerkiksi sonografilta radiologiselta osastolta.

Asiakkaalle voi tulla korvattavia kustannuksia merkittynä vain yhdellä tutkimuskoodilla riippumatta lausujasta tai mahdollisten useampien lausujien lukumäärästä.

Hammasröntgen (koodi EB1AA tai EB1VA) korvataan vain kerran samalta käynniltä. Kaikki muut tarvittavat hammaskuvat, jotka selvitetään koodilla EB1CA tai EB2VA (Hammasröntgen, lisäkuva) korvataan vain kerran samalta käynniltä. Lisäkuvin otettujen hammaskuvien koodeja EB1CA tai EB2VA ei ole tarkoitettu käytettäväksi yksinään ilman toista radiologista tutkimusta. Hammasröntgen kuvien koodeja EB1AA tai EB1VA ei ole tarkoitettu käytettäväksi lisäkuvista tai täydentävistä tutkimuksista.

Kun potilaalle tehdään hampaiston ja leuan panoraamakuvaus (EB1HA tai EC1VA) ja sitä on tarpeen samalla käynnillä täydentää hammaskuvilla, korvataan kaikki lisäkuvat kerran koodilla EB1CA tai EB2VA.

Hampaiston ja leuan panoraamakuvaus (EB1HA tai EC1VA) ja hampaiston sivualueen Bite-Wing-kuvat (EB1SA tai EB4VA) voidaan korvata samalta käynniltä.

Jokainen hampaiston sivualueen Bite-Wing-kuva selvitetään korvattavaksi erikseen koodilla EB1SA tai EB4VA. Korvaus maksetaan jokaiselta käynnillä otetulta Bite-Wing-kuvalta riippumatta otettujen kuvien lukumäärästä. Myös koodia EB1SA tai EB4VA voidaan täydentää kerran koodilla EB1CA tai EB2VA tarvittavien hammaskuvien osalta.

Magneetti-, tietokonetomografia- sekä hampaiston ja leukojen TT-tutkimuksia korvataan, kun tutkimuksen on määrännyt potilasta hoitava suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai erikoishammaslääkäri. Jos hampaiston ja leukojen TT-tutkimus

suoritetaan yleistietokonetomografialaitteella, tutkimus luokitellaan Nenän sivuonteloiden ja kasvojen natiivi-TT:ksi (DM1AD).

1.9 Tutkimuksen ja hoidon korvausten määräytymisperusteet

Vain mielenterveyden ja suun terveyden hoitoon liittyvät tutkimukset ja hoidot korvataan. Tutkimuksen ja hoidon tulee olla psykiatrian erikoislääkärin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin tai hammaslääkärin määräämä.

Psykologin tutkimukset korvataan, kun tutkimuksiin on lääkärin määräys. Määräyksen voi antaa kuka tahansa yksityisessä terveydenhuollossa toimiva lääkäri.

Lääkärin määräämät tutkimukset ja hoidot korvataan, jos ne on määrätty sairauden hoidon vuoksi tai ne ovat tarpeellisia mahdollisen sairauden toteamiseksi. Hammaslääkärin määrääminä korvataan hammashoitoon liittyvät laboratorio- ja radiologiset tutkimukset. Lääkäri voi määrätä tutkimuksia myös itselleen. Hammaslääkärin itselleen antaman hoidon tai tekemän tutkimuksen kustannukset eivät ole korvattavia.

Tutkimus- tai hoitomääräys on voimassa vuoden määräyspäivästä. Poikkeuksena ovat suuhygienistille ja erikoishammasteknikolle annetut määräykset, jotka ovat voimassa kaksi vuotta määräyspäivästä.

Myös toisessa EU-maassa kirjoitettu lähete voidaan hyväksyä, jos siinä on tarvittavat tiedot hoidontarpeen arvioimiseksi.

Ulkomaille tutkittavaksi lähetetyt tutkimukset korvataan samoin kuin Suomessa tehdyt tutkimukset.

Kela on vahvistanut luettelon korvattavista tutkimus- ja hoitotoimenpiteistä sekä niiden taksat valtioneuvoston taksojen perusteista antaman asetuksen pohjalta. Laboratorio- ja radiologisten tutkimusten ja toimenpiteiden nimikkeet ja koodit noudattavat pääosin Suomen Kuntaliiton ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) julkaisemissa nimikkeistöissä ylläpidettäviä nimikkeitä ja koodeja. Muiden tutkimusten ja hoitojen koodit ja nimikkeet on määritetty Kelassa.

Kelan taksaluettelossa ei ole taksaa kaikille nimikkeistöissä oleville tutkimuksille ja toimenpiteille. Jos asiakas hakee korvausta tällaisesta tutkimuksesta ja tutkimus liittyy mielenterveyden tai suun terveyden hoitoon, ota yhteyttä Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikköön, joka voi antaa tutkimukselle taksatulkinna ja viedä sen rekisteriin. Jos tutkimuksella ei ole nimikkeistöryhmän antamaa koodia, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle tutkimuksen ottamista nimikkeistöön. [THL:n internetsivuilla](#) on ohjeet uuden toimenpiteen ehdottamiseksi toimenpideluokitukseen. Suomen kuntaliiton internetsivuilta löytyy ohjeet, miten uutta koodia haetaan.

- [Laboratoriotutkimusnimikkeistö](#)
- [Radiologinen tutkimus- ja toimenpideluokitus](#)

Taksarekisteri

Korvausasioiden käsittelyssä käytetään Kelan tietojärjestelmissä olevaa taksarekisteriä (CICS/SZTK).

Rekisterissä on voimassa olevien taksojen lisäksi edellisten vuosien taksoja. Jos palveluntuottajan käyttämää tutkimuksen tai hoidon koodia ei ole taksarekisterissä, asian selvittämiseksi ota yhteys Etuuksien ja palvelujen suunnitteluyksikköön.

Voimassa oleva taksaluettelo on nähtävissä pdf-muotoisena [Kela.fi-sivuilla](https://kela.fi).

1.9.1 Laboratoriotutkimukset

Näytteenottoa vaativissa tutkimuksissa laboratoriotutkimusten taksaan sisältyvät näytteen ottamisesta ja esikäsitelystä aiheutuneet kustannukset. Jos tutkimuksesta annetaan lausunto, lausunnon kustannukset on huomioitu taksaa määritettäessä.

Paketti- ja ryhmätutkimukset

Paketti- ja ryhmätutkimuksilla ei ole erillistä taksaa, jos niitä ei ole Kuntaliiton Laboratorionimikkeistössä. Voit korvata paketteihin kuuluvat yksittäiset tutkimukset, jos ne on määrätty sairauden hoidon tai sen toteamisen vuoksi. Korvauksen laskemista varten palvelujen tuottajan tulee eritellä ja hinnoitella pakettiin kuuluvat tutkimukset erikseen myös silloin, kun niiden hinta paketissa on pienempi kuin yksittäin tehtynä. Korvattavuus edellyttää psykiatrian erikoislääkärin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin tai hammaslääkärin antamaa tutkimus- ja hoitomääräystä.

Seulontatutkimuspaketit

Terveys-, hyvinvointi- tai seulontatutkimuspaketeista ei makseta korvausta, vaikka palveluntuottaja olisi selvittänyt paketin sisältämät osatutkimukset erillisinä. Terveys-, hyvinvointi- tai seulontatutkimuspaketit eivät ole terveydenhuollossa vakiintuneessa käytössä, eikä niiden katsota olevan hyvän hoitokäytännön mukaisia. Näitä tutkimuksia ei korvata missään tilanteessa.

Patologian alan tutkimukset

Patologian alaan kuuluvat tutkimukset sisältyvät laboratoriotutkimuksiin. Voit korvata patologian alaan kuuluvat tutkimukset erikseen jokaisesta tutkimuskokonaisuudesta.

Patologian alaan kuuluva tutkimus ja tutkimuksen näytteenotto korvataan, kun tutkimuksen tekee suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai hammaslääkäri.

Esimerkiksi yksittäinen ihomuutos on kokonaisuus, josta maksetaan erikseen korvaus. Jos asiakkaalta poistetaan 3 ihomuutosta ja kaikki lähetetään tutkittavaksi laboratorioon, voit korvata tutkimuksen 3 kertaa. Patologian alaan kuuluvien tutkimusten näytteenotto korvataan lääkärinpalkkiotaksan mukaan.

Epikutaani- ja pricktestit

Epikutaani- ja pricktestit korvataan erikseen jokaisesta tutkimussarjasta. Asiakas voi siis saada korvauksen esim. 3 x XQ800 (prick-testi), jos hänelle on tehty kolme testisarjaa.

Epikutaani- ja prick-testejä korvataan vain hammaslääkärin määräämänä.

Vieritutkimukset

Osa laboratoriotutkimuksista tehdään vieritutkimuksina. Esimerkiksi veren glukoosi, hemoglobiini ja CRP. Vieritutkimuksella tarkoitetaan laboratorion ulkopuolella tehtäviä tutkimuksia, kuten vastaanotolla tai potilaan kotona. Vieritutkimuksille ei ole Kuntaliiton koodeja. Voit korvata tutkimuksen vastaavalla taksaluettelosta löytyvällä koko verestä, plasmasta tai seerumista tehtävän tutkimuksen koodilla.

Vieritutkimukset korvataan psykiatrian erikoislääkärin, suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin tai hammaslääkärin määrääminä.

1.9.1.1 Vitamiini- ja hivenainemääritykset

Vitamiini- ja hivenainemäärityksistä korvataan vain B1-vitamiinin, B12-vitamiinin ja folaatin määritykset.

Tutkimusten korvaaminen edellyttää psykiatrian erikoislääkärin määräystä. B12-vitamiinin määritys voidaan korvata myös suu- ja leukakirurgian erikoislääkärin ja hammaslääkärin määräyksen perusteella.

Et voi maksaa korvausta kokoverestä, virtsasta, hiuksista ja kynsistä tehtävistä hivenainemäärityksistä. Et voi myöskään korvata seerumista tai plasmasta tehtäviä suuntaamattomia hivenainemäärityksiä, vaikka ne olisi määrätty eriteltyinä.

1.9.2 Radiologiset tutkimukset

Radiologinen tutkimus korvataan, kun sen on määrännyt psykiatrian erikoislääkäri, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai hammaslääkäri.

Tietokonetomografiatutkimukset ja magneettitutkimukset korvataan, kun tutkimuksen on määrännyt hoitava psykiatrian tai suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri tai erikoishammaslääkäri kliinisen tutkimuksen perusteella.

Radiologinen tutkimus tai toimenpide muodostaa yhden kokonaisuuden. Radiologinen tutkimus on yleensä samalla kertaa tehtävä, samaan elimeen tai anatomiseen alueeseen kohdistuva tutkimuskokonaisuus. Kokonaisuuden osia ei korvata erikseen. Esimerkiksi varjoainetutkimus natiivikuvineen tai angiografiatutkimus kaikkein sarjoineen on yksi kokonaisuus. Jos varjoainetta käytetään enemmän kuin yksi annos, korvaa ylimääräisestä varjoaineesta aiheutuva kustannus todellisten kustannusten mukaan. Tutkimus- ja hoitomääräyslomakkeelta on selvitettävä, miksi varjoainetta on käytetty enemmän kuin yksi annos (CICS/SZTK/VARJO).

Radiologisen tutkimuksen ja toimenpiteen korvaamisen edellytyksenä on, että tutkimukseen sisältyvät tutkimusmateriaalin analysointi, tulkinta, lääkärinlausunto ja riittävä dokumentointi. Älä korvaa vastaanoton yhteydessä tehtäviä kliinistä tutkimusta täydentäviä radiologisia tutkimuksia, koska ne eivät täytä edellä mainittuja edellytyksiä. Näitä tutkimuksia ei myöskään merkitä lääkärinpalkkiolomakkeelle.

Nimikkeistössä on joidenkin tutkimusnimikkeiden yhteydessä *-merkki. Se tarkoittaa, että tutkimusta ei katsota erilliseksi tutkimukseksi, kun se on suuremman kokonaisuuden osana. Korvaa vain kattavampi tutkimus.

Lue lisää [Hammashoidon röntgentutkimusten korvaamisesta](#).

1.9.2.1 Luuntiheysmittaukset

Luuntiheysmittauksia tehdään osteoporoosin diagnosoimiseksi. Luuntiheysmittauksia korvataan vain silloin, kun tutkimuksen on määrännyt psykiatrian erikoislääkäri, suu- ja leukakirurgian erikoislääkäri, hammaslääkäri tai erikoishammaslääkäri.

- NK6PA, Luun tiheysmittaus, natiiviröntgen, yksi kohde, radiologinen lausunto

- NK6VA Luun tiheysmittausröntgen, natiiviröntgen, yksi kohde, lääkärin lausunto potilaskertomuksessa
- NK6QA, Luun tiheysmittaus, laaja natiiviröntgen, kaksi kohdetta (korvataan vain psykiatrian erikoislääkärin määräämänä, syömishäiriöiden hoitoon ja selvittelyyn liittyen).

Älä korvaa ultraäänilaitteilla tehtyjä luuntiheysmittauksia. Nämä tutkimukset eivät kuulu vakiintuneisiin hoitokäytäntöihin ja ovat lähinnä seulontatyypisiä.

1.9.3 Psykologiset tutkimukset

Voit korvata psykologin tekemät tutkimukset, kun kysymyksessä on yksityisessä terveydenhuollossa toimivan lääkärin määräämä asiakkaan muuhun tutkimukseen tai hoitoon liittyvä tutkimus. Korvattavia tutkimuksia ovat esimerkiksi älykkyyden, kehitystason ja persoonallisuuden tutkimukset. Psykologin tekemä tutkimus korvataan käytetyn ajan perusteella. Voit korvata yhden aikaperusteisen käynnin samalta päivältä.

Jos hoidon antaja katsoo, että tutkimus soveltuu tehtäväksi etä- eli videoyhteyden välityksellä, voit korvata tutkimuksen etäyhteyteen käytetyn ajan perusteella.

Et voi korvata psykologin antamaa psykoterapiaa ja neuropsykologista kuntoutusta sairaanhoitokorvauksena. Ohjaa asiakasta tarvittaessa hakemaan kuntoutusta Kelasta.

1.10 Matkojen määräytymisperusteet

Sairausvakuutuslain perusteella korvataan sairaudesta, raskaudesta, synnytyksestä tai Kelan kuntoutuksesta aiheutuneita tarpeellisia matkakustannuksia. Matkakustannukset korvataan halvimman käytettävissä olevan matkustustavan mukaan asiakkaan terveydentila ja liikenneolosuhteet huomioiden. Matka korvataan lähimpään hoitopaikkaan, jossa asiakas voi saada tarvitsemansa tutkimuksen ja hoidon, oman hyvinvointialueen sisällä sinne mistä asiakas on hoidon saanut.

Akuuttitilanteissa matka voidaan korvata sinne, minne asiakas on julkisessa terveydenhuollossa ohjautunut.

Omalla hyvinvointialueella tehty matka

Perusterveydenhuoltoon tehdyt matkat korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuvat asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta omalla hyvinvointialueella sijaitsevaan julkisen tai yksityisen terveydenhuollon hoitopaikkaan. Yksityiseen terveydenhuoltoon tehtävän matkan korvaamisen edellytyksenä on lisäksi, että annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa.

Jos asiakkaalla on annettuun hoitoon hyvinvointialueen maksusitoumus tai palveluseteli, korvataan matka aina sinne, mistä asiakas on hoidon joko julkisessa tai yksityisessä terveydenhuollossa saanut. Myös Kelan kuntoutuspäätökseen perustuvat matkat korvataan pääsääntöisesti sinne, minne kuntoutuspäätös on tehty

Jos hyvinvointialue on keskittänyt asiakkaan tarvitseman hoidon jonkun toisen hyvinvointialueen terveydenhuollon toimintayksikköön, korvataan asiakkaan matka sinne, mistä hän on hoidon saanut.

Oman hyvinvointialueen ulkopuolelle tehty matka

Jos asiakas valitsee perusterveydenhuollon hoitopaikkansa oman hyvinvointialueensa ulkopuolelta joko julkisen terveydenhuollon valinnanvapauden perusteella tai hakeutumalla hoitoon yksityiseen terveydenhuoltoon yleislääkärille tai hammaslääkärille, matka korvataan lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaan.

Lähimmäksi hoitopaikaksi perusterveydenhuollon osalta katsotaan asiakkaan oman hyvinvointialueen lähin kattavat palvelut tarjoava perusterveydenhuollon hoitoyksikkö (Sote-keskus).

Jos asiakas valitsee erikoissairaanhoidon hoitopaikan kauempaa kuin omalta yhteistyöalueelta, matkan korvaamista rajoitetaan. Erikoissairaanhoidon osalta lähimmäksi hoitopaikaksi katsotaan oman (vakinaisen asuinpaikan) hyvinvointialueen mukainen yliopistosairaala.

Mikäli asiakas on saanut järjestettyä hoidon oleskelupaikkakunnalla ja matka on lyhyempi kuin matka vakituiseen asuinpaikan kotiosoitteesta lähimpään hoitopaikkaan, korvataan matka kuten tilapäisestä osoitteesta lähimpään hoitopaikkaan (THL 47§).

Paluumatka korvataan pääsääntöisesti enintään niiden kustannusten mukaan, jotka ovat aiheutuneet asiakkaalle lähimmästä hoitopaikasta asiakkaan vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteeseen. Vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteella tarkoitetaan Väestötietojärjestelmässä olevaa vakinaista osoitetta.

Voit maksaa matkakorvauksen asiakkaan, perheenjäsenen, saattajan, kuntoutujan, rintamaveteraanin ja terveydenhuollon ammattihenkilön tekemästä matkasta.

1.10.1 Matkan tekijä ja omavastuu

Tarpeelliset matkakustannukset korvataan kokonaan siltä osin, kuin ne yhdensuuntaiselta matkalta ylittävät omavastuuosuuden.

Yhdensuuntainen menomatka on esimerkiksi matka kotoa terveyskeskukseen. Yhdeksi yhdensuuntaiseksi matkaksi katsotaan myös matka, jossa asiakas on esimerkiksi matkustanut ensin terveyskeskukseen ja sisäänkirjoittamattomana jatkaa matkaa sairaalaan.

Lue lisää jatkomatkan omavastuusta kohdasta Omavastuutaulukko.

Toinen yhdensuuntainen matka on paluumatka viimeisestä tutkimus- tai hoitopaikasta kotiin.

1.10.1.1 Omavastuutaulukko

Omavastuun periminen eri tilanteissa (yhdensuuntaiselta matkalta)

Matkustustapa	Omavastuu peritään kerran asiakkaan kustannuksina	Ei omavastuuta	Omavastuu peritään jokaiselta matkustajalta erikseen
Asiakas yksin	X	-	-

Matkustustapa	Omavastuu peritään kerran asiakkaan kustannuksina	Ei omavastuuta	Omavastuu peritään jokaiselta matkustajalta erikseen
Asiakas saattajan kanssa	x	-	-
Saattaja yksin	-	x	-
Asiakas perheenjäsenen kanssa	x	-	-
Perheenjäsen yksin	x	-	-
Rintamaveteraanin tekemä matka rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaan	-	x Huom. korvaustapa (MR)	-
Muu veteraanikuntoutus	x	-	-
Jatkokuljetus	x	-	-
Terveystuon ammattihenkilön tekemä matka	x	-	-
Yhteiskuljetus eri talouksista oleville asiakkaille	-	-	x

Palveluntuottaja voi jättää omavastuun perimättä vain silloin, kun

- taksimatkoissa TAKSO-kyselyn välittämä tieto on, että omavastuuta ei peritä tai
- asiakas esittää asiointipalvelusta tulostetun kuvan omavastuukertymästä, joka on vähintään 300 euroa tai
- asiakas esittää 25 euron omavastuukuitin jatkomatkan tai matkaketjun ensimmäisestä matkaosuudesta tai
- asiakas on tehnyt matkan alkuosan ambulanssilla.

Palauta korvauskäsittelyn yhteydessä asiakkaalle häneltä mahdollisesti liikaa peritty omavastuuosuus.

1.10.1.2 Asiakas

Asiakkaalle voidaan korvata sairauden, raskauden, synnytyksen ja kuntoutuksen vuoksi tehdyn matkan aiheuttamat tarpeelliset kustannukset. Matka korvataan

pääsääntöisesti lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan. Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Lue lisää Vuotuinen omavastuuosuus

Jos samaan talouteen kuuluvat henkilöt matkustavat samalla kertaa erityisajoneuvolla, esimerkiksi taksilla tai omalla autolla, maksa kustannuksista korvaus yhden henkilön kustannuksina ja vähennä 1 omavastuuosuus.

1.10.1.2.1 Yhteiskuljetus

Jos eri talouksiin kuuluvat asiakkaat matkustavat yhteiskuljetuksella, esimerkiksi taksilla, aiheutuu jokaiselle kustannuksia. Jaa kustannukset henkilöluvun mukaan ja peri jokaiselta omavastuu erikseen.

Myös yksityishenkilön omistamassa autossa voi matkustaa samalla kertaa eri talouksiin kuuluvia asiakkaita. Jos kustannuksia on aiheutunut vain korvausta hakeneelle auton omistajalle, maksa korvaus hänelle. Vähennä korvauksesta 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

1.10.1.3 Saattaja

Jos asiakas tarvitsee terveydentilansa vuoksi matkan aikana saattajan, korvaa saattajan matkasta aiheutuneet kustannukset asiakkaan kustannuksina. Vähennä asiakkaan ja saattajan matkakustannuksista 1 omavastuuosuus yhdensuuntaiselta matkalta.

Yleensä asiakkaalla on yksi saattaja, joissakin erityistilanteissa asiakkaalla voi olla kaksi saattajaa. Tällainen voi olla esimerkiksi tilanne, kun molemmat vanhemmat matkustavat lapsen kanssa sairaalaan, jossa he saavat hoito-ohjeita lapsen kotihoitoa varten.

Saattajan matkan korvaaminen edellyttää, että saattajan tarpeellisuudesta on maininta hoitolaitoksen todistuksessa tai se käy ilmi muista Kelan toimiston käytettävissä olevista tiedoista. Jos saattajan tarve on muuten ilmeinen, esimerkiksi asiakas on lapsi, ei erillistä selvitystä tarvita.

Korvaa saattajan matkat vain siltä osin, kuin saattaja on tehnyt matkaa yhdessä asiakkaan kanssa.

Voit kuitenkin korvata myös saattajan yksin tekemän matkan silloin, kun hän saattaa asiakkaan tutkimus- ja hoitopaikkaan tai sieltä kotiin. Korvaa saattajan matkakustannukset tällöin enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta aloitettuna tai sinne päättyvänä.

Korvaa saattajan yksin tekemästä matkaosuudesta aiheutuneet kustannukset halvimman tarpeelliseksi katsotun matkustustavan mukaan. Ota huomioon saattajan terveydentila ja liikenneolosuhteet. Saattajan yksin tekemästä matkaosuudesta ei vähennetä erillistä omavastuuosuutta. Se käsitellään kulkuneuvolajilla E.

Jos asiakkaan matka korvataan oman auton käytön mukaisesti, mutta hänellä ei ole todistusta saattajan tarpeellisuudesta, vaikka esimerkiksi asiakkaan puoliso tai joku muu henkilö on toiminut kuljettajana, korvataan kuljettajana toimineen henkilön yksin tekemä matkaosuus omalla autolla ilman omavastuuta samoin kuin saattajan tekemä matka.

1.10.1.4 Perheenjäsen

Korvaa perheenjäsenen tai tähän verrattavan henkilön matka, jos asiakkaan hoitoon osallistuminen on ollut hoidon toteutumisen kannalta välttämätöntä. Lääkärin tulee perustella perheenjäsenen hoitoon osallistumisen välttämättömyys esimerkiksi SV 67 -lomakkeella. Vähennä 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta, kun asiakas tekee matkan yhdessä perheenjäsenen tai tähän verrattavan henkilön kanssa.

Korvaa perheenjäsenen tai muun tähän verrattavan henkilön erikseen tekemästä matkasta aiheutuneet kustannukset asiakkaan kustannuksina halvimman tarpeelliseksi katsotun matkustustavan mukaan. Ota huomioon matkustajan terveydentila ja liikenneolosuhteet. Vähennä matkasta 1 omavastuu

Jos molempien vanhempien osallistuminen hoitoon on välttämätöntä samanaikaisesti sairaalahoidossa olevien kahden tai useamman lapsen luokse ja matka tehdään samalla kulkuneuvolla, korvaa matkan kustannus yhden lapsen kustannuksena ja vähennä tästä matkasta vain 1 omavastuu. Jos matkoja tehdään useita, maksa korvaus aina saman lapsen kustannuksena.

Vanhempien erikseen eri kulkuneuvolla tekemästä matkasta vähennetään yhdensuuntaiselta matkalta 1 omavastuu kunkin vanhemman osalta.

Voit korvata perheenjäsenen erikseen tekemän matkan esimerkiksi, kun

- perheenjäsen osallistuu potilaan sairauteen liittyvään hoitoneuvotteluun.
- henkilö (muukin kuin omainen) kutsutaan sairaalaan elimen, kudoksen tai veren siirtoa varten tai sen edellytysten selvittämiseksi (lue lisää kohdasta [Matkan kohde ja korvattavuus- Elinluovutukseen liittyvä matka](#)).
- rintaruokinnassa olevan lapsen äiti on sairaalahoidossa ja lapsi viedään sairaalaan rintaruokintaa varten.
- rintaruokinnassa olevan lapsen äiti matkustaa sairaalassa olevan lapsen luo.
- puoliso tekee matkan synnytykseen osallistumiseksi.
- perheenjäsenet osallistuvat lääkärin antamaan perheterapiaan, jonka tarpeellisuudesta on esitettävä lääkärin antama selvitys.

Lääkärin antamalla todistuksella voit korvata matkan myös muualle kuin sairaalaan.

Voit korvata matkan esimerkiksi vammaisten kouluun, jos koululla on lääkärin tai sairausvakuutuslaissa tarkoitetun muun terveydenhuollon ammattihenkilön vastaanotto. Lisäksi edellytetään, että asiakas on saanut vastaanotolla hoitoa tai hänelle on tehty jokin tutkimus. Voit korvata matkan myös silloin, jos käyntiin on liittynyt perheenjäsenelle annettua ohjausta.

Jos perheenjäsen tai muu tähän verrattava omainen tekee pelkän vierailumatkan, et voi korvata tätä matkaa.

1.10.1.5 Terveydenhuollon ammattihenkilö

Terveydenhuollon ammattihenkilö ei voi hakea korvausta kotikäynneistä aiheutuvista matkakuluista palveluntuottajan tilityksessä. Korvaa terveydenhuollon ammattihenkilön kotikäynnistä aiheutuneet, asiakkaalta laskutetut matkakustannukset, asiakkaan kustannuksina. Myönnä korvaus hoidon porrastuksen mukaisesti enintään kuin matka olisi tehty lähimpään pääterveyskeskukseen (perusterveydenhuolto) / 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa

tai hyvinvointialueen yo-sairaalaan (erikoissairaanhoito) jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa. Vähennä omavastuuosuus samoin, kuin asiakas olisi itse tehnyt matkan.

Terveydenhuollon ammattihenkilön omalla autolla tai veneellä tekemästä matkasta voit poikkeuksellisesti myöntää korvauksen [Verohallinnon](#) vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan. Myönnä korvaus tällöin enintään kuin matka olisi tehty lähimpään pääterveyskeskukseen/ 1.1.2023 alkaen hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Jos terveydenhuollon ammattihenkilö tekee kotikäynnin taksilla, taksimatka tilataan pääsääntöisesti maakunnan keskitetystä tilausnumerosta. Voit poikkeuksellisesti korvata myös suoraan autoilijalta tai normaalista tilausvälityskeskuksesta tilatun taksimatkan.

Jos taksimatka on tilattu suoraan autoilijalta tai normaalista tilausvälityskeskuksesta, maksa korvaus asiakkaalle käyttämällä kulkuneuvolajia D, jolloin matkasta peritään enintään 25 euron omavastuu. Kirjoita Ratkaisun lisätiedot –näytölle ”terveydenhuollon ammattihenkilön matka”.

Korvaa taksimatkan kohtuulliset kustannukset. Kustannukset voivat tapauskohtaisesti olla kohtuuttomia esimerkiksi silloin, kun ne selkeästi poikkeavat alueen tavanomaisesta kuluttajahintatasosta, tai jos asiassa ilmenee, että taksimatkan kustannuksiin sisältyy jotakin ylimääräistä, esim. perusteettomia palvelumaksuja tai huomattavia odotusmaksuja.

Voit myöntää korvauksen muun terveydenhuollon ammattihenkilön kuin lääkärin tai hammaslääkärin tekemästä matkasta, jos hoidon antamisesta kotona on lääkärin tai hammaslääkärin määräys.

HUOM. 1.1.2023 alkaen Yksityisen terveydenhuollon hoidon korvattavuutta on rajoitettu. Tarkista hoidon korvattavuus. Matka korvataan vain, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa

Julkisen terveydenhuollon palveluksessa olevan terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä matka asiakkaan luokse ei ole korvattava.

1.10.1.6 Kuntoutuksen palveluntuottaja

Asiakkaalle n kuntoutuksesta aiheutuneet tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset korvataan siten kuin sairausvakuutuslaissa säädetään

Kelan päätöksellä kuntoutusta saavan asiakkaan kuntoutuksen toteuttamisesta saattaa aiheutua matkakustannuksia palveluntuottajalle. Kuntoutuksen palveluntuottajalle aiheutuneita matkakorvauksia **ei** korvata sairaanhoidon kustannuksina, vaan ne maksetaan palveluntuottajan tilityksen/ laskutuksen perusteella kuntoutuksen kustannuksina.

Vaativan kuntoutuksen palveluntuottajalle maksetaan sopimuksen mukaan korvauksena matkasta kotikäyntilisiä. Lisäksi palveluntuottajalla saattaa olla oikeus erilliseen matkakorvaukseen yli 100 km ylittävien matkakilometrien osalta. Nämä kustannukset korvataan Verohallinnon vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan.

Katso lisätietoa kuntoutuksen etuusohjeista.

1.10.1.7 Rintamaveteraanit

Rintamaveteraanien kuntoutusmatkoja korvataan:

- rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain perusteella järjestettyyn kuntoutukseen
- Valtiokonttorin, kunnan tai rintamaveteraanijärjestön muulla tavalla järjestämään kuntoutukseen.

Hakemuksen ratkaisemiseksi tarvitaan tieto maksusitoumuksesta ja osallistumistodistus.

Suomessa asuvan rintamaveteraanin matkat

Kela korvaa rintamaveteraanien kuntoutukseen tehdyn matkan kustannukset kokonaan ilman omavastuuta, kun kuntoutus on järjestetty rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain nojalla.

Kuntoutuksen järjestäjä on useimmiten kunta tai kuntayhtymä, jolle Valtiokonttori on antanut määrärahan.

Korvaa matkoista ensin sairausvakuutuskorvaus. Korvaa tämän jälkeen veteraanikorvaus omavastuuosuuksista Erytisperusteet-näytöllä lajilla MR. Toimi näin, vaikka matkan kustannukset jäisivät alle sairausvakuutuslain mukaisen omavastuuosuuden.

Kuntoutus voi olla avo- tai laituskuntoutusta. Korvaa rintamaveteraanin ja aviopuolison matka sinne, missä kuntoutus on annettu.

Korvaa rintamaveteraanin aviopuolison matkakustannukset veteraanin kustannuksina ilman omavastuuta, jos hän on veteraanin kanssa samanaikaisesti laituskuntoutuksessa.

Voit korvata rintamaveteraanin aviopuolison matkat myös päiväkuntoutukseen ilman omavastuuta. Et voi kuitenkaan korvata rintamaveteraanin aviopuolison matkaa muuhun avokuntoutukseen.

Päiväkuntoutus on laitoksessa annettavaa koko päivän kestävää kuntoutusta, joka tapahtuu yleensä ryhmässä. Avokuntoutus on yksilöllistä fysioterapiaa tai hierontaa.

Jos veteraani sairastuu kesken kuntoutuslaitosjakson ja hänet siirretään sairaalaan, korvaa tästä matkasta aiheutuneet kustannukset kokonaan. Maksa näistä matkoista ensin sairausvakuutuslain mukainen korvaus. Maksa tämän jälkeen omavastuuosuus Erytisperusteet-näytöllä.

Kela maksaa rintamaveteraanille veteraanikuntoutukseen tehdystä matkasta aiheutuneet kustannukset myös julkisen laitoshoidon aikana. Koska julkisessa laitoshoidossa olevalle asiakkaalle ei myönnetä korvauksia sairausvakuutuslain nojalla, Valtiokonttori maksaa nämä matkakustannukset kokonaan Kelalle. Korvaa nämä matkat kokonaan Erytisperusteet-näytöllä lajilla MR.

Rintamaveteraanin taksimatka 1.7.2018 alkaen

Myös rintamaveteraani tilaa taksimatkan Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta. Muualta tilatusta taksimatkasta ei voi saada korvausta 1.7.2018 alkaen.

Jos rintamaveteraani on tilannut matkan muualta kuin tilausvälityskeskuksesta, lisää hylkäävän päätöksen Huomautuksia -kohtaan: *Rintamaveteraanien kuntoutusmatkojen osalta ole yhteydessä kotikuntasi veteraaniasioita hoitavaan henkilöön matkakorvauksen selvittämiseksi.*

Ulkomailla asuvan rintamaveteraanin kuntoutus Suomessa

Voit maksaa ulkomailla asuvalle rintamaveteraanille edestakaiset matkakustannukset omavastuuosuuksineen Valtiokonttorin antamassa maksusitoumuksessa mainittuun kuntoutuslaitokseen. Korvaa myös tarpeellisena pidettävän saattajan matkakustannukset. Jos maksusitoumus koskee veteraanin aviopuolisoa, korvaa myös hänen matkakustannuksensa.

Valtiokonttorin kannan mukaisesti ulkomailta kuntoutushoitoon tulevalle veteraanille korvataan matkakustannukset, jos oleskelu Suomessa kestää kuntoutusjakson lisäksi enintään kaksi kuukautta. Tästä voidaan poiketa, jos oleskelu kestää kauemmin veteraanista riippumattomista syistä, esimerkiksi jos hän on sairastunut Suomessa ollessaan eikä tämän vuoksi voi palata asuinmaahansa kahden kuukauden kuluessa kuntoutuksen päättymisestä.

Korvaa ulkomailla asuvan rintamaveteraanin kuntoutusmatka kokonaan Erityisperusteet-näytöllä lajilla MR.

Ulkomailla asuvan rintamaveteraanin kuntoutus asuinmaassaan

Rintamaveteraani voi saada kuntoutusta asuinmaassaan sijaitsevassa kuntoutusyksikössä.

Ulkomailla tehdyistä matkoista korvaus maksetaan samalla tavalla kuin ulkomailta Suomeen kuntoutukseen tulleelle veteraanille. Näiden henkilöiden matkakorvaushakemusten ratkaisu on keskitetty. Lähetä nämä korvaushakemukset osoitteella Kela Karjaan toimisto, Keskuskatu 88, 10300 Karjaa.

Muu Valtiokonttorin, kunnan tai rintamaveteraanijärjestön ja niihin rinnastettavien tahojen kustantama kuntoutus

Voit korvata matkat eräissä Suomen sotiin liittyneissä tehtävissä palvelleille, sotainvalidien puolisoille, leskille ja sotaleskille Valtiokonttorin antaman maksusitoumuksen perusteella sinne, missä kuntoutus on annettu. Vähennä näistä matkoista sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus. Jos kyseessä on ulkomailla asuva kuntoutuja, joka tulee Suomeen kuntoutukseen, ohjaa asiakasta osoittamaan hakemus Valtiokonttorille. Valtiokonttori käsittelee ulkomailla asuvien, erityisryhmien kuntoutukseen tulevien asiakkaiden matkakorvaushakemukset.

Kunta voi muutoinkin kuin rintamaveteraanien kuntoutuksesta annetun lain mukaisesti järjestää ja kustantaa veteraanikuntoutusta talousarvionsa puitteissa. Myös rintamaveteraanijärjestö tai muu tähän verrattavissa oleva taho voi kustantaa jäsentensä kuntoutusta. Jos asiakas voi itse valita avokuntoutuspaikan, korvaa matka siihen lähimpään hoitopaikkaan, josta asiakas hoidon saisi. Korvaa laitospääntömatkat siihen kuntoutuslaitokseen jossa kuntoutus on annettu. Vähennä näistä matkakustannuksista sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus.

Sotainvalidien matkakustannuksista asiakas hakee itse korvausta suoraan Valtiokonttorista.

1.10.2 Vuotuinen omavastuuosuus

Sairausvakuutuslain mukaan korvattavien matkojen vuotuinen omavastuuosuus on 300 euroa kalenterivuodessa. Vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisen jälkeen tarpeelliset matkakustannukset korvataan kokonaan.

Älä peri matkoista omavastuuosuutta, jos asiakkaan vuotuinen matkakatto on täyttynyt. Omavastuuosuutta ei peritä myöskään asiakkaan saattajan, perheenjäsenen tai terveydenhuollon ammattihenkilön tekemän matkan kustannuksista, jos asiakkaan matkakatto on täyttynyt.

Vuotuisen omavastuuosuuteen otetaan huomioon asiakkaan, perheenjäsenen, lääkärin tai muun terveydenhuollon ammattihenkilön tekemät tarpeelliset matkakustannukset. Kuntoutuksen palveluntuottajalle syntyneitä matkakustannuksia ei huomioida vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisessä.

Vuotuista omavastuuosuutta kerryttävät:

- matkakohtainen omavastuuosuus enintään 25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta
- alle omavastuuosuuden jäävät matkakustannukset.

Vuotuinen omavastuuosuus kertyy automaattisesti matkakorvausten käsittelyn yhteydessä. Myös alle omavastuuosuuteen jäävät matkakustannukset huomioidaan vuotuista omavastuuosuutta laskettaessa ja korvausjärjestelmä lisää ne automaattisesti vuotuisen omavastuuosuuteen. Kela palauttaa asiakkaalle ilman erillistä hakemusta mahdolliset omavastuuosuuden ylitykset.

Kela välittää tiedon vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisestä taksien tilausvälityskeskukseen matkatilauksen yhteydessä. Kuljettaja perii omavastuuosuuden aina tilausvälityskeskuksesta saamansa tiedon mukaisesti.

Asiakas näkee omavastuuosuutensa OmaKelasta, josta voi tarvittaessa ottaa myös kuvakaappauksen.

Sairaankuljetuksen palveluntuottaja ei peri ambulanssimatkasta omavastuuosuutta, jos vakuutettu osoittaa vuotuisen matkakaton täyttyneeksi jollakin seuraavista tavoista:

- asiakas kertoo, että vuosiomavastuu on täynnä: palveluntuottaja voi ennen tilityksen lähettämistä varmistaa Kelasta, peritäänkö matkasta omavastuu
- asiakas esittää kuvaruutukopion 300 euron vuosiomavastuusta (saatavissa OmaKelasta, kun vuosiomavastuu on täynnä) tai
- asiakas esittää matkakorvauksesta saamansa päätöksen, jossa todetaan, että vuosiomavastuu on täyttynyt.

Taksimatkan omavastuu

Taksimatkalla tarkoitetaan matkaa, joka on tehty taksilla, esteettömällä ajoneuvolla/invataksilla tai paaritaksilla.

Korvaa taksimatka vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa suorakorvaussopimuksen tehneestä tilausvälityskeskuksesta. Matkan omavastuu on tällöin enintään 25 euroa. Palveluntuottajia on maakunnittain kaksi. Asiakas saa itse valita, kumpaa käyttää.

Kela välittää tiedon vuotuisen omavastuuosuuden täyttymisestä taksien tilausvälityskeskukseen matkatilauksen yhteydessä. Kuljettaja perii omavastuun tilausvälityskeskuselta saamansa tiedon mukaisesti.

Ahvenanmaan maakunnassa omavastuu on enintään 25 euroa yhdensuuntaiselta matkalta (käytössä on yhä valtakirjamenettely). Valtakirjamenettelyssä asiakkaalle annetaan aina kirjallinen päätös. Päätökseen tulostuu tieto siitä, kun asiakkaan vuotuinen omavastuu on täyttynyt. Asiakas voi esittää päätöksen taksinkuljettajalle.

Korvaa myös EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä tai sopimusmaassa (Australiassa ja tietyissä tilanteissa Quebecissä) vakuutetun taksimatka perimällä matkasta enintään 25 euron omavastuu. Tällöin asiakas maksaa keskitetystä tilausnumerosta tilatun taksimatkan ensin kokonaan itse ja hakee korvauksen jälkikäteen Kelasta

Lue lisää [Matkat KV-tilanteissa](#)

1.10.2.1 Muualta saadut korvaukset

Liikennevahinko-, työtapaturma- tai ammattitautilain nojalla korvattujen matkakustannusten omavastuuosuudet, jotka ovat Kelan tiedossa, vähennetään vuotuisesta omavastuuosuudesta.

Jos asiakkaalle on maksettu omavastuuosuus muutoin, kuin edellä mainittujen lakien perusteella, laske se mukaan vuotuisen omavastuuosuuteen. Tällaiset suoritukset ovat vapaaehtoisuuteen perustuvia eikä niitä rinnasteta muun lain mukaiseen korvaukseen.

Voit hyväksyä myös vuotuisen omavastuukertymään asiakkaan matkakustannuksina:

- työnantajan maksamat omavastuuosuudet
- työpaikkakassan lisäetuutena maksamat omavastuuosuudet
- toimeentulotukena (TOTUL 23 §) maksetut omavastuuosuudet, joista on esitettävä kuitit
- perhehoitoon sijoitetun omavastuuosuudet
- kunnanvaltuuston päätöksellä maksetut omavastuuosuudet esimerkiksi rintamaveteraaneille tai tiettyjä sairauksia sairastaville kuntalaisille.

1.10.3 Matkan kohde ja korvattavuus

Matkakorvaus myönnetään yleensä siihen lähimpään tutkimus- tai hoitopaikkaan, jossa asiakas saa sairausvakuutuslaissa tarkoitetun tarpeellisen tutkimuksen tai hoidon. Oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka korvataan sinne, mistä asiakas on hoidon saanut.

Kuntoutusmatkat korvataan yleensä sinne, mihin Kelan kuntoutuspäätös on annettu tai mihin julkisen terveydenhuollon kuntoutuspäätös ja ostopalvelu on myönnetty.

1.10.3.1 Julkinen terveydenhuolto

Perusterveydenhuolto

Matkat perusterveydenhuoltoon korvataan asiakkaan omalla (vakinaisen asuinpaikan mukaisella) hyvinvointialueella sinne, mistä asiakas on hoidon saanut.

Jos hyvinvointialue on keskittänyt asiakkaan tarvitseman hoidon jonkun toisen hyvinvointialueen terveydenhuollon toimintayksikköön, korvataan matka sinne, missä hoito toteutui.

Erikoissairaanhoito

Matkat erikoissairaanhoitoon korvataan asiakkaan omalla (vakinaisen asuinpaikan mukaisella) yhteistyöalueella siihen erikoissairaanhoidon yksikköön, mistä asiakas on hoidon saanut. [Yhteistyöalueet](#) - Sosiaali- ja terveysministeriö.

Jos erikoissairaanhoito on valtakunnallisesti keskitetty tiettyyn erikoissairaanhoidon yksikköön (yleensä yliopistosairaalaan), korvataan matka sinne, missä keskitetty hoito toteutui.

Jos asiakas valitsee hoitopaikkansa terveydenhuollon valinnanvapauden perusteella kauempaa kuin mitä edellä on esitetty, matkan korvaamista rajoitetaan. Lue lisää kohdasta *Hoitopaikan siirtäminen*.

Akuuttitilanteessa tehty matka korvataan sinne, minne asiakas on julkisessa terveydenhuollossa hoitoon ohjattu.

Matkat julkiseen terveydenhuoltoon korvataan pääsääntöisesti riippumatta siitä, mitä hoitoa asiakas on saanut. Korvausta ei kuitenkaan makseta silloin, jos tiedossa on, että kyseessä on ainoastaan rokotus- tai seulontamatka, terveystarkastus tai hoitotarvikkeiden haku.

Korvausta ei myöskään makseta, jos kysymyksessä on apuvälineen tai näytteen kuljettaminen ilman asiakasta. Usein apuvälineen tai hoitotarvikkeen noutamiseen tai palauttamiseen liittyy terveydenhuollon ammattihenkilön tapaaminen (johon sisältyy esimerkiksi käytön tai hoidon opastusta), tällöin matka korvataan.

Lue lisää rajoituksista *Rajoitukset oikeuteen* (kela.fi).

1.10.3.1.1 Siirto- ja jatkokuljetukset

Kela ei korvaa julkisen terveydenhuollon yksikköön sisäänkirjoitetun asiakkaan siirtokuljetusta toiseen laitoshoidon tarjoavaan yksikköön. Tällöin kyseessä on asiakkaalle maksuton laitosten välinen **siirtokuljetus**. Lähettävä laitos ratkaisee, onko asiakas sisäänkirjoitettu laitoksen asiakkaaksi.

Kela korvaa matkan **jatkokuljetuksena** silloin, kun asiakasta ei ole sisäänkirjoitettu siihen julkisen terveydenhuollon yksikköön, mistä hänet siirretään jatkohoitoon. Tällainen tilanne on esimerkiksi siirtyminen sote-keskuksesta sairaalaan.

Lue paluumatkan korvaamisesta eri yksiköiden välillä kohdasta *Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin*.

Paluumatka voidaan korvata silloin, jos asiakas siirtyy laitoshoidosta avohoitoa tarjoavaan yksikköön sairaalajakson päätyttyä hoidollisista syistä. Jos kysymys on laitossiirrosta, matkaa ei korvata sairausvakuutuksesta.

1.10.3.1.2 Osasto suljettu

Jos osasto suljetaan viikonlopun ajaksi, voit korvata sairaalaan sisäänkirjoitetun asiakkaan matkan kotiin. Asiakkaalla on tällöin oikeus matkakorvaukseen, vaikka häntä ei välillä kirjoitettaisi ulos sairaalasta. Sairaanhoidolaitoksen antamasta todistuksesta (SV 67) tulee käydä ilmi, että osasto on suljettu viikonlopun ajaksi.

1.10.3.1.3 Intervallimatkat

Meno- ja paluumatka intervallijaksolle

Voit korvata meno- ja paluumatkan julkisen terveydenhuoltolaitoksen intervallihoidossa käyvälle asiakkaalle, vaikka hän olisi sisäänkirjoitettuna hoitopaikkaan myös kotonaolon ajan.

Matkoja ei yleensä korvata sosiaalitoimen yksikköön, esimerkiksi vanhainkotiin tai palvelutaloon. Tällaiseen yksikköön tehty matka intervallihoidon voidaan kuitenkin korvata seuraavien edellytysten täytyessä:

- asiakkaalla on terveydenhuollon ammattihenkilön antama lähete tai suositus intervallihoidon hoidollisista syistä ja
- laitoksessa annetut hoidot mahdollistavat osittaisen kotihoidon ja laitoksessa on saatavilla asianmukaisen ammattihenkilön antamaa hoitoa.

Intervallijakson aikaiset matkat

Kela voi korvata sairauden vuoksi tehdyn matkan myös toiseen terveydenhuollon yksikköön intervallijakson aikana. Tällöin kiireetön ajanvaraukseen perustuva matka korvataan enintään kuten asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta tehtynä.

Jos asiakas on intervallijakson aikana julkisessa laitoshoidossa (esim. sairaalan tai sote-keskuksen vuodeosastolla), ei jakson aikaisia matkoja kuitenkaan korvata.

Lue lisää kohdasta [Julkinen laitushoito](#).

1.10.3.1.4 Päivä- ja yöhoito

Voit korvata edestakaiset päivittäiset matkat sairaalan päivä- tai yöhoito-osastolla hoidossa käyvälle asiakkaalle, vaikka hän olisi sisäänkirjoitettuna hoitopaikkaan myös kotonaolon ajan.

Sairaalassaoloaikana muualle terveydenhuoltoon tehtyjä matkoja ei korvata.

1.10.3.1.5 Sairaalakoulumatkat

Kela ei korvaa pelkkiä koulumatkoja sairausvakuutuksesta. Koulumatkojen korvattavuudesta asiakkaan kannattaa tiedustella omasta kotikunnastaan.

Kela korvaa sairaudenhoitoon liittyvänä kustannuksena sellaiseen käyntiin liittyvän matkan, jolloin koulun lisäksi asiakkaalla on myös jokin muu sairaudenhoitoon

liittyvä tapaaminen esimerkiksi sairaanhoitajan tai terapeutin tapaaminen tai lääkärin vastaanotto.

1.10.3.2 Maksusitoumus ja palveluseteli

Maksusitoumus ja palveluseteli ovat asiakirjoja, jolla maksusitoumuksen/palvelusetelin antaja sitoutuu maksamaan asiakkaan puolesta asiakkaalle terveydenhuollon palvelun kustannukset tai osan niistä.

Matka korvataan sinne, mistä asiakas on hoidon hyvinvointialueen maksusitoumukseen tai palveluseteliin perustuen hankkinut, riippumatta annetun hoidon sisällöstä.

Hyvinvointialueen maksusitoumus tai palveluseteli

Jos asiakkaalla on hyvinvointialueen myöntämä maksusitoumus tai palveluseteli annettuun hoitoon, matka asiakkaan valitsemaan hoitopaikkaan korvataan niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta kyseiseen hoitopaikkaan.

Lomakkeella SV 67 (Todistus matkakorvausta varten), tulee olla merkintä siitä, että matkan aiheena on hyvinvointialueen maksusitoumukseen tai palveluseteliin perustuva tutkimus, hoito tai kuntoutus.

Vakuutusyhtiön maksusitoumus

Kela korvaa vakuutusyhtiön tai potilasvakuutuskeskuksen maksusitoumukseen perustuvan matkan samoin perustein, kuin yksityiseen terveydenhuoltoon tehdyn matkan eli silloin, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa. Lue lisää kohdasta Yksityinen terveydenhuolto.

Yksityisen terveydenhuollon hoidon korvattavuudesta [täältä](#).

Asiakas voidaan myös lähettää ulkomaille hoitoon. Lue lisää Ostopalvelu ulkomailla

1.10.3.3 Yksityinen terveydenhuolto

Kela korvaa matkan yksityiseen terveydenhuoltoon, yksityislääkärin tai yksityishammaslääkärin luo, kun siellä annettu hoito on sairausvakuutuslain mukaan korvattavaa.

Matkat yksityislääkärille voidaan korvata myös silloin, kun lääkäri tekee vastaanotolla sellaisen toimenpiteen (LP), jota Kela ei korvaa, mutta joka on sairaudenhoitoa. Tällaisia lääkärin tekemiä toimenpiteitä ovat esimerkiksi lonkkaleikkaus, kaihileikkaus tai muu lääkärin tekemä toimenpide kuten esimerkiksi erilaiset täyhystystoimenpiteet, luomien poisto, poskiontelopunktio tai lapsilla korvien putkitus.

Oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka voidaan korvata siihen yksikköön, minne asiakas on matkan tehnyt edellyttäen, että korvausedellytykset täyttyvät.

Jos asiakas on hakeutunut hoitoon yleislääkärille (perusterveydenhuoltoon) oman hyvinvointialueensa ulkopuolelle, matka korvataan lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaan.

Yleislääkärin vastaanotolle (perusterveydenhuoltoon) tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen [Hyvinvointialueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Erikoislääkärin vastaanotolle (erikoissairaanhoitoon) tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen mukaisen yhteistyöalueen yliopistosairaalaan [Yhteistyöalueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Suuri osa tutkimuksista ja hoidosta (TH) ovat sellaisia, joita ei korvata (1.1.2023 alkaen). Esimerkiksi fysioterapiaa, magneetti- ja laboratoriotutkimuksia eikä näihin tutkimuksiin liittyviä matkoja korvata tiettyjä poikkeuksia lukuun ottamatta. Lue lisää hoidon korvattavuudesta [täältä](#).

Huom. Kela korvaa matkan aina, jos asiakkaalla on tutkimukseen tai hoitoon hyvinvointialueen maksusitoumus tai palveluseteli tai Kelan kuntoutuspäätös (esim. matka fysioterapiaan). Matka korvataan tällöin riippumatta hoidon sisällöstä ja sinne, mistä asiakas on hoidon saanut.

Jos asiakas hakeutuu kuntoutusjaksolle itse maksaen, korvataan matkat vain silloin, jos annettu hoito on korvattavaa

1.10.3.3.1 Hoidon porrastus

Matkat korvataan Väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta lähimpään tarpeellisena pidettävään hoitopaikkaan. Matka yksityiseen terveydenhuoltoon korvataan pääsääntöisesti vain silloin, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa. Lue lisää hoidon korvattavuudesta [täältä](#).

Oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka, perusterveydenhuolto (yleislääkäri)

Kela korvaa matkan oman hyvinvointialueen sisällä siihen yksityisen terveydenhuollon yksikköön, minne asiakas on matkan tehnyt edellyttäen, että annettu hoito on korvattavaa.

Oman hyvinvointialueen ulkopuolelle tehty matka, perusterveydenhuolto (yleislääkäri)

Jos asiakas on hakeutunut yksityiseen terveydenhuoltoon yleislääkärille tai yleishammaslääkärille oman hyvinvointialueensa ulkopuolelle, matka korvataan lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaan.

Lähin hoitopaikka arvioidaan julkisen terveydenhuollon hoidon porrastuksen mukaan. Matka korvataan enintään kuten asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen.

Hyvinvointialueen lähimmällä perusterveydenhuollon kattavat palvelut tarjoavalla yksiköllä tarkoitetaan yksikköä, joka tarjoaa ainakin yleislääkäri ja laboratoriopalvelut ja joka päivystää vähintään arkisin päiväsaikaan. [Hyvinvointialueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Erikoissairaanhoito (erikoislääkäri)

Jos asiakas on hakeutunut yksityiseen terveydenhuoltoon erikoislääkärille tai erikoishammaslääkärille, korvataan matka enintään kuten asiakkaan vakinaisen kotiosoitteen mukaisen yhteistyöalueen yliopistosairaalaan.

[Yhteistyöalueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Matka oman hyvinvointialueen sisällä korvataan kuitenkin aina sinne, mistä asiakas on hoidon hankkinut (esimerkiksi tilanteessa, jossa yo-sairaala sijaitsee omalla hyvinvointialueella).

Huom. Kela korvaa matkan aina, jos asiakkaalla on tutkimukseen tai hoitoon hyvinvointialueen maksusitoumus tai palveluseteli tai Kelan kuntoutuspäätös (esim. matka fysioterapiaan). Matka korvataan tällöin riippumatta hoidon sisällöstä ja sinne, mistä asiakas hoidon sai.

1.10.3.4 Kelan kuntoutus

Kela korvaa Kelan järjestämään tai korvaamaan kuntoutukseen liittyvät tarpeelliset ja kohtuulliset matkakustannukset sairausvakuutuslain 4 luvun mukaisesti.

Matkakustannusten kohtuullisuus arvioidaan aina kuntoutuspäätöstä tehtäessä.

Matka korvataan yleensä asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta sinne mihin kuntoutuspäätös on tehty. Jos matkojen korvaamista on rajoitettu, on siitä maininta kuntoutuspäätöksessä.

Kuntoutuksen ennakkohaastattelu rinnastetaan kuntoutusarvion tekemiseen. Kela korvaa nämä matkat asiakkaalle osoitettuun kuntoutuslaitokseen siitä riippumatta, tuleeko ennakkoarvion perusteella tehtäväksi myönteinen tai kielteinen kuntoutuspäätös.

Kuntoutujan omaisen tai perheenjäsenen matka kuntoutukseen korvataan, jos siitä on maininta kuntoutuspäätöksessä tai kuntoutussuunnitelmassa. Matkakorvausta haetaan tällöinkin asiakkaan/ kuntoutujan tiedoin. Korvattavia ovat esimerkiksi sopeutumisvalmennuskursseihin ja vaikeavammaisen terapiaan liittyvät matkat.

Kela korvaa myös matkat, jotka on tehty yhdistettynä koulu-/ päiväkotii- / päivätoimintakeskus-/työkeskusmatkaan ilman edullisuusvertailua. Työmatkaan yhdistetyn matkan osalta korvataan vain kuntoutuksen aiheuttamat lisäkustannukset.

Lue täältä matkan korvaamisesta, jos matkan alku- tai päätepiste on muu kuin kotiosoite.

Kela ei korvaa kuntoremonttikursseihin liittyviä matkakustannuksia.

Lisää tietoa matkojen korvaamisesta erikseen kunkin kuntoutustoimenpiteen kohdalta:

- [Kurssit ja yksilökuntoutus](#)
- [Terapiamatkat](#)
- [Ammatillinen kuntoutus](#)
- [Ammatillinen koulutus](#)
- [Apuvälinematkat](#)

1.10.3.4.1 Kurssit ja yksilökuntoutus

Kuntoutus- ja sopeutumisvalmennuskurssit, ammatilliset kuntoutuskurssit, KIILA-kurssit ja moniammatillinen yksilökuntoutus

Kela korvaa kuntoutukseen meno- ja paluumatkan. Matka korvataan sinne, minne Kelan kuntoutuspäätös on asiakkaan valinnan mukaisesti tehty. Kuntoutuspäätöstä annettaessa tutkitaan myös oikeus matkakorvaukseen asiakkaan valitseman palveluntuottajan luokse.

Jos kuntoutuspäätöksessä on maininta, ettei matkakustannuksia voida korvata asiakkaan valitseman palveluntuottajan luokse, korvataan matka enintään niiden kustannusten mukaisesti, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta omalla hyvinvointialueella toimivan lähimmän palveluntuottajan luo.

Jos kyse on avomuotoisesta kuntoutuksesta (käydään päivittäin) tai kuntoutus sisältää laitospuolisen osuuden lisäksi käyntikertoja, korvataan jokainen ohjelman mukaiseen kuntoutusosiinon tehty meno- ja paluumatka.

Jos kuntoutuslaitoksessa ei ole viikonloppuna toimintaa tai ohjelmaa, joka edellyttää kuntoutujan osallistumista, korvataan matka kotiin ja takaisin kuntoutuslaitokseen.

1.10.3.4.2 Terapiamatkat

Vaativa lääkinällinen kuntoutus, kuntoutuspsykoterapia ja harkinnanvarainen neuropsykologinen kuntoutus

Kela korvaa matkat vakinaisesta kotiosoitteesta sinne, mihin Kelan kuntoutuspäätös on asiakkaan valinnan mukaisesti tehty. Kuntoutuspäätöstä annettaessa on tutkittu oikeus matkakorvaukseen asiakkaan valitseman palveluntuottajan luokse.

Jos kuntoutuspsykoterapia päätöksessä on maininta, että matkakustannuksia ei voida korvata asiakkaan valitseman palveluntuottajan luokse, korvataan matkat enintään niiden kustannusten mukaisesti, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen kattavimmat palvelut tarjoavaan perusterveydenhuollon hoitopaikkaan.

Liikunta- tai harrastuskokeilu

Vaativan lääkinällisen kuntoutuksen osalta korvataan lisäksi matkat liikunta- tai harrastuskokeiluun, enintään 5 kertaa vuodessa. Matkan tulee olla kohtuullinen, koska tavoitteena on löytää liikuntamuoto tai harrastus, jota voi toteuttaa säännöllisesti, osana jokapäiväistä arkea.

1.10.3.4.3 Ammatillinen kuntoutus

Ammatillinen kuntoutuspalvelus

Korvaa kuntoutuspalveluksen alku-, jatko- ja seurantavaiheen matkat enintään kuten vakinaisesta kotiosoitteesta kuntoutuspäätöksessä mainitun palveluntuottajan toimipaikkaan.

Koulutuskokeilu

Korvaa matkat enintään kuten vakinaisesta kotiosoitteesta siihen kuntoutuspäätöksessä mainittuun oppilaitokseen, johon koulutuskokeilu on myönnetty.

Työllistymistä edistävä ammatillinen kuntoutus (TEAK) ja Taitokuntoutus

Korvaa päivittäiset matkat vakinaisesta kotiosoitteesta palveluntuottajan tiloissa tai ulkopuolisessa työpaikassa toteutuvaan työkokeiluun, työhönvalmennukseen tai työskentelyyn. Myös asiakkaan kotoa tekemä matka työnantajan luo työhaastatteluun kyseisen kuntoutuspalvelun aikana korvataan.

Kela ei korvaa työhön sisältyviä, työpäivän aikana ja työajalla toteutuneita matkoja.

Taito kuntoutukseen liittyvät matkat ryhmämuotoiseen kuntoutukseen sekä yksilökäynnit palveluntuottajan luokse korvataan.

Nuotti-valmennus

Nuotti-valmennuksessa lähtökohtana on se, että valmentaja liikkuu ja jalkautuu nuoren arjen ympäristöön, kotiin, kahvilaan, kirjastoon tms. Korvaa matkat nuorelle, jos hänelle syntyy matkakustannuksia näihin tai verkostotapaamisiin liittyen ja myös silloin, jos tapaaminen toteutuu palveluntuottajan tiloissa.

1.10.3.4.4 Ammatillinen koulutus

Matkakustannukset koti- ja opiskelupaikkakunnan välillä voidaan korvata seuraavasti, jos asiakas asuu opiskelun takia muualla kuin kotipaikkakunnallaan:

- opiskeluun liittyvinä koti- ja opiskelupaikkakunnan välisinä matkakustannuksina korvataan lukukauden alussa (meno) ja lopussa (paluu) tehdyt matkat
- lisäksi korvataan yksi koti- ja opiskelupaikkakunnan välinen edestakainen matka kuukaudessa (päivittäisiä koulumatkoja ei korvata sairausvakuutuslain mukaan) .

Jos kyseessä on opiskelija, jolla on alaikäisiä lapsia, voidaan lasten tapaamisen turvaamiseksi korvata yksi edestakainen matka viikossa.

Matkoja voidaan korvata silloin, jos kyseessä on opiskelusta johtuva syy:

Opiskelusta johtuva hyväksyttävä syy voi olla esimerkiksi se, että

- opiskelija suorittaa opintoja monimuoto- tai etäopiskeluna (linkki), jolloin voit korvata tentti – ja lähiopiskelumatkat koti – ja opiskelupaikkakunnan välillä. Opiskelijan tulee esittää koulun antama selvitys siitä, että kyseessä on monimuoto- tai etäopiskelu **ja** että kyseessä on ollut pakollinen lähiopiskelujakso
- yliopisto on järjestänyt osan opetuksesta hajautettuna eri paikkakunnille (voidaan rinnastaa monimuoto-opiskeluun)
- oppilasasuntola on suljettu viikonloppuisin, jolloin voit korvata koti- ja opiskelupaikkakunnan väliset viikonloppumatkat

Opiskelusta johtuva hyväksyttävä syy ei ole esimerkiksi se, että

- opiskelija menee etä- tai itsenäisen työskentelyn päivänä työskentelemään koululle

- opiskelija osallistuu esim. omaehtoiseen ryhmätyöskentelyyn, joka ei sisällä ohjattua lähiopetusta

Asiakkaan tulee esittää Kelalle perusteet opiskeluun liittyvästä matkasta. Selvitys (koulun antama todistus lähiopiskelusta) pyydetään opiskelijalta, Kela ei selvitä tietoja oppilaitokselta. Jos opiskelija ei toimita selvitystä, haettua matkakorvausta ei myönnetä.

Päivittäisiä koulumatkoja tai koulutukseen liittyvän harjoittelun päivittäisiä matkoja ei korvata. Näihin matkoihin asiakkaalla on mahdollisuus hakea tietyin edellytyksin koulumatkatukea (ei koske korkeakouluopintoja).

Jos asiakas tarvitsee erityiskulkuneuvoa ammatilliseen koulutukseen liittyvällä matkalla, huomioi vammaispalvelulain mukainen oikeus matkaan.

Ammatillisena kuntoutuksena myönnettyyn koulutukseen liittyvistä yöpymiskustannuksista ei makseta yöpymisrahaa. Asiakkaalla saattaa kuitenkin olla oikeus saada korvaus yöpymiskustannuksista [kuntoutuskustannuksina](#). Näissä tilanteissa ole yhteydessä kuntoutuksen käsittelijään.

1.10.3.4.5 Apuvälinematka

Kelan ammatillisen kuntoutuksen työn ja opiskelun apuvälineet

Matka Kelan myöntämän apuvälineen käytön opetukseen tai lisäopetukseen korvataan asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta sinne, missä opetus toteutuu.

Terveydenhuollon myöntämän apuvälineen kuljetuskustannukset

Pelkän apuvälineen kuljetuskustannuksia ei korvata sairausvakuutuksesta. Lue lisää kohdasta Apuvälinematka.

Kuntoutuksesta aiheutuneina toimenpidekustannuksina voidaan korvata kuntoutujan käytössä olevan muun tahon myöntämän lääkinnällisen apuvälineen esim. pyörätuolin, kuljetuksesta aiheutuneet lisäkustannukset, silloin kun ne liittyvät Kelan kuntoutuksesta aiheutuneisiin asiakkaan matkakustannuksiin.

1.10.3.5 Korkeakouluopiskelijoiden terveydenhuolto

Korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollon palveluihin sisältyy yleislääkäritasoinen hoito, suun terveydenhuolto sekä erikoisaloista psykiatria. Laki korkeakouluopiskelijoiden opiskeluterveydenhuollosta annetussa laissa 695/17.5.2019.

Korvaa korkeakoulu- ja ammattikorkeakouluopiskelijan opiskeluterveydenhuoltoon tekemä matka enintään kuten asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta siihen opiskelijaterveydenhuollon yksikköön, josta opiskelija on hoidon saanut terveydenhuollon ammattihenkilön tekemän hoidon tarpeen arvion perusteella. Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiön (YTHS) [palvelupisteet](#).

1.10.3.6 Työterveyshuolto

Kela korvaa työterveyshuoltoon tehdyn matkan sairausvakuutuksesta silloin, kun kyseessä on sairaudenhoito. Työterveyshuoltoon tehty matka korvataan samoin

periaattein kuin matka yksityiseen terveydenhuoltoon eli silloin, kun annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa. Lue lisää hoidon korvattavuudesta [täältä](#).

Oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka voidaan korvata siihen yksikköön, minne asiakas on matkan tehnyt edellyttäen, että korvausedellytykset täyttyvät.

Jos asiakas on hakeutunut hoitoon yleislääkärille (perusterveydenhuoltoon) oman hyvinvointialueensa ulkopuolelle, matka korvataan lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaan. Yleislääkärin vastaanotolle (perusterveydenhuoltoon) tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen.

[Hyvinvointialueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Erikoislääkärin vastaanotolle (erikoissairaanhoitoon) tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen mukaisen yhteistyöalueen yliopistosairaalaan, jos asiakas hakeutuu kauemmas hoitoon.

[Yhteistyöalueet - Sosiaali- ja terveysministeriö \(stm.fi\)](#).

Kela korvaa sairausvakuutuksesta matkoja, jotka liittyvät sairaudenhoitoon. Sairaudenhoitoon liittyviä matkoja eivät ole esimerkiksi pelkästään lausunnon hankkimiseksi tehty matka eivätkä työterveystarkastukseen tai työkyvyn arviointiin liittyvään neuvotteluun tehdyt matkat.

Työnantajalla on oikeus hakea lakisääteisistä työterveyshuollon kustannuksista korvausta työterveyshuollon kustannuksena, jos työnantaja maksaa asiakkaan matkakustannukset.

1.10.3.7 Sopeutumisvalmennuskurssi tai tähän rinnastettava muu kurssi/ kuntoutus

Kela voi korvata sopeutumisvalmennuskurssille tehdyn matkan, jos:

- kurssille on hakeuduttu lääkärin läheteellä

ja

- kurssiin sisältyy lääkärin tai sairausvakuutuslaissa tarkoitetun muun terveydenhuollon ammattihenkilön ([SVL 1 luku 4 § 1 mom. 2 kohta](#)) antamaa hoitoa, tutkimusta tai hoidon opastusta.

Kurssin järjestäjän tulee merkitä asiakkaan osallistumistodistukseen tieto, kenen lääkärin läheteeseen sopeutumisvalmennus perustui.

Kela voi korvata matkan myös muuhun asiakkaan sairaudenhoitoon liittyvään kuntoutukseen tai kurssille, jos edellä mainitut kriteerit täyttyvät.

Matkoja pelkästään ns. vertaistukiryhmään osallistumiseksi, joka ei sisällä terveydenhuollon ammattihenkilön antamaa hoitoa tai hoidon opastusta, ei korvata sairausvakuutuksesta. Tällainen ryhmä voi olla esimerkiksi kokemusasiantuntijan vetämä tai pelkästään osallistujien kesken toteutuva keskusteluryhmä.

1.10.3.8 Apuvälinematka

Jos julkinen terveydenhuolto on antanut maksusitoumuksen tai lähetteen sairaanhoitoon kuuluvan apuvälineen valmistus-, huolto- tai välityspaikkaan, korvaa matka sinne, mistä asiakas on apuvälineen hankkinut tai missä apuvälinettä huolletaan.

Myös lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä myönnetyn opaskoiran matkat liittyen koiran sairaudenhoitoon ovat korvattavia, kun asiakas on matkalla mukana.

Voit korvata perheenjäsenen erikseen tekemän apuvälinematkan, jos asiakasta hoitava lääkäri on erityisestä syystä pitänyt tällaista matkaa tarpeellisena. Erityinen syy voi olla esimerkiksi opastaminen apuvälineen käyttöön.

Korvaa apuvälineen noutamisesta aiheutuneet kustannukset terveydenhuollossa käynnin yhteydessä kuten apteekkipoikkeama.

Vähennä kustannuksista 1 omavastuu yhdensuuntaiselta matkalta.

Älä korvaa apuvälineiden ja muiden laitteiden posti- ja lähetyskuluja tai pelkän apuvälineen kuljetuskuluja.

Lue lisää kohta Kuntoutuksen apuvälinematkat.

1.10.3.9 Opas- ja avustajakoira

Opaskoira on lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluva apuväline.

Lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä myönnetyn opaskoiran matkat liittyen koiran sairaudenhoitoon ovat korvattavia, kun asiakas on matkalla mukana.

Voit korvata myös opaskoirakursseista aiheutuvia matkakuluja.

Korvausta voidaan maksaa kaikkiin opaskoiran käyttöönottoon liittyviin kursseihin:

- esikurssi
- yhteistyökurssi, niin sanottu koiran luovutuskurssi
- täydennyskurssi.

Korvaa matkakustannukset halvimman matkustustavan mukaan. Jos asiakas on käyttänyt muuta kuin halvinta matkustustapaa, esimerkiksi taksia, hänellä tulee olla terveydenhuollon antamana todistus sen tarpeellisuudesta.

Voit korvata myös saattajan matkakulut, jos terveydenhuolto on katsonut saattajan tarpeelliseksi.

Lue lisää [saattajan](#) matkan korvaamisesta.

Korvaa avustajakoiraan liittyvät matkakustannukset samoin perustein silloin, kun avustajakoira on myönnetty lääkinnällisen kuntoutuksen apuvälineenä.

1.10.3.10 Neuvolaan tehty matka

Äitiys- ja lastenneuvola

Hyvinvointialueet vastaavat äitiys- ja lastenneuvolapalvelujen järjestämisestä osana julkista terveydenhuoltoa. Kela korvaa matkat äitiys- ja lastenneuvolaan, kuten muutkin matkat julkiseen terveydenhuoltoon.

Perheneuvola

Kela korvaa perheneuvolaan tehdyn matkan vain silloin, kun matka on tehty sairauden vuoksi (esimerkiksi terapiajakso).

Matka perheneuvolaan korvataan silloin, kun asiakas on hakeutunut hoitojaksolle lääkärin läheteellä ja hoidonantajana toimii terveydenhuollon ammattihenkilö.

1.10.3.11 Päihdehuoltomatka

Päihdehuolto on yleensä hyvinvointialueen järjestämää toimintaa, jolloin erillistä maksusitoumusta ei tarvita. Hyvinvointialueen järjestämään päihdehuoltoon tai A-klinikalle tehdyt matkat korvataan sinne, missä hoito on annettu.

Jos hyvinvointialue on antanut asiakkaalle maksusitoumuksen tai palvelusetelin ostopalveluna järjestettävään päihdekuntoutukseen, voidaan matka korvata sinne, missä kuntoutus on järjestetty. Lomakkeella SV 67 (Todistus matkakorvausta varten) täytyy olla merkintä siitä, että matkan aihe tai syy on hyvinvointialueen maksusitoumukseen tai palveluseteliin perustuva päihdekuntoutus.

Matkat Minnesota-hoidon perusjaksolle voidaan korvata, jos asiakkaalla on hyvinvointialueen maksusitoumus.

Minnesota-hoidon jatkohoitoon tehtyjä matkoja ei korvata, koska kysymyksessä on yleensä itseohjautuva vertaistukiryhmä, jota ei ohjaa terveydenhuollon ammattihenkilö.

Myöskään AA-kerhoon tehtyjä matkoja ei korvata. Kysymyksessä on vertaistukiryhmä, johon voi osallistua nimettömänä.

Selviämishoitoasema

Kela korvaa matkan selviämishoitoasemalle, joka rinnastetaan terveydenhuollon yksikköön. Selviämishoitoasemalla asiakkaan saama hoito ja terveydentilan seuranta rinnastetaan terveysasemalla annettavaan hoitoon. Matka korvataan, koska kyseessä katsotaan tällöin olevan sairaudenhoito.

Selviämisasema

Kela ei korvaa selviämisasemalle tehtyä matkaa sairausvakuutuksesta. Selviämisasema ei ole terveydenhuollon yksikkö eikä asiakkaan selviämistä tällaisessa yksikössä voida rinnastaa terveysasemalla annettavaan hoitoon. Selviämisasemalle tehtyjä matkoja ei korvata, vaikka selviämisasema sijaitsisi A-klinikan yhteydessä.

1.10.3.12 Apteekkimatka

Kela voi korvata matkasta aiheutuneet lisäkilometrit lähimpään apteekkiin, jos asiakas käy apteekissa lääkärissä käynnin yhteydessä. Pääsääntöisesti apteekkikäynti tapahtuu paluumatkalla lääkäristä. Poikkeuksena voi olla tilanne, jossa lääkäri on pyytänyt asiakasta itseä hankkimaan vastaanotolla annettavan lääkkeen. Tällaisessa poikkeustilanteessa apteekkikäynti voidaan korvata myös menomatalla.

Taksilla tehdystä matkasta odotusaikaa korvataan enintään 15 minuuttia. Yhdistelymatkalla apteekki-poikkeamasta aiheutuvaa odotusaikaa korvataan enintään 15 minuuttia/asiakas.

Kela ei korvaa apteekkiin erikseen tehtyä matkaa lääkkeiden ostamista varten.

1.10.3.12.1 Muu poikkeama matkalla

Jos asiakas haluaa paluumatkalla pysähtyä esimerkiksi ruokakaupassa, voit korvata matkan kustannukset terveydenhuollon yksiköstä ruokakauppaan. Edellytyksenä on, että ruokakauppaan tehdystä poikkeamasta ei aiheudu ylimääräisiä kustannuksia verrattuna suoraan asiakkaan kotiin tehtyyn matkaan.

Jos ruokakauppaan tehdystä poikkeamasta aiheutuu odotusajan kustannuksia, ne eivät ole sairausvakuutuslain perusteella korvattavia kustannuksia. Asiakas ja autoilija sopivat näiden kustannusten laskuttamisesta keskenään. Matka ruokakaupasta kotiin on asiakkaalle korvattava, mutta matka ei saa maksaa enempää, mitä koko matka olisi tullut maksamaan, jos asiakas olisi mennyt suoraan kotiin.

1.10.3.13 Tieteellinen tutkimus

Jos tiedossa on, että asiakas tekee matkan pelkästään tieteelliseen tutkimukseen osallistumiseksi, ei matkaa korvata sairausvakuutuksesta.

1.10.3.14 Matkat KV-tilanteissa

Tietoa KV-matkakorvausten erityistilanteista sekä hakemuksen käsittelypaikasta saat Kansainvälisten sairaanhoidokorvausten etuusohjeen kohdasta KV-matkojen erityistilanteet.

Lue lisää: Kv- tilanteet suorakorvaustilityksissä

Lue lisää: Tilapäinen Suomessa oleskelu - Taksimatkat:

- Asiakas, jolla ei ole suomalaista henkilötunnusta
- Asiakas, jolla on suomalainen henkilötunnus

1.10.3.15 Tutkimuksiin määrätyn asiakkaan matka

Tutkimuksiin määrätyn henkilön matkakustannuksista ei makseta sairausvakuutuslain mukaista korvausta. Nämä matkat korvataan Kelan etuusmenoista. Näistä matkakustannuksista ei peritä omavastuuta.

Lue lisää sairauspäivärahan etuusohjeesta Tutkimuksiin määrääminen sekä

Toimintakyvyn arviointitutkimukset ja Korvattavat matkakustannukset

1.10.3.16 Elinsiirtoon liittyvä matka

Korvaa elinsiirtoa varten tai siirron edellytysten selvittämiseksi tehdyt matkat pääsääntöisesti sen henkilön kustannuksina, jolle elinsiirto tehdään. Kutsu elinsiirtoon on usein akuuttiin sairastumiseen verrattava tilanne (lue lisää kohdasta Äkillinen sairastuminen muulla paikkakunnalla).

Korvauksen hakijana voi olla myös elimen luovuttaja (perheenjäsen, sukulainen tai muu henkilö), jolloin voit maksaa korvauksen luovuttajalle.

Elimen luovutukseen liittyy terveydenhuollon käyntejä ennen ja jälkeen toimenpiteen. Myös nämä matkat ovat korvattavia.

1.10.4 Peruuntuneet matkat

Voit korvata peruuntuneesta matkasta aiheutuneet kustannukset, jos asiakas on jo aloittanut matkan tekemisen ja terveydenhuolto peruuttaa asiakkaalle varatun ajan esimerkiksi hoitolaitteen rikkoutumisen tai henkilökunnan sairastumisen vuoksi.

1.10.4.1 Peruuntunut taksimatka

Et voi korvata matkaa, jos

- taksi on hakemassa potilasta esimerkiksi sairaalasta ja taksin kuljettaja saa tiedon potilaan pois pääsyn peruuntumisesta tai ajankohdan siirtymisestä.
- kuljetuksen tilannutta asiakasta ei ole löytynyt.

1.10.4.2 Peruuntunut ambulanssimatka, hoito kohteessa

Peruuntuneen ambulanssimatkan X-8/X-81 ja X-1/ X-12 tilanteiden ohjeistus löytyy kootusti Kela.fi sivun Kumppanit- osion kohdasta Kuljetuspalvelut- Ensihoito ja kiireetön sairaankuljetus- [Kun ambulanssi ei kuljeta potilasta](#).

Kela on koostanut korvaamisen ohjeistuksen yhdessä Yliopistosairaaloiden ensihoidon vastuulääkäreistä koostuvan asiantuntijaryhmän eli ensihoitojaoksen kanssa. Palveluntuottajien on huolehdittava siitä, että hakee korvausta ohjeistuksen mukaisesti.

1.10.5 Selvitykset

Matka korvataan halvimman tarkoituksenmukaisen matkustustavan mukaan, huomioiden asiakkaan sairaus ja sen hetkinen terveydentila. Voit korvata erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet tarpeelliset kustannukset, jos asiakkaan sairaus tai liikenneolosuhteet ovat vaatineet erityisajoneuvoa.

1.10.5.1 Sairaus, terveydentila

Asiakkaan terveydentilaan liittyvä selvitys erityisajoneuvon käyttöä varten annetaan lomakkeella SV 67 (Todistus matkakorvausta varten). Asiakkaan terveydentilan tunteva terveydenhuollon ammattihenkilö arvioi, mikä ajoneuvo on asiakkaan sairauden tai sen hetkisen terveydentilan kannalta tarpeellinen. Selvitys voidaan antaa yhdelle päivälle, useammalle käyntipäivälle, määrääjäksi tai toistaiseksi.

SV 67 –todistusta ei tarvitse kirjoittaa, kun erityiskulkuneuvon tarve perustuu asiakkaan terveydentilaan ja terveydenhuolto tilaa asiakkaalle yksittäisen taksimatkan Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneestä tilausvälityskeskuksesta soittamalla terveydenhuollon tilausnumeroon.

Jos saattajan tai perheenjäsenen oma sairaus (esimerkiksi liikuntavamma) edellyttää erityisajoneuvon käyttöä, tulee saattajan tai perheenjäsenen esittää terveydenhuollon todistus erityisajoneuvon tarpeellisuudesta oman terveydentilansa perusteella.

Lue lisää Saattaja ja Perheenjäsen.

1.10.5.2 Liikenneolosuhteet

Jos asiakas on käyttänyt erityisajoneuvoa puutteellisten liikenneolosuhteiden vuoksi, hän selvittää liikenneolosuhteet ja perusteet erityisajoneuvon käyttöön hakemuksessa tai taksimatkan tilauspuhelussa. Esimerkiksi julkisen liikenteen puuttuminen.

Liikenneolosuhteiden vuoksi erityisajoneuvon käyttöä voidaan pitää perusteltuna, jos

- matkustaminen yleisillä kulkuneuvoilla olisi aiheuttanut enemmän kustannuksia kuin erityisajoneuvon, esimerkiksi oman auton, käyttö.
- hoito tai kuntoutus alkaa tiettyyn aikaan ja ehtiäkseen sinne yleisellä kulkuneuvolla, asiakkaan täytyisi matkustaa jo edellisenä päivänä ja yöpyä kohteessa (ks. kohta Yöpymisraha).
- peräkkäisinä päivinä tutkimuksissa tai hoidossa käynti omalla autolla tai taksilla tulisi halvemmaksi kuin yöpymisrahan maksaminen.
- asiakas joutuu lähtemään hoitopaikkaan joukkoliikenteellä 2 tuntia aikaisemmin kuin taksilla tehtynä. Paluumatka korvataan samoin perustein, esimerkiksi asiakkaan paluumatka joukkoliikenteellä alkaisi 2 tuntia myöhemmin kuin taksin noutoaika olisi (huom. taksin noutoaika tunnin kuluessa tilauksesta, jos kyseessä ei ole ennakkotilaus).
- matka matkaketjuna tehtäessä edellyttäisi asiakkaan vaihtamaan joukkoliikennevälinettä enemmän kuin kerran ja asiakkaan odotusaika vaihtopisteissä tulisi kohtuuttoman pitkäksi, yhteensä yli 1 tunti, voidaan matka korvata taksilla tehtynä.

Huomioi kuitenkin myös matkaketjun mahdollisuus, kun kyseessä on liikenneolosuhteiden perusteella tehty taksimatka (etenkin pitkillä matkoilla). Taksimatka voidaan yleensä korvata vain siltä matkan osuudelta, jolla julkista liikennettä ei ole käytettävissä.

1.10.6 Matkustustapa

Matka korvataan halvimman, tarkoituksenmukaisen matkustustavan mukaan, huomioiden asiakkaan sen hetkinen terveydentila ja liikenneolosuhteet. Tällaisella matkustustavalla tarkoitetaan:

- julkista joukkoliikennettä
- eri liikennevälineillä ketjutettua matkaa eli matkaketjua (jos matkaketjun osana käytetään taksia, tulee se tilata keskitetystä tilausnumerosta).
- palvelu- tai kutsujoukkoliikennettä.
- järjestettyä yhteiskuljetusta.

Halvin matkustustapa voi olla myös oma auto, jolloin matka korvataan oman auton käytön mukaan.

Matka korvataan erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneiden tarpeellisten kustannusten mukaan, jos asiakkaan terveydentila tai liikenneolosuhteet ovat vaatineet erityisajoneuvoa. Korvaus myönnetään todellisten kustannusten mukaan, kuitenkin enintään vahvistetun taksan määrästä.

Taksimatkasta korvaus myönnetään enintään Kelan ja palveluntuottajan sopimuksen mukaisesta hinnasta.

Erytisajoneuvolla tarkoitetaan:

- omaa autoa (yhdensuuntainen matka yli 200 km)
- taksia, esteetöntä ajoneuvoa (invataksi), paritaksia
- ambulanssia
- helikopteria, moottorivenettä, moottorikelkkaa tai muuta vastaavaa ajoneuvoa.

1.10.6.1 Yleisellä kulkuneuvolla tehty matka

Yleisellä kulkuneuvolla tehdystä matkasta syntyneet kustannukset korvataan asiakkaan hakemuksessa esittämien kustannusten mukaan, kuitenkin enintään kertalipun hinnan mukaan.

Linja-autolla tehty matka korvataan enintään [Oy Matkahuolto Ab:n](#) verkkosivuilla ilmoitetun korkeimman päiväkohtaisen hinnan mukaan ja paikallisliikenteen osalta enintään kaupunkikohtaisen hinnaston mukaisesti. Junalla tehty matka korvataan enintään [VR:n](#) ilmoittaman päiväkohtaisen hinnan mukaisesti.

Jos asiakas hakee matkakorvausta kuukausilippua käyttäen, jaetaan lipun hinta terveydenhuoltoon tehtyjen matkojen määrällä. Tämä on kuukausilipun kertahinta. Kela voi korvata tämän kertahinnan, jos se ei ylitä normaalia kertalipun hintaa. Jos matkoja on vähän ja yksittäinen matka kuukausilipusta tulee kalliimmaksi kuin kertalippu, hyväksytään kustannukseksi normaalin kertalipun hinta.

Asiakkaan tulee säilyttää matkakustannuksiin liittyvät kuitit ja todistukset siihen asti itsellään, että hän on saanut päätöksen matkakorvauksesta. Kela voi pyytää tarvittaessa kuitteja ja todistuksia erikseen hakemuksen ratkaisemista varten.

Asiakas voi käyttää matkan suunnitteluun [reittiopasta \(kelareitit.digitransit.fi\)](#).

Reittiopasta voi nähdä matkan pituuden, matka-ajan ja sen, onko matkalla käytettävissä julkista liikennettä.

1.10.6.2 Oma auto

Omalla tai vieraan autolla tehdyn matkan korvauksen peruste 0,33 euroa kilometriltä.

Oman auton kilometrikorvauksen vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö. Korvausperuste sisältää auton käyttökustannukset kokonaisuudessaan. Kelan korvaamissa matkoissa korvausperusteeseen ei lasketa ajoneuvon omistajalle aiheutuneita pääomakustannuksia.

Pysäköintimaksua et voi korvata.

Voit myöntää matkakorvauksen oman auton kilometrikorvauksen mukaan aina silloin, kun yhdensuuntainen matka on alle 200 kilometriä (1.2.2024 alkaen, 31.1.2024 saakka 100km), vaikka asiakkaalla ei olisi todistusta oman auton käytöstä.

Yli 200 kilometrin yhdensuuntaisella matkalla voit korvata matkan oman auton kilometrikorvauksen mukaan silloin, kun

- asiakkaalla on terveydenhuollon todistus (SV 67) oman auton käyttöä varten tai
- oman auton käyttäminen olisi edullisempaa kuin joukkoliikenteen käyttäminen tai joukkoliikennettä ei ole käytettävissä.

Kotikäynnin tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön omalla autolla tekemästä matkasta voit maksaa korvauksen Verohallinnon vuosittain vahvistaman [verovapaan korvauksen](#) mukaan. Terveydenhuollon ammattihenkilön matka asiakkaan luo voidaan korvata, jos annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa ja kotona annettavaan hoitoon on lääkärin määräys.

1.10.6.3 Taksimatka: kustannukset ja korvausperusteet

Korvaa taksimatkasta aiheutuneet kustannukset vain silloin, kun matka on tilattu Kelan kanssa sopimuksen suorakorvausmenettelystä tehneestä tilausvälityskeskuksesta.

1.1.2022 alkaen maakunnittain kaksi palveluntuottajaa

Kela kilpailutti korvaamiensa taksimatkojen palvelut 1.1.2022 alkaen siten, että taksipalveluita järjestää 14 valittua palveluntuottajaa 17 eri kilpailutusalueella. Jokainen maakunta muodostaa erillisen kilpailutusalueen (Keski- ja Pohjois- Pohjanmaa muodostavat yhden alueen).

Ahvenanmaalla sovelletaan yhä valtakirjamenettelyä

Taksimatalla tarkoitetaan taksilla, invataksilla/ esteettömällä ajoneuvolla tai paaritaksilla ajettua matkaa.

Taksimatkan korvausperusteena käytetään enintään Kelan ja kunkin suorakorvaussopimuksen tehneen palveluntuottajan välisessä sopimuksessa määriteltyä kilpailutettua hintaa. Sovellettava kilpailutettu hinta määräytyy sen mukaan, minkä maakunta-alueen ja palveluntuottajan suorakorvausmenettelyyn liittynyt autoilija matkan on ajanut.

Suorakorvausalueilla taksimatkan hinta muodostuu perusmaksusta ja ajomatkamaksusta. Näiden lisäksi hintaan voi sisältyä odotusmaksua sekä erikseen perittävä avustamislisä. Kuljetuskustannusten laskutus alkaa siitä hetkestä, kun auto on noutokohteessa.

Perusmaksu

Kiinteä perusmaksu määräytyy matkan alkamisajankohdan mukaan. Normaali perusmaksu peritään matkasta, joka on alkanut

- arkipäivänä klo 6.00 – 20.00 välisenä aikana tai
- lauantaina tai kirkkolain (1054/1993) 4 luvun 3 §:n mukaisten juhlapäivien, vapunpäivän tai itsenäisyyspäivän aattona klo 6.00 – 16.00

Muina aikoina, ja silloin kun sunnuntai on aattopäivä, matkasta peritään korkeampaa perusmaksua.

Ajomatkamaksu

Ajomatkamaksua laskutetaan vain niiltä kilometreiltä, kun asiakas on kyydissä. Käytettävä taksaluokka määräytyy matkustajien lukumäärän perusteella seuraavasti:

- taksaluokka I: (1-4 henkilöä)
- taksaluokka II: (yli 4 henkilöä)

Taksaluokkaa valittaessa kaksi alle 12-vuotiasta lasta lasketaan yhdeksi henkilöksi.

Jos asiakkaan kuljettaminen edellyttää autoa, jossa on parivarustus, ajomatkamaksu määräytyy taksaluokan II mukaisesti. Näissä tilanteissa taksaluokka II:n käyttö edellyttää sitä, että auto ja sen varustus täyttävät Liikenteen turvallisuusviraston 1 päivänä heinäkuuta 2016 antamassa suosituksessa edellytetyt paariautojen erityisvaatimukset ([TRAFI/242411/03.04.03.00/2016](#)). Lisäksi paarikuljetuksia voivat suorittaa ennen vuotta 2017 paaritaksiksi muutoskatsastetut autot.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että suorakorvausmenettelyssä mukana olevat autot täyttävät niille määrätyt varustetasovaatimukset.

Avustamislisä

Avustamislisä voidaan periä vain kerran yhdensuuntaiselta matkalta. Käytössä on kaksi erisuuruista avustamislisää.

Avustamislisä voidaan periä, jos kaikki seuraavat edellytykset täyttyvät:

- Vakuutettu on tarvinnut avustamista autoon tai autosta sisätilaan.
- Kuljettaminen on edellyttänyt invataksia tai esteetöntä taksiautoa.
- Terveystieteiden edustaja on määritellyt kulkuneuvon ja avustamisen tarpeellisuuden.

Avustamislisä on korkeampi, jos edellä mainittujen edellytysten lisäksi

- Vakuutettua on avustettu kantamalla hänet käsivoimin tai CE-merkityn porraskiipeijän avulla vähintään neljä askelmaa käsittävässä portaikossa tai
- Asiakasta on avustettu CE-merkityillä paareilla ja asiakkaan kuljettaminen on edellyttänyt ajoneuvoa, joka täyttää Liikenteen turvallisuusvirasto Trafín suosituksen paariautojen erityisvaatimuksista tai auto on muutoskatsastettu paaritaksiksi ennen vuotta 2017.

Odotusajan maksu

Odotusajan maksua voidaan veloittaa ajomatkamaksun sijasta, jos ajo liikenteen ruuhkautumisen tai muun vastaavan syyn takia on ollut niin hidasta, että odotusmaksu on tullut ajomatkamaksua korkeammaksi.

Lisäksi odotusajan maksua voidaan veloittaa yhdensuuntaisen matkan osalta enintään 15 minuutin ajalta tai harkintaan perustuen enemmänkin esimerkiksi alla olevissa tilanteissa:

- jos ajoneuvo on odottanut vakuutettua tilauspaikalla hänen myöhästyttyään sovitusta nouto-ajasta
- jos matkustaja on poistunut ajoneuvosta kuljetuksen aikana apteekissa käynnin tai apuvälineen hakemisen vuoksi
- jos joudutaan pysähtymään asiakkaan terveydentilasta johtuvasta syystä.

Ahvenanmaa

Ahvenanmaalla jatkuu taksimatkojen valtakirjamenettely. Taksimatkojen korvausperusteena käytetään edelleen Ahvenanmaan maakunnan hallituksen vahvistamaa taksimatkojen enimmäishintaa.

EU- tai Eta-maassa, Sveitsissä tai sopimusmaassa vakuutetun taksimatka

Lue lisää [Matkat KV-tilanteissa](#)

1.10.6.4 Ambulanssi

Asiakkaalla on oikeus korvaukseen, terveydenhuoltolain 39 ja 40 §:ssä tarkoitettua ensihoitopalvelusta aiheutuneista tarpeellisista kustannuksista. Asiakkaalle aiheutuneina kustannuksina korvataan myös sairaankuljetusajoneuvon kohteessa käynnistä aiheutuneet kustannukset, jos kohteessa annetun ensihoidon ansiosta asiakkaan tila on korjaantunut niin, että kuljetusta jatkohoitopaikkaan ei tarvita (SVL 4 luku 6 §).

Sairaankuljetuksen enimmäistaksat vahvistetaan Valtioneuvoston asetuksella.

Jos sairaanhoitopiiri on kilpailuttanut myös Kelan korvattavaksi kuuluvat ensihoitopalveluun liittyvät kuljetukset ja/tai kiireettömän sairaankuljetuksen ja kilpailutettu hinta on alempi kuin asetuksen mukainen määrä, tulee palveluntuottajan hakea korvausta kilpailutetun hinnan mukaan. Tällöin korvausperusteeksi tulee palveluntuottajan ilmoittama kilpailutettu hinta.

Yhden hengen ensihoitoyksikkö

Yhden hengen ensihoitoyksikkö on ensihoitopalvelun hälytysajoneuvo, joka voi olla myös muu kuin ambulanssiksi rekisteröity ajoneuvo. Tällaisella ajoneuvolla on ensihoitopalvelun tunnus ja se on liitetty sairaanhoitopiirin järjestämään ensihoitopalveluun ja hätäkeskusjärjestelmään.

Voit korvata yhden hengen ensihoitoyksikön suorittaman X 8-tehtävän (ei kuljetusta, potilas hoidettu kohteessa) kustannukset 1.12.2018 ja sen jälkeen suoritetuista

tehtävistä. Korvaa kustannukset valtioneuvoston vahvistaman asetuksen mukaisesti, ilman 2. sairaankuljettajan osuutta, kun peruuntuneen kuljetuksen korvaamisen edellytykset täyttyvät.

STM:n asetuksen 585/2017 mukaan yhden hengen ensihoitoyksikön tehtäviin kuuluu potilaan hoidon tarpeen arviointi, välittömän hoidon aloittaminen sekä muiden ensihoitopalvelun yksiköiden tukeminen. Tämän yksikön tehtäviin ei kuulu potilaan kuljettaminen, joten et voi korvata yhden hengen yksikön suorittamia potilaskuljetuksia.

Ensihoidon ja kiireettömän sairaankuljetuksen ohjeistus löytyy kootusti Kela.fi/ Yhteistyökumppanit sivulta kohdasta [kuljetuspalvelut- sairaankuljetus](#). Täältä löydät lisää tietoa mm. taksan rakenteesta, korvattavista kustannuksista ja suorakorvausmenettelystä. Ohjaa myös palveluntuottajaa etsimään tietoa kyseisen sivun kautta.

1.10.6.4.1 Peruuntunut kuljetus, hoito kohteessa

Kela ei vaadi enää 1.1.2024 alkaen Hoito kohteessa- tehtävien hoitotapahtumatietoja (lomake SV 210) korvauskäsittelyä varten.

Kela voi korvata Hoito kohteessa- tapahtuman silloin, kun ensihoidon palveluntuottaja hakee korvausta/ on selvittänyt tapahtuman käyttämällä koodia X-8/ X-81 tai potilaan kuollessa tapahtumapaikalle koodia X-1/ X-12. Ensihoidon palveluntuottaja vastaa siitä, että käyttää korvaukseen oikeuttavaa koodia oikein.

Peruuntunut kuljetus, Hoito kohteessa X-8/X-81

Ensihoidon palveluntuottaja voi käyttää koodia X-8/X-81 vain silloin, kun tehtävä täyttää [THL:n Koodistopalvelimella](#) ilmoitetut edellytykset eli

- potilasta ei kuljetettu jatkohoitoon, koska ensihoitoyksikön henkilöstön antama hoito lääkärin antaman hoito-ohjeen perusteella oli riittävää.

Kelakorvauksen saaminen edellyttää lisäksi, että

- tilaus tehtävään on tullut **häätäkeskuksen** kautta ja
- tapahtuman tiedot on pystyttävä tarkistamaan jälkikäteen potilastietojärjestelmästä.

Hoito kohteessa tapahtuma voidaan korvata tietyissä tilanteissa myös lääkärin pysyväisohjeen perusteella 1.3.2024 alkaen.

Lue lisää X-8/X-81 korvaamisen edellytyksistä [täältä](#).

Peruuntunut kuljetus, Kuollut X-1/ X-12

Ensihoidon palveluntuottaja voi käyttää koodia X-1/X-12 vain silloin, kun tehtävä täyttää [THL:n Koodistopalvelimella](#) ilmoitetut edellytykset eli

- asiakas on kuollut tapahtumapaikalle hoitotoimenpiteistä tai elvytyksestä huolimatta.

Kelakorvauksen saaminen edellyttää lisäksi, että

- tilaus tehtävään on tullut **häätäkeskuksen** kautta ja
- tapahtuman tiedot on pystyttävä tarkistamaan jälkikäteen potilastietojärjestelmästä.

Pelkästään tilanteen arviointi ja asiakkaan kuolleeksi toteaminen ilman ensihoitotoimenpiteitä ei oikeuta korvaukseen, eikä myöskään matka, jos kuollut asiakas viedään esimerkiksi terveyskeskukseen kuolinsyyn toteamista varten. Kysymys ei ole tällöin hoidon vuoksi suoritetusta kuljetuksesta.

Kela ei voi myöntää korvausta kuljetuksen peruuntuessa myöskään silloin, kun

- * asiakas on viety hoitoon muulla ajoneuvolla tai toisella kohteessa olleella ambulanssilla.
- * mitään hoidollisia tai lääkinnällisiä toimenpiteitä ei ole tarvittu.
- * asiakas kieltäytyy kuljetuksesta.
- * asiakasta, jota varten ambulanssi on tilattu, ei löydetä.
- * kysymyksessä on kadonneen etsintä.
- * kuljetuksen estää ajoneuvon vaurio.

Palveluntuottaja vastaa siitä, että käyttää tapahtumasta oikeaa Koodistopalvelimen mukaista koodia ja toimittaa Kelalle vain ne tehtävät, jotka täyttävät korvaamisen edellytykset.

1.10.6.5 Helikopteri ja ambulanssilentokone

Helikopterin käyttö sairastuneen tai vammautuneen asiakkaan kuljetuksessa voi olla tarpeellinen ja korvaukseen oikeuttava, jos maa- tai vesikuljetus ei tie- tai vesiyhteyden puuttumisen takia ole mahdollista. Tällainen tilanne voi olla esimerkiksi erämaa-, tunturi- ja saaristo-olosuhteissa tai haettaessa äkillisesti sairastunut asiakas avomerellä olevasta laivasta sairaalahoitoon.

Helikopteritaksan mukaan korvataan tapauskohtaisen harkinnan perusteella myös helikopterikuljetukset, joissa on kuljetusta järjestettäessä ollut perustellusti arvioitavissa, että maantiekuljetus olisi viivästyttänyt vaikean sairauden tai vamman välttämätöntä hoitoa helikopterikuljetukseen verrattuna siinä määrin, että asiakkaan terveydentila olisi vakavasti vaarantunut.

Jos ensihoitoa antava lääkäri on kuljetettu helikopterilla kohteeseen, mutta asiakasta ei ole kuljetettu hoitoon samalla helikopterilla, et voi myöntää matkakorvausta.

Ambulanssilentokoneella suoritettu kuljetus saattaa olla tarpeen pitkissä tai kiireellisissä kuljetuksissa sekä vietäessä esimerkiksi elinsiirtoasiakasta sairaalaan.

Jos matkakorvauksen myöntämisedellytykset helikopteri- tai ambulanssilentokonekuljetukselle eivät täyty, mutta kuljetusta sairaankuljetusautolla (ambulanssilla) pidetään tarpeellisena, myönnä korvaus ambulanssille vahvistetun taksan mukaisena.

Korvausperusteet

Helikopterilla suoritetusta potilaskuljetuksesta myönnetään korvaus esitetyn laskun mukaan, enimmäismääränä on kuitenkin sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (756/2016) mukainen määrä.

Helikopterilla suoritetun potilaskuljetuksen korvausperusteena käytetään enintään 1 262,00 euroa ensimmäiseltä tunnilta ja sen jälkeen 315,50 euroa jokaiselta alkavalta neljänneštunnilta.

Helikopterilla suoritettavan potilaskuljetuksen aikaan lasketaan varsinainen potilaan kuljetusaika ja lisäksi aika, joka kuluu helikopterin asemapaikalta tai sijaintipaikalta potilaan luokse mentäessä sekä paluumatka takaisin asemapaikalle tai kuljetustehtävän päättymiseen.

Tilausliikennettä harjoittaville yksityisille lentokoneille ei ole viranomaisten vahvistamia kuljetusmaksuja. Jos peritty maksu on kohtuuton verrattuna tavallisiin reittihintoihin, pyydä asiasta Kelan Etuuspalvelujen lakiyksikön lausunto.

1.10.6.6 Muut ajoneuvot

Asiakkaan omalla tai samaan talouteen kuuluvan taikka vieraan omistamalla muulla ajoneuvolla tehdystä matkasta suoritetaan käyttökustannuksia vastaava korvaus enintään Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön asetuksen (1337/2004) mukaisesti:

Korvausperusteet ajoneuvoittain

Ajoneuvo	Korvausperuste
Moottorivene	0,33 e/km
Moottorikelkka	0,28 e/km
Moottoripyörä	0,08 e/km

Kotikäynnin tehneen terveydenhuollon ammattihenkilön omalla veneellä tekemästä matkasta voit maksaa korvauksen Verohallinnon vuosittain vahvistaman verovapaan korvauksen mukaan.

Jos matka on tehty sellaisella ajoneuvolla, jonka korvausperustetta ei ole määritelty, korvaus voidaan myöntää kohtuullisena pidettävän perityn maksun mukaisena.

Saariston erityisolosuhteista johtuvat lisäkustannukset

Saaristo-oloissa vesitse tehtyä matkaa korvattaessa otetaan lisäkustannuksena huomioon saariston erityisolosuhteet, kuten kiinteän tieyhteyden (käytettävissä ei ole siltaa, lautta- tai lossiyhteyttä) sekä liikenne- ja kuljetuspalvelujen puuttuminen ja sääolosuhteet. (SVL1224/2004 4 luku 5 § 3 mom.)

Saaristo-oloissa moottoriveneellä tehdystä sairaankuljetuksesta korvataan ajatut kilometrit moottoriveneen korvausperusteen mukaisesti. Tämän lisäksi voidaan maksaa 5,89 euron korvaus yhdensuuntaiselta matkalta.

Jos asiakas esittää maksuselvityksen erikseen peritystä lauttamaksusta, voidaan lauttamaksu korvata.

Taksivene ja meripelastusalus

Saaristo-oloissa taksiveneellä tai meripelastustoimintaa varten varustetulla aluksella tehdystä matkasta suoritetaan korvausta esitetyn laskun mukaisesti kuitenkin enintään kohtuullisten kustannusten määrästä.

Kohtuullisina kustannuksina kussakin yksittäistapauksessa voidaan Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen mukaan enintään 67,28 euroa alkavalta tunnilta.

1.10.7 Yöpymisraha

Yöpymisestä aiheutuneista kustannuksista voidaan korvata, jos asiakas, perheenjäsen tai saattaja joutuu yöpymään hoito- tai kuntoutuspaikkakunnalla

- ehtiäkseen tutkimukseen, hoitoon tai kuntoutukseen, kun julkiset liikenneyhteydet ovat puutteelliset
- välttääkseen tutkimus- ja hoitoaikojen aiheuttamat edestakaiset matkat kodin ja hoitopaikkakunnan välillä
- synnytykseen liittyvien riskien pienentämiseksi. Edellyttää lääkärin tekemää arviota raskaudentilasta.

Yöpymisrahan määrä on enintään 20,18 euroa henkilöltä vuorokaudessa.

Yöpymisrahasta ei vähennetä omavastuuta eikä se kerrytä vuotuista matkakorvausten omavastuuosuutta.

Asiakkaalla on oikeus yöpymisrahaan, jos hän on joutunut lääkärin raskaudentilasta tekemän arvion vuoksi yöpymään synnytystä odottaessaan terveydenhuollon toimintayksikön läheisyydessä. Yöpymisrahan korvaamisen tarkoitus on pienentää riskiä synnytyksen käynnistymisestä matkalla sairaalaan, jos etäisyys sairaalaan tai muut syyt puoltavat lääkärin näkemyksen mukaan yöpymistä sairaalan läheisyydessä.

Sairaalan tai terveyskeskuksen vuodeosastolla hoidossa olevalle asiakkaalle tai kuntoutuslaitoksessa olevalle asiakkaalle tai avustajana toimivalle omaiselle ei makseta yöpymisrahaa. Kuntoutusta edeltävältä yöltä tai sen jälkeiseltä yöltä voit harkintaan perustuen maksaa yöpymisrahan kuntoutujan lisäksi myös saattajalle. Jos kuntoutuja yöpyy yhden hengen huoneessa kuntoutuksen aikana, ei siitä aiheutuneista lisäkustannuksista makseta yöpymisrahaa.

Harkitse yöpymisrahan maksamisen tarpeellisuutta ottamalla huomioon esimerkiksi matkan pituus ja vallitsevat liikenneolosuhteet. Vertaa esimerkiksi joukkoliikenteellä tai omalla autolla tehdystä matkasta aiheutuneita kustannuksia ja yöpymiskustannuksia siihen, että asiakas olisi tehnyt matkan taksilla.

Yleensä tarpeelliseksi voidaan katsoa yksi yöpyminen ennen toimenpidettä tai kuntoutuksen alkamista.

Voit korvata terveydellisistä syistä tai puuttuvan julkisen liikenteen vuoksi yhden yöpymisen myös toimenpiteen tai kuntoutuksen päättymisen jälkeen.

Yöpymisrahahakemuksen liitteeksi ei tarvita erillistä maksukuittia. Voit pyytää kuitin tarvittaessa.

Sairausvakuutuslain mukainen yöpymiskorvaus voidaan maksaa suoraan majoituspalvelujen tuottajalle, kun palvelujen tuottaja on tehnyt valtakirjasopimuksen Kelan kanssa.

1.10.8 Erityistilanteita

Tässä kohdassa kerrotaan miten korvaat matkan silloin, kun

- asiakas on sairastunut tilapäisellä paikkakunnalla tai
- asiakas on sairastunut äkillisesti tilapäisellä tai vieraalla paikkakunnalla tai
- asiakas palaa terveydenhuollosta muualle kuin kotiin tai
- asiakkaalla on kunnan tai sairaanhoitopiirin/ hyvinvointialueen maksusitoumus tai ennakkolupa hoitoon hakeutumiseen
- asiakas on siirtänyt hoitopaikan kotikunnan ja erityisvastuualueen/ hyvinvointialueen ulkopuolelle tai
- asiakas tekee matkan ulkomaille tai ulkomailla
- asiakas on valinnut kuntoutuspsykoterapian palveluntuottajan oman asuinalueensa kauempaa.

1.10.8.1 Matka muualta kuin asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta

Jos asiakas oleskelee tilapäisellä paikkakunnalla, esimerkiksi kesämökillä, mutta käy hoidossa julkisen terveydenhuollon yksikössä hyvinvointialueensa mukaisessa hoitopaikassa, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat vakinaisen asuinpaikan kotiosoitteesta kyseiseen hoitopaikkaan tehtynä. Hoitopaikan valinnan osalta katso etuusohjeen kohta ”Hoitopaikan siirtäminen”. Muita kustannuksia ei voida pitää sairausvakuutuslain perusteella tarpeellisina kustannuksina.

Jos asiakas oleskelee tilapäisellä paikkakunnalla opiskelun, työskentelyn tai kunnan hankkiman asumispalvelun vuoksi, voidaan matkat julkiseen terveydenhuoltoon erikoissairaanhoidon osalta korvata sinne, mistä asiakas hoidon saa. Matkan kustannukset korvataan vain sairaudesta aiheutuneiden lisäkustannusten osalta. Perusterveydenhuollon osalta matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaisesti, jotka aiheutuisivat vakinaisesta asuinpaikan osoitteesta siihen oman hyvinvointialueen hoitopaikkaan, johon matka on tehty. Jos matka on tehty oman hyvinvointialueen ulkopuolelle, korvataan matka enintään kuten oman hyvinvointialueen kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen.

Jos asiakkaalla ei ole vakinaisella asuinpaikkakunnalla kotiosoitetta, matka perusterveydenhuoltoon korvataan lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaisesti siitä osoitteesta lähtien, jossa asiakas ilmoittaa pääsääntöisesti oleskelevansa:

- matka korvataan ilmoitetun osoitteen mukaisen hyvinvointialueen sisällä sinne, minne asiakas on matkan tehnyt.
- jos asiakas tekee matkan toiselle hyvinvointialueelle, korvataan matka enintään ilmoitetusta osoitteesta tämän hyvinvointialueen lähimpään kattavat palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan (sote-keskukseen).

Yksityiseen terveydenhuoltoon oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta lähtien siihen oman hyvinvointialueen hoitopaikkaan, minne asiakas on matkan tehnyt.

Yksityiseen terveydenhuoltoon oman hyvinvointialueen ulkopuolella tehty matka korvataan enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan Väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen tai erikoissairaanhoidon osalta hyvinvointialueen mukaiseen yliopistolliseen sairaalaan edellyttäen, että annettu hoito on sairausvakuutuksesta korvattavaa.

Jos vakinaista kotiosoitetta ei ole, korvataan matka lähimmän hoitopaikan periaatteen mukaisesti asiakkaan ilmoittama osoite huomioiden.

Vuoroasuvan lapsen matkat

Vuoroasuvan lapsen matkat voidaan korvata sairaudesta aiheutuvien kustannusten osalta molempien yhteishuoltajuudesta vastaavan huoltajan kotiosoitteesta alkaen. Tieto vuoroasumisesta saadaan väestötietojärjestelmästä. Lapsen hoitoon pääsyn turvaamiseksi matkat voidaan korvata myös lapsen huoltajan antaman muun selvityksen perusteella silloin, kun väestötietojärjestelmä ei anna tietoa vuoroasumisesta. Edellytyksenä on, että annetun selvityksen perusteella lapsen voidaan katsoa asuvan säännöllisesti molempien huoltajien luona. Huomioitavaa on, että normaalia siirtymistä lapsen tapaamiseen liittyen vanhempien välillä ei korvata sairausvakuutuksesta.

Sijoitetun lapsen matkat

Lastensuojelulain nojalla järjestettyä hoitoa saava henkilö katsotaan aina avohoidossa olevaksi ja matkat voidaan korvata sairausvakuutuslain perusteella.

Sijoitetun lapsen matkat voidaan korvata sairaudesta aiheutuvien kustannusten osalta lapsen hoitoon pääsyn turvaamiseksi myös sijoituspaikan osoitteesta lähtien, vaikka lapsen vakinaisen kotiosoitte olisi muualla.

Kuntoutus- tai hoitomatkan korvaaminen, kun matkan alku- tai päätepiste on muualla kuin kotiosoitteessa

Asiakkaan matka voidaan korvata myös muualta kuin virallisesta kotiosoitteesta, jos hänellä on päätös Kelan järjestämästä terapiasta. Lisäksi matka voidaan korvata, jos hänellä on sellainen julkisen terveydenhuollon laatima kuntoutus- tai hoitosuunnitelma, josta käy ilmi säännöllinen ja pitkäkestoinen, vähintään vuoden kestävä hoidon tai kuntoutuksen tarve. Tällainen hoito voi olla esimerkiksi dialyysihoito tai sellainen pitkäkestoinen terapia, joka ei kuulu Kelan järjestämisvelvollisuuden piiriin.

Paikkoja, joista liikkeelle lähtien matka voidaan myöntää, ovat koulu, päiväkot, kuntouttavan päivätoiminnan yksikkö, työkeskus tai työpaikka. Matkakorvaus voidaan myöntää myös silloin, kun asiakas käy hoidossa tai kuntoutuksessa siten, että käynti toteutuu kesken päivän.

Hoidon ja kuntoutuksen toteutumisen varmistamiseksi matkat, joilla on kustannusvastuullisesti kaksi eri maksajatahoa, korvataan sairausvakuutuksesta koko matkan osalta. Matkasta peritään sairausvakuutuslain mukainen omavastuuosuus.

Sellaisten matkojen osalta, joista asiakas voi tehdä verotuksessa työmatkakuluvähennyksen, korvataan asiakkaalle ainoastaan kuntoutuksesta tai sairaudesta aiheutuneet ylimääräiset matkakustannukset.

Lääkärintodistukseen perustuva oleskelu hoidollisista syistä muualla kuin kotiosoitteessa

Matkat voidaan poikkeuksellisesti korvata muualta kuin vakinaisesta kotiosoitteesta, jos lääkäri on SV 67 todistuksessa (tai vapaamuotoisessa lausunnossa) todennut asiakkaan määräaikaisen oleskelun hoidollisista syistä muualla kuin vakinaisessa kotiosoitteessa välttämättömäksi. Tieto poikkeuksellisesta osoitteesta ja määräaika, jos se on tiedossa, kirjataan asiakkaan kanssa sovitusti asiakkuustiedoksi TAKSOa varten.

1.10.8.2 Äkillinen sairastuminen muulla paikkakunnalla

Jos asiakas sairastuu äkillisesti oleskellessaan tilapäisesti muualla kuin vakinaisella asuinpaikkakunnalla, korvataan matka julkiseen terveydenhuoltoon sinne, minne asiakas on hoitoon ohjattu/ mistä asiakas on hoidon saanut ja yksityisen sairaanhoidon osalta hoidon porrastuksen mukaisesti lähimpään hoitopaikkaan. Akuuttitilanteessa myös paluumatka terveydenhuollosta voidaan korvata takaisin oleskelupaikan osoitteeseen, ellei asiakas ole palannut sairaalahoidon päätyttyä vakinaiseen kotiosoitteeseensa.

Jos asiakas joutuu äkillisestä sairastumisesta johtuvasta syystä palaamaan kotipaikkakunnalle, korvataan asiakkaan sairastumisesta aiheutuneet ylimääräiset paluumatkan kustannukset. Jos asiakas on esimerkiksi mennyt vieraalle paikkakunnalle omalla autolla ja joutuu sairauden vuoksi palaamaan ambulanssilla tai taksilla kotipaikkakunnalle, korvataan erityisajoneuvon käytöstä aiheutuneet kustannukset. Ylimääräiset kustannukset korvataan myös tilanteessa, jossa asiakas ei sairaudesta johtuen pysty käyttämään jo ostettua julkisen liikenteen paluulippua, kuten junalippua, eikä hän ilman lisäkustannuksia pysty vaihtamaan lipun ajankohtaa myöhemmäksi.

Jos oma auto jää sairastumisesta johtuen vieraalle paikkakunnalle ja se haetaan sieltä myöhemmin erikseen pois, tällöin ei ole kyse sairauden hoitoon liittyvistä matkakustannuksista, eikä korvausta näistä kustannuksista makseta.

1.10.8.3 Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin

Jos asiakas on sairaalahoidon päätyttyä mennyt tilapäisesti muualle kuin terveydenhuollon yksikköön jatkohoitoon, korvaa matka sairaalasta kyseiseen paikkaan, jos oleskelu siellä on sairaudesta johtuvaa ja hoidollisista syistä tarpeellista.

Matka tilapäisestä jatkohoitopaikasta, muualta kuin terveydenhuollon yksiköstä, kotiin ei ole korvattava.

Jos asiakas on sairaalahoidon päätyttyä mennyt tilapäisesti jatkohoitoon terveydenhuollon yksikköön rinnastettavaan paikkaan, voit korvata matkan sairaalasta jatkohoitopaikkaan. Jos kysymys on laitossiirrosta, matkaa ei korvata sairausvakuutuksesta. Korvaa matka tilapäisestä jatkohoitopaikasta asiakkaan kotiin, jos jatkohoitopaikka on rinnastettavissa terveydenhuollon yksikköön.

1.10.8.4 Ennakkolupa

Kun asiakkaalla on EU-asetuksen 883/2004 mukainen hoitoon hakeutumisen ennakkolupa, matka- ja oleskelukustannukset korvataan sairausvakuutuslain perusteella siihen ulkomailla sijaitsevaan hoitolaitokseen asti, jossa ennakkoluvassa määritelty hoito on annettu.

Lue lisää Sairaanhoito ulkomailla / Suomesta myönnetyn ennakkoluvallisen hoitoon hakeutumisen matka- ja oleskelukustannusten korvaus.

1.10.8.5 Hoitopaikan siirtäminen

Asiakas voi kirjallisella ilmoituksella vaihtaa perusterveydenhuollosta vastaavan sotekeskuksen oman hyvinvointialueensa ulkopuolelle. Asiakas voi valita vain yhden sotekeskuksen ja sen tarjoamat palvelut kerrallaan. Asiakas voi valita myös erikoissairaanhoidon hoitoyksikön. Kiireettömän hoitopaikan valinnasta säädetään terveydenhuoltolain 47 §: ssä.

Julkisen terveydenhuollon hoitopaikan valinta, perusterveydenhuolto

Oman hyvinvointialueen sisällä tehty matka korvataan sinne, mistä asiakas on hoidon saanut.

Asiakas voi valita myös muun kuin oman hyvinvointialueensa sote- keskuksen, jossa haluaa perusterveydenhuollon palvelut. Valinta voi kohdistua samanaikaisesti vain yhteen sote-keskukseen. Jos asiakas on edellä kerrotusti siirtänyt perusterveydenhuollon hoitopaikan oman hyvinvointialueensa ulkopuolelle, korvaa matka enintään niiden kustannusten mukaan, jotka aiheutuisivat matkasta asiakkaan Väestötietojärjestelmän mukaisesta vakinaisesta kotiosoitteesta hyvinvointialueen lähimpään kattavat perusterveydenhuollon palvelut tarjoavaan hoitopaikkaan eli sote-keskukseen

Julkisen terveydenhuollon hoitopaikan valinta, erikoissairaanhoido

Asiakas voi valita myös erikoissairaanhoidon yksikön oman hyvinvointialueensa mukaisen yhteistoiminta-alueen (=erva-alue) ulkopuolelta. Erikoissairaanhoidon osalta hoitopaikka valitaan yhdessä lähetteen antavan lääkärin tai hammaslääkärin kanssa.

Jos asiakas on edellä kerrotusti valinnut erikoissairaanhoidon yksikön oman yhteistoiminta-alueensa ulkopuolelta, korvaa matka siten, kuin se olisi tehty asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta oman hyvinvointialueen mukaiseen yliopistosairaalaan

1.10.8.6 Matka, jota ei tehdä välittömästi terveydenhuollon käynnin yhteydessä

Pääsääntöisesti sairaudenhoitoon liittyvissä matkoissa matkan lähtö- tai päätepiste on terveydenhuollon yksikkö. Huomioi, että joissakin tilanteissa matkan lähtö- tai päätepiste voi kuitenkin olla muu kuin terveydenhuollon yksikkö tai asiakkaan vakinainen kotiosoite.

Jos taksimatkan lähtö- tai päätepiste on muu kuin terveydenhuollon yksikkö, tulee asiakkaan taksimatkojen osalta olla yhteydessä Kelaan ja selvittää asia etukäteen. Kela informoi osoitetiedon osalta tilausvälityskeskusta tai tilausvälityskeskuksia (silloin, kun matka kohdistuu oman maakunnan ulkopuolelle). Välittäjä kirjaa tiedon sovitusti matkan lisätietoihin. Matkan korvattavuus aina selvitetään jälkikäteen ja mahdollinen takaisinperintä kohdistuu asiakkaaseen.

Menomatka:

Sairauden hoitoon liittyvän menomatkan asiakas tekee pääsääntöisesti välittömästi vastaanottokäynnin yhteydessä tai samana päivänä. Voit korvata enintään edellisenä

päivänä tehdyn menomatkan sairausvakuutuksesta tarpeellisenä ja välttämättömänä sairauteen/ kuntoutukseen liittyvänä matkana. Voit korvata matkan ainoastaan sairaudesta aiheutuneiden kustannusten osalta (vrt. suora matka asiakkaan kotiosoitteesta terveydenhuollon yksikköön).

Jos aiemmin tehty menomatka johtuu terveydellisistä syistä tai liikenneolosuhteista, voit korvata matkat sekä yöpymisen ([Yöpymisraha](#)).

Paluumatka:

Sairauden hoitoon liittyvän paluumatkan asiakas tekee pääsääntöisesti välittömästi tutkimuksen tai hoidon jälkeen tai kuntoutuksen päätyttyä. Voit korvata enintään seuraavana päivänä tehdyn paluumatkan sairausvakuutuksesta tarpeellisenä ja välttämättömänä sairauteen/ kuntoutukseen liittyvänä matkana.

Jos paluumatka alkaa muualta kuin terveydenhuollon yksiköstä, voit korvata matkan ainoastaan sairaudesta aiheutuneiden kustannusten osalta (vrt. suora matka terveydenhuollon yksiköstä asiakkaan kotiosoitteeseen). Jos asiakas tekee tällaisen matkan taksilla, tulee matkan korvattavuus selvittää etukäteen Kelasta.

Kela ei korvaa myöhemmin tehtyä paluumatkaa tai useampaa yöpymistä sairausvakuutuksesta tarpeellisenä, sairauteen liittyvänä kustannuksena: oleskelun tarkoituksen katsotaan tällöin muuttuneen. Poikkeuksena hoidolliset syyt: lue lisää Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin.

Huomioi, että voit korvata mm. synnytykseen liittyvät matkat samoin perustein kuin yöpymisraha.

Huomioi tarvittaessa ohjeet:

[Paluumatkan korvaaminen muualle kuin kotiin](#)

[Matka muualta kuin asiakkaan vakinaisesta kotiosoitteesta](#)

Asiointipikkeama paluumatkalla, taksimatka

Terveydenhuollosta palattaessa asiakas voi kesken taksimatkan poiketa esim. matkan varrella olevassa ruokakaupassa. Korvaa näissä tilanteissa vain sairaudenhoidosta aiheutuvat matkakustannukset. Poikkeamasta ei saa syntyä ylimääräisiä kustannuksia Kelalle vaan asiakas maksaa itse poikkeamasta aiheutuvat mahdolliset lisäkustannukset autoilijalle.

Poikkeuksellinen lähtöosoite, taksimatka

Asiakas voi myös käydä ennen paluumatkan alkamista esimerkiksi terveydenhuollon välittömässä läheisyydessä olevassa kaupassa. Asiakas ilmoittaa matkan tilauksen yhteydessä poikkeavan lähtöosoitteen (esim. kauppa/apteekki) ja välittäjä kirjaa osoitteen matkan lisätietokenttään. Voit korvata matkan kustannukset enintään, kuten terveydenhuollon yksiköstä kotiin. Mahdolliset lisäkustannukset asiakas maksaa itse autoilijalle.

1.10.9 Rajoituksia

Seuraavissa tilanteissa et voi yleensä maksaa sairausvakuutuslain mukaista matkakorvausta:

- julkinen laitoshoido

- asevelvollisen oikeus korvauksiin
- vankilassa olevan oikeus korvauksiin
- M1-lähetä
- kouluterveydenhuoltoon ja -tapaturmaan liittyvät kustannukset
- kehitysvammalain mukaiset matkat

1.11 Ratkaiseminen

1.11.1 Esteellisyydestä

Etuuksille yhteinen Hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa - ohje, Esteellisyys.

1.11.2 Lausunnon pyytäminen

Jos hakemuksen ratkaisemiseksi tarvittavaa tietoa ei löydy Ratkaisutyö-sivustolta, konsultoi etuuden asiantuntijaa. Lääketieteellistä arviota vaativissa kysymyksissä konsultoi asiantuntijalääkäriyksikön lääkäriä. Hammaslääketieteellistä arviota vaativissa kysymyksissä lähetä arviopyyntö asiantuntijahammaslääkärille Oiwan työjonoon Asiantuntijalääkäriyksikkö/Lääkäri/Hammashoito 32010. Työtyyppinä asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Hammaslääkärin palkkiot. Jos asia ei selviä omassa vakuutuspiirissä, voit pyytää asiaan lausunnon Etuuksien ja palvelujen suunnitteluylkysiköltä/Terveysdenhuoltoetuuksien osaamiskeskukselta.

Pyydä Etuuksien ja palvelujen suunnitteluylkysikön lausunto Oiwan asiantuntija-töjonon kautta. Skannaa asiakirjat OIWAAn kirjallista lausuntoa varten. Kirjoita lausuntopyyntöön asian tähänastinen selvitysketju ja kirjoita kysymys, johon haluat vastauksen.

Jos asiakas hakee korvausta toimenpiteestä tai tutkimuksesta ja hoidosta, joka liittyy mielenterveyden tai suun terveydenhoitoon eikä sillä ole taksaluettelossa korvaustaksaa, pyydä lausunto Etuuksien ja palvelujen suunnitteluylkysiköltä/Terveysdenhuoltoetuuksien osaamiskeskukselta. Ohjaa lausuntopyyntö työjonoon Etuuksien ja palvelujen suunnitteluylkysikkö/Asiantuntijat 32020. Terveysdenhuoltoetuuksien osaamiskeskus voi antaa toimenpiteelle/tutkimukselle taksatulkinnan ja viedä sen taksarekisteriin. Jos toimenpiteellä/tutkimuksella ei ole Terveysden- ja hyvinvoinnin laitoksen tai Suomen Kuntaliiton ylläpitämän luokituksen mukaista koodia, palvelujen tuottaja voi esittää asianomaiselle työryhmälle toimenpiteen/tutkimuksen saattamista nimikkeistöön. (Linkki kohta Tutkimuksen ja hoidon määräytymisperusteet)

Lue lisää asiantuntijalääkärin arvion pyytämisestä (Menettelyohjeet > Asiantuntijalääkärin arvio) ja asiantuntijahammaslääkärin arvion pyytämisestä (Menettelyohjeet > Asiantuntijalääkärin arvio > Hammashoito ja asiantuntijahammaslääkärin arvio)

1.11.2.1 Pitkäaikainen psykoterapia

Katso ohjeet kohdasta "[Psykoterapia](#)".

1.11.2 Oikomishoidon lausunnon pyytäminen

Pyydä oikomishoidon asiantuntijalääkäriltä arvio työjonosta Asiantuntijalääkäryksikkö/ Lääkäri/Hammashoito 32010. Työtyyppi > Asiantuntijalääkärin arvio, tarkenne Oikomishoito.

Jos hakemuksesta puuttuu tarvittavia liitteitä, pyydä ne asiakkaalta ennen arvion pyytämistä. [Ks. Ratkaisutyön ohjeet tarvittavista liitteistä ja tarkemmista ohjeista.](#) Siirrä työ odottamaan puuttuvia liitteitä omaan työjonoosi.

Lähetä tarvittaessa kipsimallit ja muu ei-skannattava materiaali postitse Kelan Tampereen toimistoon osoitteella

Kela

Asiantuntijahammaslääkäri Timo Peltomäki

PL 577 33101 Tampere

Kirjoita arviopyyntöön, mitä materiaalia on postitettu Tampereelle.

Arvion antanut asiantuntijahammaslääkäri palauttaa työn arviota pyytäneen etuuskäsittelijän työjonoon.

Tampereen toimistosta palautetaan röntgen- ja valokuvat sekä kipsimallit hoitavalle hammaslääkärille. Hammaslääkärin pyynnöstä edellä mainitut materiaalit voidaan palauttaa myös asiakkaalle.

1.11.3 Kuuleminen

Etuuksille yhteinen Hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa - ohje, Kuuleminen.

1.11.4 Päätöksen antaminen

Etuuksille yhteinen Hallintolain soveltaminen ja asiointi toisen puolesta Kelassa - ohje, Päätöksen antaminen.

1.11.4.1 Päätös yksittäiseen hakemukseen

Sairaanhoitokorvauksen myöntämisestä tai korvaushakemuksen hylkäämisestä annetaan päätös asiakkaalle. Jos korvausta haetaan yksittäisellä valtakirjalla, päätös annetaan asiakkaalle ja valtuutetulle.

1.11.4.2 Päätös suorakorvausmenettelyssä

Suorakorvauksena myönnetystä korvauksesta ei anneta päätöstä yksittäiselle asiakkaalle. Palvelujen tuottajalle lähetetään tilitysilmoitus, jonka liitteenä on tilityserittely. Asiakkaalle lähetetään kirjallinen myöntöpäätös, jos hän sitä erikseen pyytää 6 kuukauden kuluessa palvelun saamisesta.

Jos korvaus hylätään kokonaan tai osittain, päätös annetaan aina asiakkaalle ja palvelujen tuottajalle.

1.11.4.3 Päätös muissa tilityksissä

Vakuutusyhtiön, sosiaalihuollon ja muuna tilityksenä (työnantaja, Potilasvakuutuskeskus) maksettavista korvauksista annetaan asiakkaalle päätös ainoastaan silloin, kun ratkaisun tekemisen yhteydessä on kuultu asiakasta. Tilityksen saajalle postitetaan tilityspäätös ja -erittely. Tilityksen saajalle annetaan asiakaskohtainen päätös, jos korvaus hylätään kokonaan tai osittain.

Vakuutusyhtiön hakemista EU-sairaanhoitokorvaustilityksenä maksettavista korvauksista ei anneta erikseen asiakaskohtaisia päätöksiä. Tilityksen saajalle lähetetään tilityspäätös ja -erittely.

1.12 Maksaminen

15 vuotta täyttäneellä asiakkaalla on oikeus hakea ja nostaa hänelle myönnettävä korvaus sairaanhoidon kustannuksista.

1.12.1 Maksuosoite

Sairaanhoitokorvaus on kertasuoritteinen etuus ja se maksetaan hakemuskohtaisesti aina asiakkaan kulloinkin ilmoittamaan maksuosoitteeseen.

Kela maksaa sairaanhoitokorvauksen asiakkaan tai tilityksen saajan osoittamalle tilille pääsääntöisesti Suomen maksuosoitteeseen. Asiakkaan korvaus tai tilitys voidaan maksaa myös ulkomaille, Euroopan Unionissa sijaitsevaan maksuosoitteeseen.

Jos asiakkaan tilinumero ei ole tiedossa, toimi erillisen ohjeen mukaisesti.

Voit muuttaa asiakkaan maksuosoitteen etuusjärjestelmään:

- asiakkaan sähköisen hakemuksen
- allekirjoitetun kirjallisen ilmoituksen perusteella
- jos asiakas ilmoittaa tilinumerotietonsa ollessasi yhteydessä häneen.
Tilinumerotiedon muuttaminen edellyttää, että olet tunnistanut asiakkaan. Tee tilinumeromuutos niihin etuusjärjestelmiin, joihin osaat. Jos asiakkaalla on etuuksia muissa järjestelmissä (esim. Onni, RAKE), tee Oiwaan Perustietojen muutos -työ, tarkenteella tilinumeromuutos.

Osalla hyvinvointialueista on käytössä Virho-järjestelmä. Virho-järjestelmässä hyvinvointialueen toimihenkilö voi avata asiakaskohtaisen pankkitilin, ns. Virho-tilin, joka voidaan kirjata asiakkaan omaksi tiliksi sairaanhoitokorvauksissa. Jos on asiakas on ilmoittanut sairaanhoitokorvaushakemuksessa maksuosoitteeksi kyseisen tilin, voidaan korvaus maksaa tälle asiakkaan ilmoittamalle tilille. Hakemuskäsittelyssä ei tarvitse erikseen selvittää, onko kyseessä asiakkaan oma tili vai muu tili, kuten Virho-tili.

Sairausvakuutuslain 15 luvun 8§ mukaan korvaukset ja etuudet maksetaan hakijan ilmoittamalle tilille.

1.12.2 Maksunsaajat

Korvauksen voidaan maksaa

- asiakkaalle
- edunvalvojalle
- valtuutetulle asiamiehelle tai muulle valtuutetulle henkilölle
- suorakorvaus- tai valtakirjasopimuksen tehneelle palvelujen tuottajalle
- kuolinpesän hoitajalle
- vakuutusyhtiölle tai työnantajalle valtakirjalla
- Potilasvakuutuskeskukselle
- toimeentulotuen maksajalle (Kela tai kunta/sosiaalihuollon toimielin)

1.12.2.1 Maksunvaatijat

Asiakkaalle maksettavaa sairaanhoidokorvausta ei saa ulosmitata. (SVL 1224/2004 15 luku 15 §)

Palvelujen tuottajalle asiakkaan antaman valtakirjan perusteella maksettava sairaanhoidokorvaus voidaan ulosmitata palvelujen tuottajan velasta.

Lue lisää menettelyohjeista Elinkeinotuen ulosmittaaminen

1.12.3 Ennakonpidätys

Sairaanhoidokustannusten korvaukset eivät ole veronalaista tuloa asiakkaalle. (TVL 1535/1992 80 § 1 kohta)

Kela ei suorita ennakonpidätystä palvelujen tuottajalle maksettavasta sairaanhoidokustannuksen korvauksesta eikä maksukertapalkkiosta.

1.13 Päätöksen oikaisu ja poistaminen

Kaikille etuuksille yhteinen Päätöksen oikaisu ja poistaminen.

1.14 Liikamaksu

Sairaanhoidokorvauksen liikamaksu muodostuu ohjelmallisesti asiakkaan korvauksen tai tilityksen tarkistuksessa. Tilityksen saajalle liikaa maksetusta korvauksesta muodostetaan asiakkaan liikamaksu. Ensisijaisesti tilityksen saajaa pyydetään palauttamaan liikaa maksettu korvaus.

Taksien sähköisessä suorakorvausmenettelyssä takaisinperintä kohdistuu pääsääntöisesti asiakkaaseen.

Tilanteista, jossa asiakkaan suorakorvattu taksimatka on tehty kahden eri maakunnan (ja eri vakuutuspiirin) alueella on sovittu seuraavasti:

se vakuutuspiiri joka huomaa asian ensin, hoitaa samaan asiakokonaisuuteen (esimerkiksi meno- ja paluumatka) liittyvät lisäselvityspyynnöt, kuulemiset, oikaisut ja liikamaksut.

1.14.1 Takaisinperintä

Kaikille etuuksille yhteinen Takaisinperintä-ohje.

1.14.1.1 Tilityksen käsittelyssä muodostuva liikamaksu

Tilitysten käsittelyssä liikamaksu muodostetaan henkilöittäin. Tilityksen saajalle maksettua liikamaksua ei käsitellä takaisinperintäasiana. Kelan ja tilityksen saajan sopimuksen mukaisesti tilityksen saajaa pyydetään palauttamaan aiheuttomasti maksettu korvaus Kelan perintäkeskuksen tilille. Jos liikamaksun määrä katsotaan vähäiseksi, liikamaksua ei peritä palvelujen tuottajalta.

Ennen tilityksen tarkistuspäätöksen tekemistä, pyydä asiakkaalta suostumus aiemmin annetun päätöksen oikaisemiseksi asiakaskirjeellä SHS02. Jos päätöstä ei ole annettu aiemmin, kuten suorakorvauksen myöntöratkaisussa, asiakasta kuullaan ratkaisun korjaamisesta kirjeellä SHS06. Suostumuksen tai kuulemisen jälkeen annetaan oikaisupäätös tai suorakorvauksen myöntöratkaisun korjaava päätös. Tästä päätöksestä on muutoksenhakuoikeus.

Kun tilityksen tarkistuksessa syntyy tilityksen saajalle maksetusta korvauksesta liikamaksua, tilityksen ratkaisu muodostaa automaattisesti valmiit asiakaskohtaiset takaisinperintäratkaisut takaisinperintäjärjestelmään. Lähetä palvelujen tuottajalle liikamaksua koskeva kirje SHV09. Kirjeen liitteenä lähtee tilisiirtolomake.

Kun tilityksen saaja palauttaa rahat Kelan toimiston tilille, kirjaa palautukset tilityksen ratkaisussa ohjelmallisesti muodostuneisiin asiakkaiden takaisinperintäasioihin. Tapaukset löytyvät TOKY-Takaisinperinnän seurantalueteloista.

Tilityksensaajalle liikaa maksettua korvausta käsitellään takaisinperintäasiana, jos tilityksen saaja ei palauta korvausta. Tällöin liikamaksua käsitellään asiakkaan liikamaksuna ja se peritään asiakkaalta. Tee tällöin takaisinperintäasiaan tarkistusratkaisu, ja luovu perinnästä syykoodilla 90. Tallenna tämän jälkeen liikamaksun tiedot uutena asiakkaan liikamaksuna ja lähetä asiakkaalle kuulemiskirje SHG02. Asiakkaan kuulemisen jälkeen ratkaise asia normaalina takaisinperintänä.

Jos samassa tilityksen käsittelyssä muodostuu samasta ratkaisusta liikamaksu tilityksen saajalle ja asiakkaalle, käsittele liikamaksuasiat erikseen tavanomaisen menettelyn mukaisesti.

1.14.1.2 Suorakorvaustilityksen liikamaksu

Suorakorvaus maksetaan palveluntuottajalle, vaikka hoitoa saanut tai matkan tehnyt asiakas on laitoshoidossa (ei sovelleta ambulanssilityksissä), tai asiakas ei ole vakuutettu ja on näyttänyt Kela-kortin palvelujen tuottajalle. Jos Kelalla olevista tiedoista voidaan todentaa, ettei asiakkaalla ole Kela-korttia tai ulkomailla asuvalle eläkeläiselle myönnettyä eurooppalaista sairaanhoitokorttia, voidaan suorakorvaus hylätä palveluntuottajalta tilityksen käsittelyn yhteydessä. Suorakorvausmenettelyn soveltaminen edellyttää, että asiakas esittää palveluntuottajalle voimassa olevan korvaukseen oikeuttavan asiakirjan.

Taksimatkojen suorakorvaus maksetaan palveluntuottajalle aina silloin, kun asiakkaalla on suomalainen henkilötunnus. Lue lisää Tilapäinen Suomessa oleskelu – Taksimatkat.

Virheellisesti maksettu korvaus peritään takaisin asiakkaalta. Perintään ei ryhdytä, jos määrä katsotaan vähäiseksi. Liikamaksua pidetään vähäisenä, kun se on ratkaisua kohden enintään 150 euroa. Tee aina tarkistushakemus suorakorvaukseen kuuluvasta ratkaisusta ja anna hylkäävä päätös, jossa päätät luopua takaisinperinnästä vähäisen määrän perusteella. Asiakasta ei tarvitse kuulla silloin, kun luovut liikamaksun perinnästä.

Liikamaksun määrän vähäisyydestä huolimatta sen perinnästä ei kuitenkaan luovuta, jos asiakkaalle on hänestä johtuvasta syystä toistuvasti maksettu liikaa etuuksia tai jos asiassa käynnistetään väärinkäytösepäilyn selvittely.

Ei-vakuutettujen henkilöiden osalta ensimmäisen liikamaksun takaisinperinnästä voidaan vähäisen määrän vuoksi luopua. Lähetä asiakkaalle luopumispäätöksen lisäksi muistutuskirje siitä, että asiakkaalla ei ole oikeutta Kela-kortin käyttämiseen (SHI05). Mahdollinen seuraava liikamaksu katsotaan tahalliseksi, jolloin edetään kuulemisen kautta takaisinperintään. Muiden syiden, esimerkiksi laitoshoidon, perusteella syntyvä toistuva liikamaksu voidaan periä takaisin, jos samasta syystä aiheutuneet liikamaksut ovat syntyneet alle 6 kuukauden sisällä.

Kun asiakas on saanut tiedon, että hänellä ei ole oikeutta käyttää Kela-korttia, korvaus voidaan periä takaisin tiedoksisaantipäivästä alkaen. Jos asiakas tästä huolimatta esittää palveluntuottajalle Kela-kortin ja palvelujen tuottaja soveltaa suorakorvausmenettelyä, tulee myönnetty korvaus periä takaisin asiakkaalta.

Toistuvuuden tai tahallisen väärinkäytöksen perusteella suoritettava takaisinperintä koskee vain kyseistä, nyt vireillä olevaa asiaa. Aikaisemmin, esimerkiksi vähäisen määrän perusteella luovuttujen liikamaksujen osalta ei ryhdytä takaisinperintään, vaikka kyseessä olisi samasta syystä syntynyt liikamaksu. Esimerkiksi asiakas ei ole vakuutettu, mutta jatkaa Kela-kortin käyttämistä.

Jos takaisinperintään ryhdytään, lähetä asiakkaalle kuulemiskirje käyttäen kirjepohjaa SHS04 (laitoshoidon) tai SHS05 (ei vakuutettu). Kuulemisen jälkeen tarkista suorakorvaukseen kuuluva ratkaisu ja tee hylkäävä päätös. Päätöksen liitteenä asiakkaalle postitetaan kuuleminen liikamaksusta. Päätöksestä on muutoksenhakuoikeus. Käsittele asia tämän jälkeen normaalina takaisinperintänä.

1.14.1.3 Kela-tunnuksellisten liikamaksu

Jos ulkomaalaisella henkilöllä ei ole henkilötunnusta eikä vastaavaa tietohallinnon antamaa vajaata henkilötunnusta, tunnuksena käytetään Kela-tunnusta.

Kela-tunnuksellisen liikamaksu- ja takaisinperintäasioita ei käsitellä Takaisinperintäjärjestelmässä.

Lähetä Kela-tunnuksellisen liikamaksusta kuulemiskirje SHS03 ja tee takaisinperintäpäätös asiakaskirjetapahtumalla.

Jos asiakas saa myöhemmin normaalin henkilötunnuksen, siirrä liikamaksun tiedot käsin takaisinperintäjärjestelmään. Ota huomioon asiakkaalle mahdollisesti jo aikaisemmin lähetetty kuulemiskirje ja annettu takaisinperintäpäätös.

1.14.1.4 Regressi

Sairaanhoitokorvauksissa syntyy regressisaatava, kun asiakas saa samoista kustannuksista lakisääteistä ensisijaista korvausta tapaturmavakuutusta tai liikennevakuutusta koskevien lakien perusteella.

Tällöin tapaturma- tai liikennevakuutusyhtiön, Valtiokonttorin tai Liikennevakuutuskeskuksen tulee maksaa sairausvakuutusrahastoon sairausvakuutuksesta maksettua korvausta vastaava määrä. (SVL 1224/2004 2 luku 5 § 1 mom.)

Kun olet maksanut asiakkaalle sairausvakuutuslain mukaisen korvauksen ja hakemustiedoista ilmenee, että asiakkaalla saattaisi olla oikeus tapaturma- tai liikennevakuutuskorvaukseen, lähetä asiakkaalle viesti tai asiakaskirje SHL07.

Kun asiakas on vastannut kirjeessä SHL07 kysytyihin tietoihin tapaturmasta, lähetä vakuutusyhtiölle ilmoitus maksetusta korvauksesta asiakaskirjeellä SHG76. Jos asiakas ei ole ilmoittanut vakuutusyhtiön nimeä, tarkista se asiakkaalta tarvittaessa.

Jos tarvittavat tiedot muun lain mukaisesta korvauksesta saadaan hakemuksen yhteydessä (myös tilityshakemus), ei viestiä tai kirjettä SHL07 tarvitse lähettää asiakkaalle.

Liitä SHG76 ilmoitukseen tiedot maksetusta korvauksesta

- asiakkaan antamat tiedot tapaturmasta
- ilmoitus asiakkaalle tai hänen valtuuttamalleen palveluntuottajalle maksetusta sairaanhoitokorvauksesta.

Pyydä vakuutusyhtiötä maksamaan korvaus Kelan palautustilille. Toimi näin myös silloin, kun asiakas on työpaikkakassan jäsen.

Jos vakuutusyhtiön pyytää jäljennöksiä sairaanhoitokustannusten tositteista, ne lähetetään vakuutusyhtiölle maksutta.

Sairaanhoitokorvauksista ei tehdä rikoksen perusteella regressiä.

Regressiperintäasia ratkaistaan YHTE-perintäjärjestelmässä

Ratkaise regressiperintäasia ennen asiakirjojen lähettämistä vakuutusyhtiölle.

Rekisteröi regressiperinnän tiedot YHTE-perintäjärjestelmään.

Merkitse regressiasian liikamaksun:

- syykoodiksi 9,
- kuultu -tiedoksi E
- perintätavaksi regressiperintä.

Kirjaa tieto regressin maksavasta laitoksesta kohtaan maksava laitos.

Liikamaksuregressistä ei lähetetä kuulemiskirjettä eikä siitä anneta päätöstä.

Lähetä vakuutusyhtiölle perimisilmoitus SHG76 Perintäkirje-toiminnolla. Jos regressin maksaja on ulkomaan laitos, kirjaa laitoksen tiedot. Postinumero-kenttään kirjoitetaan toimiston tai asiakkaan postinumero.

Regressiasiat käsitellään korvauksen maksaneessa toimistossa.

Lue lisää: Regressin käsittelyprosessi.

1.15 Muutoksenhaku

Sairaanhoidonkorvauksissa noudatetaan kaikille yhteisiä Muutoksenhaku-ohjeita.

Poikkeuksena yleisiin menettelyohjeisiin on tilanne, jossa asiakkaalla on vireillä oleva valitus ja samaan asiakokonaisuuteen liittyen saapuu uusi sairaanhoitokorvaushakemus.

Koska väli aikaista päätöstä ei ensimmäisenä ratkaisuna teknisistä syistä johtuen voida antaa, tulee käsittelijän lisätä asiakkaan päätökseen tieto siitä, että asiakkaalla on samaan asiakokonaisuuteen liittyen valitus vireillä (fraasi UYW14). Asiakkaan ei tarvitse laatia uutta valitusta samaan asiakokonaisuuteen liittyvistä sairaanhoidonkorvauksista.

Jos kyseessä on valitus, johon oletettavasti tulee uusia samaan asiakokonaisuuteen liittyviä hakemuksia valituksen vireilläolon aikana (katso alla oleva esimerkki), on tieto muutoksenhausta hyvä kirjata YALR-näytölle seuraavaa käsittelijää varten.

Jos samaan asiakokonaisuuteen liittyen saapuu uusi hakemus, kirjataan uuden hakemuksen tiedot alkuperäisen muutoksenhakutyön kommenttikenttään (OIWA).

Jos asiakas valittaa uudesta päätöksestä, tulee käsittelijän liittää valituskirjelmä aiempaan muutoksenhakutyöhön. Tämän jälkeen valituskirjelmä pitää toimittaa Kelan lausunnon kera muutoksenhakuelimelle alkuperäisen valitusasian lisäselvityksenä. Uuden valituksen johdosta pitää aina tutkia, onko asiakkaan päätöksiä mahdollista oikaista.

Muutoksenhakuelimen päätöksen saavuttua tarkistetaan kaikki valituksen aikana saapuneet samaan asiakokonaisuuteen liittyvät päätökset, jos valitusasia ratkeaa asiakkaan eduksi.

Esimerkki: Asiakas on siirtänyt julkisen terveydenhuollon valinnanvapauden perusteella perusterveydenhuollon hoitopaikkansa kauemmaksi yhden vuoden ajaksi. Matkat korvataan enintään kuten lähimpään pääterveyskeskukseen. Asiakas valittaa tästä päätöksestä ja haluaa matkat korvattavan valittuun hoitopaikkaan saakka. Päätöstä ei voida itse oikaista ja se lähetetään sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan. Valituksen aikana saapuu uusi matkakorvaushakemus, jossa asiakas on taas tehnyt perusterveydenhuollon matkan valitsemaansa hoitopaikkaan. Kyseessä katsotaan olevan sama asiakokonaisuus ja toimitaan edellä kerrotusti.

1.16 Etuusväärinkäytös

Etuuden väärinkäytöksellä tarkoitetaan etuuden hakijan tai saajan tahallista ja tarkoituksellista menettelyä, jolla tämä pyrkii saamaan etuutta perusteetta tai määrältään liian suurena. Näin voi olla esimerkiksi silloin, kun hakija antaa tahallaan väärän tai harhaanjohtavan tiedon taikka salaa todellisen tiedon asiasta. Väärinkäytös voi ilmetä missä Kelan etuudessa tahansa.

Lue lisää Menettelyohjeen kohdasta Etuusväärinkäytökset.

Sairaanhoitokorvausten osalta noudatetaan kaikille etuuksille yhteistä [Etuusväärinkäytösprosessia](#).